

Op te bergen
in de band van
14 juni 2006

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid

gehouden op 31 mei 2006

INHOUD

Opening	3
Mededelingen	4
Vaststelling van de agenda	4
Verslag vergadering 12 april 2006 en lijst van toezeggingen	4
Ingekomen stukken	5
Rondvraag	5
IPO-aangelegenheden	6
Brief van 11 januari 2006; beantwoording vragen ex artikel 41 RvO over uitkomsten studie van het LEI naar de verplaatsingsmotieven en wensen van glastuinders in het Westland	7
Statenstuk 2006-229; Jaarstukken 2005	14
Statenstuk 2006-231; Voorjaarsnota 2006	25
Statenstuk 2006-227; Instelling Adviescommissie voor de Fysieke Leefomgeving Drenthe/ vaststelling Reglement op de Adviescommissie voor de Fysieke Leefomgeving Drenthe	42
Brief van 10 april 2006 van OV bureau Groningen Drenthe over ontwerp-Begroting 2007	43
Brief van 27 april 2006 over Financiële cyclus 2006 Regio Groningen-Assen	45
Sluiting	45
Toezegging	45
Bijlage	

STATENCOMMISSIE OMGEVINGSBELEID

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid, gehouden op 31 mei 2006 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

A. Lanting (VVD, voorzitter)
H. Baas (ChristenUnie)
N.B. Bossina (VVD)
A. Haar (D66)
J. Haikens (VVD)
H.R. Hornstra (PvdA)
mevrouw I.J. Huisman-Holmersma (PvdA)
B. Janssen (CDA)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
J. Langenkamp (GroenLinks)
E. Olij (PvdA)
A.G.H. Peters (CDA)
J. Slagter (PvdA)
K.H. Smidt (VVD)
M.J. Smit (D66)
M.P. Turksma (PvdA)
mevrouw S. van de Vijver-Geitz (PvdA)
J.B. Wassink (GroenLinks)
G. Wieringa (DrentsBelang)
Th. J. Wijbenga (CDA)

Voorts aanwezig:

mevrouw A. Haarsma (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw A. Edelenbosch (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw T. Klip-Martin (VVD, gedeputeerde)
S.B. Swierstra (VVD, gedeputeerde)
H. Weggemans (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw B.J. Wiarda (commissiegriffier)

Met kennisgeving afwezig :

J. Heetebrij (ChristenUnie)
C.D. de Jong (Fractie De Jong)
B. Popken (OPD)
mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering.

2. Mededelingen

De VOORZITTER merkt op dat berichten van verhindering zijn ontvangen van mevrouw Stoel en de heren De Jong, Popken en Heetebrij. Hij heet de heer Wassink van harte welkom die voor het eerst deelneemt aan een officiële commissievergadering als vertegenwoordiger van GroenLinks.

Tijdens de vorige vergadering heeft gedeputeerde Klip aan het eind van de bespreking van de Nota energiebeleid de energiemeter uitgereikt aan de heer Hornstra als meest energieke woordvoerder, vanwege de oproep van de heer Hornstra om de B van bewustwording bij de Energienota in te voeren. Aangezien een goed klimaatbeleid bij een ieder zelf begint, ligt er voor alle woordvoerders een energiemeter klaar. De bedoeling is dat de woordvoerders Energie van iedere fractie de energiemeter laten rouleren door de eigen fractie. De energiemeters kunnen worden gebruikt om het energiegebruik te meten en aangezien meten weten is, is bewustwording alleen maar mogelijk door het energieverbruik te meten.

Verder is er een verzoek van het college gekomen om een informele bijeenkomst te houden naar aanleiding van POP II op 28 juni 2006. Hij peilt of er behoefte bij de commissie is om een dergelijke bijeenkomst op 28 juni 2006 te beleggen.

De heer WIJBENGA gaat akkoord met het houden van een dergelijke bijeenkomst, maar komt daar bij zijn inbreng over de Voorjaarsnota nog even op terug.

De COMMISSIE stemt hier unaniem mee in, zodat op 28 juni 2006 een bijeenkomst over het POP II zal worden georganiseerd.

De VOORZITTER merkt op dat er verder nog een aanbod is van de Agenda Veenkoloniën om een presentatie te geven. Het voorstel is om dat op 28 juni 2006 van 13:30 uur tot 14:00 uur te doen.

De COMMISSIE stemt hier unaniem mee in.

De VOORZITTER merkt op dat er nog een uitnodiging is voor een presentatie in de Beurs van Berlage in Amsterdam op 8 juni 2006. Die presentatie gaat over energie en indien daar belangstelling voor is kunnen degenen zich melden bij de griffie.

3. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt conform ontwerp goedgekeurd en vastgesteld.

4. Verslag vergadering 12 april 2006 en lijst van toezeggingen

De VOORZITTER merkt op dat de heer Wieringa naar aanleiding van pagina 11 heeft opgemerkt dat op die pagina ergens het woord "niet" is weggefallen. De desbetreffende zin zal worden aangepast. Verder had de heer Wieringa wat aanmerkingen op de wijze waarop een en ander verwoord is op pagina 30, maar hij stelt voor om dit niet te wijzigen aangezien het verslag een zakelijke weergave is van wat er is gezegd en geen woordelijke weergave.

Het verslag wordt met inachtneming van bovenstaande opmerking goedgekeurd en vastgesteld.

De VOORZITTER merkt op dat toezegging 1 van mevrouw Edelenbosch van de lijst van toezeggingen kan worden afgevoerd, aangezien daarover een brief van mevrouw Edelenbosch is binnengekomen. Datzelfde geldt ook voor punt 8 over de tekorten bij de uitvoering saneringsprogramma industrielawaai. Daarover is een brief van mevrouw Klip ontvangen. Naar aanleiding van toezegging 4 is door mevrouw Edelenbosch ook zojuist een brief aangereikt over de stand van zaken betreffende bestrijding van het Jacobskruiskruid.

Mevrouw EDELENBOSCH merkt naar aanleiding van toezegging 6 op dat er inmiddels ook vervolgspraken zijn gemaakt over de bespreking van de positie van recreatieondernemers in de kwetsbare natuur. Spreekster is hiermee bezig en de commissie ook, zodat deze toezegging van de lijst kan worden geschrapd.

De heer WIERINGA vraagt hoe het staat met toezegging 2 over kosten van de nationale parken.

De VOORZITTER antwoordt dat die toezegging nog gewoon op de lijst staat en dat daaraan wordt gewerkt. Er is nog geen brief over, dus dit kan nog niet worden afgevinkt.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt hier nog niets over te kunnen zeggen en zal hier nog even naar kijken.

5. Ingekomen stukken

De heer SLAGTER wil ingekomen stuk A3 de volgende keer op de agenda van de commissie plaatsen. Daar volgt nog een toelichting van zijn kant op.

De VOORZITTER merkt op dat dit stuk de volgende keer op verzoek van de PvdA op de agenda van de commissie wordt geplaatst

De heer HORNSTRA wil ingekomen stuk A1, het jaarverslag handhaving, combineren met het onderzoek van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) betreffende het taakveldenrapport, waar ook nog een brief bij hoort. Ook daar zal hij een korte toelichting bij geven

De VOORZITTER merkt op dat deze stukken de volgende keer op verzoek van de PvdA op de agenda van de commissie worden gezet.

Met inachtneming van bovenstaande opmerkingen wordt de lijst van ingekomen stukken, inclusief de wijze van afhandeling, goedgekeurd en vastgesteld

6. Rondvraag

De heer HORNSTRA heeft een vraag over de dioxine-uitstoot bij Essent te Wijster. Hij heeft hier het een en ander over gelezen in de krant en zijn indruk was dat het college daar adequaat op heeft gereageerd, maar indien hij dit verhaal leest komt er toch een aantal vragen naar boven. In de eerste plaats is dioxine iets waar hij van schrikt, want iedereen weet welke gevolgen dat kan hebben. Er is dus alertheid geboden. Hij begrijpt alleen niet waar de stijging van het dioxinegehalte vandaan komt. Hij gaat ervan uit dat er voortdurend gemonitord wordt en blijkbaar is dit dan de eerste keer dat er sprake is van een stijging. Is dat iets wat nu voor het eerst plaatsvindt? Staat het los van de verwerking van de organische natte fractie? Als dat niet zo is, en er is niets aan de bedrijfsvoering veranderd, dan vindt spreker het vreemd dat er een stijging van de uitstoot optreedt. Komt de uitstoot die nu gemeten is uit boven de normen die in 2008 worden vastgesteld? In dat geval is er in ieder geval sprake van een toekomstig probleem. Hij hoort graag van het college wat er nu over te zeggen is en wat het college gaat doen.

Mevrouw KLIP antwoordt dat de heer Hornstra een aantal vragen stelt waarvan hij op sommige daarvan zelf al enigszins een antwoord geeft. Het rapport dat milieubeheer heeft gekregen naar aanleiding van het verbranden van de organische natte fractie geeft aan dat vanaf 2003 een hele lichte stijging is van dioxine en van kwik. Dat zijn beide geen fijne stoffen. Het gehalte zit nog ruimschoots onder de wettelijk geldende norm en er is dus geen enkel risico voor de volksgezondheid. Het probleem met het kwik is inmiddels opgelost, maar die stijging is nog wel in de grafieken te zien. De lijn gaat nu naar beneden. Wat de oorzaak is van de dioxinestijging is onbekend. Het is niet duidelijk of het verband houdt met het

meeverbranden van steeds grotere hoeveelheden organische natte fractie, maar in het onderzoek dat is overgelegd komt ook niet duidelijk naar voren dat er geen relatie is. Dat is ook de reden dat er tegen Essent is gezegd dat er niet door middel van een melding die aan de vergunning wordt geplakt akkoord wordt gegaan met het verbranden van organische natte fractie. Dit was oorspronkelijk een pilot en de provincie vindt dat de vergunning moet worden veranderd. Dat gaat nu ook gebeuren en daaraan voorafgaand vindt nu een veel gedetailleerder onderzoek plaats of er een relatie is tussen het verbranden van die organische natte fractie en de dioxine-uitstoot. Medio juni rapporteert Essent aan de provincie terug en afhankelijk van de uitkomsten daarvan zal duidelijk worden wat Essent eraan moet doen en zal er worden gekeken hoe dit wordt meegenomen in het veranderen van de vergunning. Na medio juni kan spreekster dus meer vertellen en het is in ieder geval zo dat bij de vergunning die wordt veranderd gelijk de veel zwaardere Europese normen worden meegenomen. Over een paar jaar komen er dus veel strengere IPBC-normen die al aan Zuidoost-Drenthe en Coevorden - Emlichheim zijn opgelegd en dat zal de provincie ook doen aan Essent Milieu Wijster. Over dat onderzoek is nog niets bekend en de uitslag krijgt zij medio juni 2006 te horen. Deze gegevens worden dan ook aan de commissie verstrekt, inclusief de conclusie die het college heeft getrokken uit die gegevens.

De heer KUIPER merkt op dat onlangs een werkbezoek is gebracht aan het Drents-Friese Wold. Dat is een uitstekende excursie geweest en hij heeft heel veel opgestoken. Aan het einde hield de voorzitter een afscheidspraatje waarin hij zei dat er geen uitnodiging was gegaan naar de Woudreus, terwijl deze organisatie graag had meegedaan aan de excursie. Het presidium en de voorzitter hebben Woudreus niet uitgenodigd onder het mom dat het dan niet meer objectief zou zijn. Daar heeft hij zich over verbasd, want extra informatie verbetert de objectiviteit, dus hij wil weten waarom Woudreus niet mocht komen.

De VOORZITTER antwoordt dat de Woudreus twee commissievergaderingen geleden tijdens de inloop voor burgers aanwezig is geweest. Met de Woudreus hebben de statenleden kunnen spreken. Later heeft de Woudreus gevraagd ook mee te mogen doen aan de excursie. Het is zo dat de commissie was uitgenodigd door het Drents-Friese Wold en de statencommissie kan maar niet zo iedereen meenemen. Vandaar dat is geantwoord dat het niet erg passend is dat de Woudreus daar met de statencommissie naar toe ging. Er zijn wel contacten geweest en er is de dag na de excursie overleg geweest tussen het bestuur van Drents-Friese Wold en de Woudreus. Deze was bezig daar een aparte bijeenkomst voor te beleggen en deze vindt plaats na de excursiedag. Op de vraag van de heer Hornstra over de contacten met de omgeving in het kader van de public relations, zijn partijen toch wel een beetje in gebreke gebleven en vandaar dat morgen een gesprek zal plaatsvinden met de Woudreus.

Indien de statencommissie op werkbezoek gaat wordt niet iedereen daarvoor uitgenodigd omdat niet iedereen zo maar mee kan. Indien de commissie daar iets anders mee wil moet dit in het presidium of in de volgende vergadering aan de orde worden gesteld. Door de griffie is hier op een uitstekende manier mee omgegaan.

7. IPO-aangelegenheden

De heer SMIDT merkt op dat er een uitkomst is van de discussie rondom het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). Spreker heeft gelezen hoe het zit; er is veel gedoe maar te weinig geld. De provincies zijn bereid te temporiseren en er is meer beleidsvrijheid bij het realiseren van natuurdoelen. Hij vraagt of dit de laatste stand van zaken is. Of zijn er nog ontwikkelingen die wat hoop brengen als het gaat om de budgettaire krapte in dit dossier?

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat het morgen 1 juni 2006 is en voor die datum moeten van alle provincies de reacties op het rijksbod binnen zijn. Tot een half uur geleden heeft deze provincie aan die reactie de laatste punten en komma's toegevoegd. Er is nog wat aan toegevoegd over wat er de laatste periode heeft gespeeld naar aanleiding van de commissie Verheijen. De onderhandelingen gaan beginnen en spreekster heeft gehoord dat op het Ministerie van Landbouw Natuur en Visserij (LNV) het Pink-

sterweekend wordt doorgewerkt. Zij wacht de reactie van de minister op de provinciale reactie af. Dat is de laatste stand van zaken. Het budget is dan ook op dit moment niet hoger, maar het enige wat met de commissie Verheijen is gebeurd is dat er helderheid is over de verschillen die er zijn. Dit klinkt wat cryptisch, maar er is helder gecommuniceerd. Op de website was een brief van de minister aan de Tweede Kamer te lezen. Die brief gaf qua sfeer niet geheel weer wat in het bestuurlijk overleg is afgesproken en dat heeft spreekster ook laten weten.

8. Brief van 11 januari 2006, kenmerk 2/5.2/2005011846, beantwoording vragen ex artikel 41 RvO over uitkomsten studie van het LEI naar de verplaatsingsmotieven en wensen van glastuinders in het Westland

Mevrouw VAN DE VIJVER merkt op dat de schriftelijke vragen die de PvdA heeft gesteld, handelden over de uitkomsten van de studie van het Landbouweconomisch Instituut (LEI) naar de verplaatsingsmotieven en de wensen van de tuinders in het Westland. De beantwoording van het college heeft haar indruk bevestigd dat er weliswaar al heel veel gebeurde en dat samen met de gemeente Emmen wordt gewerkt aan een proces dat moet leiden tot de vestiging van meer en nieuwe tuinders in het Rundedal. Dat proces wordt stevig ondersteund, maar het is op dit moment niet genoeg. Tot nu toe lieten de tuinders het afweten, want er heeft zich in het Rundedal zeggen en schrijven één tuinder gevestigd. Die tuinder komt niet uit het Westland en de rest van het Rundedal ligt er maagdelijk bij. Wat nog veel erger is, is dat gevestigde tuinders in Klazienaveen en Erica kopje onder dreigen te gaan. Er is sprake van hoge energiekosten en die zijn daar voor een groot deel debet aan. De productiekosten zijn door almaar stijgende prijzen van aardgas zo hoog geworden dat het voor veel tuinders niet meer mogelijk is om zoveel winst te maken om zelfs maar een normaal gezinsinkomen te genereren, laat staan dat er middelen zijn om te investeren in verplaatsing of uitbreiding. Sterker nog, de afgelopen jaren heeft een te groot aantal tuinders gedwongen moeten stoppen omdat zij de eindjes niet meer aan elkaar konden knopen. Economisch en sociaal is dat een groot drama voor alle betrokkenen en dan bespaart zij de aanwezigen de schrijnende verhalen die haar werden verteld door tuinders over bedrijven waar midden in de winter zowel de aansluiting voor gas en elektriciteit van het bedrijf als van het gezin werden afgesloten omdat er een te grote betalingsachterstand was ontstaan. In de zuidoosthoek van Drenthe is in het recente en verdere verleden flink geïnvesteerd om de glastuinbouw te ontwikkelen en uit te breiden. Glastuinbouw is voor de provincie Drenthe van groot belang, niet in de laatste plaats omdat er heel veel werkgelegenheid mee gemoeid is. Het gaat om ongeveer tien arbeidsplaatsen per hectare. Voor de langere termijn zijn heel veel initiatieven ontwikkeld om het probleem van de hoge energieprijzen op te lossen. Eigen warmtekrachtkoppelingen (WKK's), aardwarmte en biomassa-vergisting of –verbranding passeren op dit moment allemaal de revue, maar voor een groot aantal tuinders zal dat geen oplossing meer bieden. Deze hebben onder de huidige omstandigheden geen tijd meer om daar nog op te wachten. Daarom moet er op korte termijn een oplossing komen. Haar vraag is wat deze provincie kan en wil doen om ervoor te zorgen dat er over tien jaar nog glastuinbouw in Drenthe is? Zij vindt het een taak van het college om nu actief aan de slag te gaan om die zaken op te pakken die op korte termijn soelaas zouden kunnen bieden. Zij denkt dan aan een aantal zaken. In de eerste plaats zal er eens een goed gesprek met Essent moeten plaatsvinden over de manier waarop Essent omgaat met de levering van gas en het terugleveren van elektriciteit. Er is haar bekend dat er een aantal tuinders is dat best in een WKK wil investeren, maar die van Essent te horen hebben gekregen dat dit geen zin heeft omdat zij die elektriciteit niet terug kunnen leveren omdat het net ter plaatse onvoldoende capaciteit heeft. Essent is niet van plan om het net uit te breiden en als die tuinders elektriciteit willen terugleveren moeten zij dus zelf investeren in het net, terwijl Essent de grote WKK's die met overheids-subsidies zijn gebouwd volop laat draaien om elektriciteit te produceren en daarbij de warmte die ooit was bedoeld om de kassen te verwarmen gewoon de lucht in blaast. Daarmee worden deze WKK's tot gewone gasgestookte centrales. Ten aanzien van de regelluwe ruimten merkt zij op dat zoiets ook in de tuinbouwgebieden zou moeten komen en dan vooral gericht op biomassa-vergisting. Er is een aantal initiatieven in de omgeving, waaronder één in Mussel, waar nadat de benodigde vergunningen van de gemeente waren verkregen, binnen een half jaar met de productie kon worden begonnen. Dat is iets wat echt op korte termijn zou kun-

nen. Wellicht dat kan worden gekeken in hoeverre er in de buurt van deze pilot aan een dergelijk initiatief kan worden begonnen. Een ander voorbeeld is een zogenaamd revolving fund. Dat is een fonds waaruit tuinders geld zouden kunnen lenen tegen gunstige voorwaarden en dat geld moet dan worden gebruikt als cofinanciering voor innovatieve investeringen in energiebesparende of -opwekkende voorzieningen. Zij denkt dan aan de zogenaamde energieneutrale kassen. Dat heeft zij ook al aangehaald tijdens de algemene beschouwingen. Ten aanzien van het onderzoek naar aardwarmte heeft de gedeputeerde bij de behandeling van de Energienota het voorbeeld aangehaald van een tuinder in Bleiswijk en daarbij letterlijk gezegd dat deze ook morgen in Emmen aan de slag zou kunnen. Wat houdt een tuinder dan tegen om dat ook daadwerkelijk te doen? Verder is er nog de zogenaamde ruimte voor ruimteregeling die speciaal is gericht op de tuinbouw. Daarbij kunnen tuinders die nu zijn gevestigd in oude tuinbouwgebieden van Klazienaveen en Erica de stap naar het Rundedal wel maken, maar zij die daarvoor niet de middelen hebben zouden deze kunnen genereren doordat in het gebied waar het oude glas staat, het oude glas wordt opgeruimd en de grond wordt verkocht voor hogere prijzen dan die worden betaald voor de gemiddelde hectare landbouwgrond. Op die manier kunnen middelen worden verkregen om in het nieuwe gebied te investeren. Met andere woorden, er moet iets gebeuren om het vestigingsklimaat voor tuinders in de zuidoosthoek aantrekkelijker te maken dan het nu al is. Alleen met goede grond en veel ruimte, redden tuinders het niet. Het college heeft daar een duidelijke rol in en er zijn ettelijke mogelijkheden die morgen of vandaag aangepakt kunnen worden en die zijn gericht op de korte termijn. Zij verwacht op dit punt actie van het college.

De heer BAAS wil niet zozeer ingaan op het verhaal van mevrouw Van de Vijver over de energieproblematiek, want in grote lijnen kan hij haar verhaal onderschrijven. Een aantal weken geleden hoorde hij op de radio een ambtenaar van het LEI in het openbaar antireclame zitten maken voor Emmen als aantrekkelijke vestigingsplaats voor glastuinbouw. In het Westland was namelijk nog ruimte genoeg en de tuinders hoefden dus helemaal niet naar barre en verre oorden aan de andere kant van het land. Hij heeft zich nogal gestoord aan dat verhaal en op dat punt is het goed indien het college nog eens kijkt hoe in de richting van het ministerie actie kan worden ondernomen om de rem te zetten op dit soort uitingen.

De heer WIJBENGA wil graag praten over een verruiming van de ruimte voor ruimteregeling. Ten aanzien van het revolving fund meent spreker gelezen te hebben dat minister Veerman nu komt met een soort subsidieregeling met een budget van €210 miljoen voor de tuinbouw, om juist het aanschaffen van energiezuinige zaken te bevorderen, dus voordat de provincie geld gaat stoppen in een fonds moet deze provincie eerst proberen een flink deel van die €210 miljoen naar binnen te halen. Voor de rest onderschrijft hij het verhaal van mevrouw Van de Vijver.

De heer HAIKENS merkt op dat de LEI-rapportage het uitgangspunt was om dit op de agenda te zetten. Het verbaast spreker dat het LEI niet alleen in de rapportage, die vrij negatief is, maar ook openbaar niet al te vleiende opmerkingen maakt in de richting van andere delen van het land dan het Westland. Het is belangrijk om daar even bij stil te staan en spreker vindt dat het LEI daar op een volkomen foute manier mee omgaat. In het verleden zijn afspraken gemaakt met het Ministerie van LNV om bedrijfsverplaatsing naar andere delen van dit land mogelijk te maken. Daar is ook een initiatief voor gekomen, maar de minister komt kennelijk ook tot de conclusie dat ruimtelijke ordening door hem niet wordt bepaald, maar dat dit een verantwoordelijkheid is op lokaal niveau. Hij constateert dat er in het Westland in de bestaande bestemmingsplannen kennelijk nog steeds ruimte wordt gevonden om daar waar kassen in de problemen komen, toch andere mogelijkheden te vinden zodat die kassen daar kunnen worden gevestigd. Daarbij komt toch de keuze van de ondernemer om de hoek kijken en kennelijk valt dat nog steeds in het voordeel van het Westland uit. Die factor moet wel onder ogen worden gezien, hoewel die factor helemaal niet in de lijn ligt van de oorspronkelijke bedoeling. Daar ligt voor hem wel één van de grootste oorzaken van het uitblijven van de instroom van nieuwe tuinders vanuit andere delen van het land naar onder anderen Emmen. Rondom Emmen liggen er goede en sterke mogelijkheden, er ligt een geweldig terrein en dat zou eigenlijk voldoende uitnodigend moeten zijn voor tuinders, inclusief alle andere aspecten.

ten die daar voorhanden zijn. Het tweede deel van het betoog van de PvdA betreft zich op de bestaande tuinders die daar zitten. Dat heeft slechts op afstand met de LEI-rapportage te maken en handelt over de vraag hoe de bestaande tuinders in de been worden gehouden. Dat is een heel ander probleem, want de stijgende energieprijzen treffen vooral de tuinders in heel Nederland. Dat probleem kunnen deze staten niet oplossen. Wat wel zou kunnen is dat wordt gekeken wat de provincie in de randvoorwaarden aan de zijlijn kan veranderen om de weg omhoog te vinden uit het diepe dal waarin de tuinbouw momenteel zit. De verbetering van de randvoorwaarden kan dan ook worden gebruikt als uitnodiging naar tuinders in het Westland om zich rondom Emmen te vestigen. Hij staat dus op zich positief tegenover het verhaal van mevrouw Van de Vijver. Er moet dus enerzijds worden gekeken waarom hier niet meer tuinders naar toe komen en anderzijds moet worden onderzocht hoe de bestaande tuinders in deze regio kunnen blijven en hoe zij overeind kunnen worden gehouden.

Mevrouw VAN DE VIJVER vraagt of de heer Haikens een voorbeeld kan noemen hoe dit mogelijk kan worden gemaakt. De PvdA heeft uiteraard ook nagedacht over maatregelen die kunnen worden genomen om nieuwe tuinders aan te trekken en bestaande tuinders te ondersteunen, maar als de VVD nog meer ideeën heeft dan hoort zij dat graag.

De heer HAIKENS weet niet of dit het moment is om daarover te spreken. Daar moet immers ook met de sector zelf over worden gesproken en ook de sector zal erkennen dat vooral de randvoorwaarden belangrijk zijn en die maken waardoor het soms net wel of net niet gaat. De sector zelf heeft ook ideeën over de aanpassing van de randvoorwaarden, waardoor de tuinbouw in Oost- en Zuidoost-Drenthe weer verder kan.

De heer KUIPER vindt het verhaal van mevrouw Van de Vijver sympathiek. Het verhaal is gericht op een structurele aanpak om zodoende de tuinbouw op een energetisch goede manier aan te pakken. Mevrouw Van de Vijver sprak over energieneutrale maatregelen, maar er zijn ontwikkelingen gaande waardoor kassen energie kunnen opleveren en daar is spreker in eerste instantie ook op gericht. Het tweede is dat mensen in deze maatschappij middenin de winter ook tomaten willen eten. Daar zal op een of andere manier aandacht aan moeten worden gegeven, want dat kost ontzettend veel energie. Het is de vraag die de levering van energie ook nodig maakt en dat is een zaak die ook op een goede manier moet worden aangepakt. Er zijn ook ontwikkelingen gaande om de glastuinbouw meer biologisch aan te pakken. Destijds is er in Drenthe een motie aangenomen om de biologische land- en tuinbouw sterker naar voren te brengen. Mevrouw Van de Vijver richt zich op de provinciale taken. Deze zijn hem niet helemaal duidelijk en hij is benieuwd wat het college daarvan vindt. Hij vindt het logisch om het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) daarbij in te schakelen, aangezien er voor een deel overheidsgeld voor moet worden gegenereerd, waarbij de provincie een belangrijke taak zou kunnen vervullen. Als er bedrijfsverplaatsingen nodig zijn en de provincie onderneemt maatregelen om vestiging vanuit het Westen naar Emmen mogelijk te maken, dan moeten die maatregelen strikt worden genomen binnen de kaders die de provincie stelt, namelijk de duurzame ontwikkeling van glastuinbouw binnen het Provinciaal Omgevingsplan II (POP II).

Mevrouw EDELENBOSCH merkt naar aanleiding van de laatste opmerking van de heer Kuiper op dat zij de rol van de provincie niet zo ziet. Tuinbouwers zijn ondernemers en deze lopen risico's. Zij haakt dan aan bij het verhaal van de heer Haikens, namelijk dat de provincie wel zodanige randvoorwaarden kan scheppen dat het ondernemersklimaat zo gunstig mogelijk is. De provincie kan niet zo'n grote broek aantrekken, want als bedreigde ondernemers moeten worden gered, dan is de ruimte die in de Voorjaarsnota zit niet voldoende om in dat opzicht stevige maatregelen te kunnen nemen. Dat de provincie er heel erg bij betrokken is, is wel het geval. Dat komt omdat provincies jaren geleden hebben gesproken over het bestuurlijk akkoord, waarin is gesproken over concentratie van glastuinbouw in bepaalde gebieden in Nederland. Er is daarbij ingezet op tien centrale locaties en daar is een verplaatsingsregeling als STIDER voor in het leven geroepen door het rijk. Ten aanzien van de laatste opmerking van de heer Kuiper merkt zij op dat de heer Kuiper dit altijd onder de aandacht mag brengen, maar die regeling

had ook in zich dat er alleen maar gebruik van mag worden gemaakt als de energielat op alle fronten heel hoog wordt gelegd. Dat betekent dat het waterbeheer voor elkaar moet zijn en dat energieverbruik en uitstoot van licht minimaal zijn. Dergelijke zaken zitten in de hele verplaatsing naar het Rundedal en ontwikkeling van het Rundedal ingebakken. Spreekster is ook erg teleurgesteld over het LEI. Dat instituut maakt gewoon een rapport en heeft verder zijn mond te houden. Vorige week heeft het noorden in Den Haag zijn stem laten horen over een snelle verbinding en toen was er 's avonds een NOVA-uitzending waarin een gestigmatiseerd beeld naar de rest van Nederland werd uitgezonden over hoe het noorden denkt en werkt. Daar lustten de honden geen brood van en dat is precies wat ook de houding van enkele woordvoerders van het LEI is betreffende de tuinbouwproblematiek, namelijk dat het in het noorden niet zo nodig hoeft en dat het Westland de meer aangewezen plaats is. Het noorden in het algemeen en dit college in het bijzonder, doen niet anders dan consequent tegengas geven tegen dit soort geluiden. Spreekster is dan ook geenszins moedeloos, maar het is wel een feit dat zij tegen dit soort geluiden moet opboksen. Voor het Rundedal is het wel een negatief aspect dat het in de gehele tuinbouwsector slecht gaat. Zelfs de uitbreiding in het Westland is in de afgelopen jaren teruggelopen, dus daar waar werd uitgegaan van geweldige groei en een uit zijn jasje groeiend Westland, waardoor er een overloop moest worden gecreëerd naar tien andere locaties waarvoor ook middelen waren bestemd, blijkt die groei niet te zijn gerealiseerd en vindt er krimp in het Westland plaats. Dan is de druk op de ketel wel even weg. Wat wel is gedaan is dat de provincies onder elkaar zich houden aan de afspraken. Zo is een van de tien locaties de Koekoekspolder in Kampen, maar deze is bijna vol. Spreekster heeft met de tuinders aldaar gesproken en heeft hen gevraagd waarom zij niet naar Emmen komen. Het antwoord daarop is dat deze tuinders hun familie, hun centra en veiling in de omgeving van Kampen hebben liggen. Kortom die tuinders zijn op die omgeving georiënteerd en hun horizon is nog niet veel breder. De Koekoekspolder is bijna vol en zolang de provincie Overijssel niet toestaat om dit gebied twee maal zo groot te maken, zijn er mogelijkheden tot vestiging op andere locaties. Het is namelijk een feit dat de meeste tuinders uit de Randstad hun bedrijf verplaatsen omdat zij worden uitgekocht vanwege de stedelijke ontwikkeling of infrastructurele ontwikkelingen. Die tuinders hebben dan een redelijke portemonnee, maar hebben de behoefte om niet verder dan 50 kilometer te verkassen. Er zijn tuinders in de Randstad die al voor de derde keer zijn verkast omdat zij zich dat heel makkelijk kunnen permitteren. Dat kan de provincie Drenthe niet allemaal op de nek nemen. Over het revolving fund heeft de heer Wijbenga al iets gezegd. Het zingt al rond dat minister Veerman een dergelijk fonds in het leven zal roepen en er is door de provincies dan ook bij de minister op gewezen dat door de hoge energieprijzen een tekort van €290 miljoen dreigt te ontstaan. Op 29 juni 2006 is er een glastuinbouwconferentie waarin de minister met de provincies en allerlei andere partners afspraken maakt die daarna ook worden opgenomen in het ILG. Daar komt dit ook aan de orde. Dat gaat dan ook over de vulling van het Rundedal. Spreekster heeft morgen een gesprek met wethouder Kuper van Emmen om de gezamenlijke inzet op 29 juni 2006 op elkaar af te stemmen en daarna heeft zij nog een gesprek met de heer Kuper over hoe het oude glas kan worden aangepakt. Hoe dat precies wordt gedaan is nog niet bekend, maar de tuinders die daar zitten zouden eigenlijk naar het Rundedal moeten en dan zou de locatie Erica min of meer kunnen worden gesaneerd. Dat kost echter een paar centen en er moet strategisch over worden nagedacht hoe het kan worden georganiseerd om daar ook middelen onder te krijgen, want dat kunnen noch de gemeenten, noch de provincie zelf, ophoesten. Er wordt echter scherp over nagedacht en als er nieuwe tuinders in het Rundedal komen, dan zullen deze optimaal geïsoleerd zijn en minimaal energie gebruiken, zodat het mogelijk blijft om aan de behoefte van de markt aan bijvoorbeeld tomaten in de winter te voldoen. Die tuinders weten ook dat de investering op termijn altijd opweegt tegen de energiekosten.

Mevrouw HAARSMA vindt dat mevrouw Edelenbosch zeer uitvoerig is geweest en zal niet nader ingaan op de ruimte voor ruimteregeling, aangezien deze regeling begin volgend jaar wordt geëvalueerd.

Mevrouw VAN DE VIJVER heeft het niet gehad over de bestaande ruimte voor ruimteregeling, maar over het opruimen van oud glas in ruil voor nieuw glas.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat dit zal worden meegenomen door mevrouw Edelenbosch, die daarover zeer uitvoerig met wethouder Kuper in gesprek is.

De heer KUIPER heeft gevraagd hoe een ruimte voor ruimteregeling is dit soort specifieke situaties kan worden aangewend. Die vraag wil hij graag beantwoord zien.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat er geen verbinding is gemaakt tussen de problematiek waar de heer Kuiper over spreekt met de ruimte voor ruimteregeling. Mevrouw Edelenbosch is echter zowel landelijk als gemeentelijk bezig om te kijken wat daar de mogelijkheden voor zijn. Spreekster gaat ervan uit dat er te zijner tijd voorstellen over zullen komen.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat zij haar kruit ook graag droog wil houden en er daarom niet al te diep op zal ingaan. Het college is bezig om ideeën te ontwikkelen om het oude glas in Erica en Klazienaveen op te ruimen. Het is namelijk geen visitekaartje maar een doorn in het oog, maar er zal wel geld moeten komen om dit te kunnen doen. Verder kan zij er niet zoveel over zeggen.

Mevrouw KLIP antwoordt dat mevrouw Edelenbosch het uitvoerig heeft gehad over de samenwerking met de gemeenten. De gemeente is namelijk een belangrijke overheidslaag, zo niet veel belangrijker dan de provincie. Mevrouw Edelenbosch is regelmatig in conclaaf met wethouder Kuper en voor spreekster geldt dat zij in gesprek is met wethouder Holman, waarbij het totale aspect van alle energiemogelijkheden die er zijn ter sprake komt. Het klinkt heel gek om te zeggen, maar omdat het Rundedal nog zo leeg is biedt dat ook heel veel mogelijkheden om in de sfeer van ruimtelijke ordening de energievoorziening een belangrijke rol te laten spelen. Spreekster heeft in dit kader al vaker de commissie "Grounds for change" genoemd en volgende week is er op 7 en 8 juni 2006 een internationale conferentie in Amsterdam. Op beide dagen wordt een project in het nu nog lege Rundedal gepresenteerd. Uit dat project komt naar voren hoe de energievoorziening leidend kan zijn in de gehele inrichting van het gebied en dat biedt geen soelaas voor overmorgen, maar wel voor langere termijn. In dat geval gaat het zelfs om energieproducerende kassen die zelfs iets kunnen betekenen voor de energievoorziening van normale woningen. Daar waar een grote bio-ethanol fabriek komt, kan de CO₂ regelrecht naar de kassen worden gestuurd. Er zijn dus heel veel ketenbenaderingen en kruisverbindingen mogelijk, maar dat biedt nog geen soelaas voor morgen, maar wel heel snel voor overmorgen, dus op meerdere terreinen zit de provincie met verschillende ondernemers om tafel en ook met gemeenten. Er gebeurt dus ongelofelijk veel. Dat tuinders uit Bleiswijk zich niet vestigen in het Rundedal heeft te maken met heel andere redenen dan dat het Rundedal energietechnisch niet aantrekkelijk zou zijn voor vestiging. Daar spelen heel persoonlijke zaken, zoals vriendenkring, geloofsovertuiging en dergelijke een rol. Ten aanzien van het revolving fund merkt zij op dat aan bureau DHV inmiddels de opdracht is gegeven om te onderzoeken in hoeverre zo'n revolving fund in Drenthe vanuit het klimaatbeleid van toepassing kan zijn.

De heer WEGGEMANS antwoordt dat zolang een samenwerkingsverband als het SNN bestaat, er altijd een discussie is geweest wat deze kan betekenen voor de tuinbouwsector. Helaas valt de tuinbouw onder de primaire sector landbouw, dus alles wat wordt bedacht en wat lijkt op individuele bedrijfssteun is verboden. Dat is het probleem om iets op te richten waarmee door de overheid hulp wordt geboden aan een individuele tuinder of ondernemer. Dat is dus een lastig proces. Spreker weet ook niet of een revolving fund, gericht op energie, wel mag. De minister doet het generiek voor geheel Nederland en dat mag altijd, maar het uitzondering maken voor individuele ondernemers of bepaalde groepen is heel lastig. Er kan wel worden onderzocht welke mogelijkheden er nog wel zijn. Een jaar of zes geleden was de Rabobank heel actief in Zuidoost-Drenthe, maar dat is gestrand, en in die zin is spreker niet erg optimistisch over directe steun aan individuele tuinders.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw VAN DE VIJVER vraagt of mevrouw Klip nog iets kan zeggen over Essent en het punt van de teruglevering door tuinders van elektriciteit.

Mevrouw KLIP antwoordt dat dit op meerdere punten speelt. Zo speelt dit bijvoorbeeld ook op het punt van de levering van groen gas, waarbij het gas niet goed op het gasnet kan worden aangesloten. Dat is wel een onderdeel van het totale energiebeleid, maar spreekster zegt nu niet gelijk toe dat zij morgen in gesprek gaat met Essent, want dit speelt op meerdere punten. Overigens is het revolving fund niet alleen in het leven geroepen voor alleen maar tuinders, maar voor innovatieve ontwikkelingen op energiegebied voor alle ondernemers.

De heer HORNSTRA merkt op dat de gedachte die hij oorspronkelijk had bij het revolving fund was dat sommige ondernemers wel zouden willen investeren in energiemaatregelen, maar daar moeilijk de financiën voor rond kunnen krijgen. Hij zat te overwegen om als een vorm van cofinanciering zodanige randvoorwaarden te creëren zodat een dergelijk bedrijf die stap durft te maken die het nu nog niet durft te maken. Spreker heeft begrepen dat de landelijke tuinbouw zich nu aan het verenigen is als een soort producent van energie, waarbij zij kijken of zij het probleem als brancheorganisatie kunnen oplossen. Zo kan de branche als een soort van leverancier optreden. Die discussie is gaande en het enige wat hij aangeeft is of het college daar scherp in wil zijn, zodat als de kans zich voordoet er in Drenthe vanuit het college steun aan wordt gegeven. Dat levert namelijk geld op voor de tuinders, want zij laten capaciteit liggen die zij graag aan het energienet willen toevoegen. Dat zorgt voor extra inkomsten. Als het college daar in de randvoorwaarden een bijdrage aan kan leveren dan moet het college dat niet nalaten.

Mevrouw KLIP antwoordt dat het college daar als vanzelfsprekend positief over wil nadenken. Voor wat betreft het revolving fund weet spreekster wat hiervan de achterliggende gedachte is en zo is ook de opdracht aan bureau DHV geformuleerd. Daar bestaat geen enkel misverstand over.

De heer HAIKENS merkt op dat de gedeputeerde hier wel positief over na wil denken. Zij heeft zelf ook gezegd dat de congressen die eraan zitten te komen op langere termijn het perspectief voor tuinders beter zouden kunnen maken. Dat doet hem wat denken aan het beloofde land, dat door obstakels nooit wordt bereikt. Dat doet zich hier ook voor. Hier bestaat de mogelijkheid om via de WKK energie te winnen en dit terug te leveren aan het net. Dat is op ondernemersniveau en dan is er een organisatie als Essent die zegt dat het net daar onvoldoende capaciteit voor biedt, dat er dan netverzwaring plaats moet vinden en dat Essent dat niet wenst te doen. Op lokaal ondernemersniveau bestaat dan de mogelijkheid om initiatieven te ontplooiën die perspectiefvol zijn, maar vanwege het feit dat er een onvoldoende zwaar net ligt en Essent niet wil meewerken, is er een probleem dat voor de voeten ligt van een aantal ondernemers. Spreker vindt het te makkelijk om te zeggen dat dit wordt meegenomen en dat ernaar wordt gekeken. De provincie kan namelijk een rol spelen om Essent op haar verantwoordelijkheid te wijzen. Vanuit de provinciale verantwoordelijkheid kan de provincie daar iets aan doen en als het college meent dat het volstrekt buiten de provinciale verantwoordelijkheid ligt, dan hoort spreker dat graag.

Mevrouw KLIP antwoordt dat praten met Essent altijd mogelijk is. Het is wel zo dat Essent zelf uit die energiefabriek is gestapt. Spreekster zal niet nalaten om het bedrijfsleven en zeker ook Essent te wijzen op haar verantwoordelijkheid en het feit dat Essent als nutsbedrijf is gehouden om aandacht te schenken aan maatschappelijk ondernemen. Spreekster wil echter niet de suggestie wekken dat zij heel makkelijk Essent op andere gedachten kan brengen, want spreekster heeft vaker contacten met Essent. Dat is ook een verkeerd signaal en daarom reageert zij wat voorzichtig, want zij is hier niet erg optimistisch over. Bij de opmerking van de heer Haikens over het beloofde land, merkt zij op dat regeren vooruitzien is en dat er veel meer aspecten samen moeten worden bekeken. Er moet in principe worden gekeken welke situatie de provincie over vijftien jaar wenst en vervolgens moet worden teruggekeken om te bepalen wat de provincie nu moet doen. Op energiegebied betekent dat het voeren van een lange termijnpolitiek. Op dit gebied zijn dingen niet op korte termijn heel snel te regelen. De provinciale overheid is er aan gehouden om samen met de gemeente Emmen naar dat langere termijnperspectief te kijken en dan

terug te redeneren en te bepalen wat volgend jaar en het jaar daarop moet worden gedaan. Dat doet het college dan ook en of dat het beloofde land is wil zij in het midden laten. Zij gaat ervan uit dat het in ieder geval een heel realistische belofte is.

Mevrouw VAN DE VIJVER is blij dat zij van de commissie in grote lijnen bijval heeft gehad. Mevrouw Klip zegt dat er over vijftien jaar moet worden gekeken en dat er dan moet worden teruggedeneerd. Dat is zij volstrekt met mevrouw Klip eens. Het gaat ook niet aan om op dit moment allerlei ad-hocmaatregelen te nemen om over vijf jaar tot de conclusie te komen dat deze maatregelen contraproductief hebben gewerkt en dat zij dus niet hadden moeten worden uitgevoerd. Dat laat onverlet dat er op dit moment bij de bestaande tuinders echt een groot probleem ligt en dat kan niet worden opgelost door individuele bedrijfssteun, maar waar zij ook op koerst is dat wat de heer Haikens de randvoorwaarden noemt en dan wel die randvoorwaarden die op korte termijn kunnen worden ingevuld. Dan gaat het inderdaad over dit fonds, aangezien daarbij ook door cofinanciering middelen van het rijk kunnen worden aangetrokken. Wellicht dat er in Brussel dan ook nog wel middelen zijn te halen. Soms kan dan een sneeuwbal op gang worden geholpen die op korte termijn zijn vruchten kan afwerpen. Spreekster is blij met de reactie van de heer Haikens. Natuurlijk is het de keuze van de ondernemer en het gaat dan ook om het ondernemerschap dat moet worden gestimuleerd en gefaciliteerd. Het liefst moet dat zo snel mogelijk en of dat nu gebeurt door de coöperatie die in het land tot stand komt en probeert om die energielevering te faciliteren, of via een fonds of ruimte voor ruimteregeling, het moet gaan om de randvoorwaarden en omstandigheden die zodanig dienen te zijn dat de ondernemer optimaal kan ondernemen. Hierbij wil zij zich richten op datgene wat de provincie wel kan beïnvloeden. Natuurlijk is het mooi dat zaken energieneutraal kunnen gebeuren en energie oogsten is natuurlijk nog mooier, maar ook dat zal uiteindelijk een keuze zijn van de ondernemer hoever hij wil gaan in zijn investeringen. Spreekster heeft alle vertrouwen in het gesprek van de gedeputeerde met wethouder Kuper, want zij heeft begrepen dat deze zich volledig inzet voor het uiteindelijk tot stand brengen van de plannen die er ooit waren in het Rundedal en de mooie toekomstbeelden die er daarbij waren. Zij heeft er het volste vertrouwen in dat het college, maar ook het college van de stad Emmen, zich daarbij voor de volle honderd procent zullen inzetten. Wat haar nog een beetje dwarszit is dat de toekomst er kennelijk prachtig uitziet en dat het allemaal goed komt als de Koekoekspolder vol loopt en de markt weer aantrekt. Dat vindt zij nog wat vaag. Zij begrijpt wel dat het college daar nog geen antwoord op kan geven, maar zij wil wel graag dat zij in ieder geval op de hoogte wordt gehouden van wat er wel wordt bereikt. Sommige dingen moet zij uit de krant lezen en zij heeft dan de vraag waarom er in deze provincie niets gebeurt, terwijl er dan wel degelijk heel veel blijkt te gebeuren. Zij wil dus vaak op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen op dat gebied.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat vandaag dingen moeten worden gedaan om zowel voor de korte als voor de langere termijn dingen voor elkaar te krijgen en dat betekent dat bestuurders met elkaar om tafel moeten gaan. Sommige dingen zijn niet de primaire verantwoordelijkheid van de provincie, maar de provincie is er wel bij betrokken en dat betekent dat samen met de gemeenten en het ministerie moet worden opgetrokken. Het gaat namelijk niet alleen om het Rundedal, maar het gaat om de hoge energiekosten in de gehele glastuinbouwsector. Indien er nieuwe ontwikkelingen zijn in de tuinbouwsector dan zal spreekster de commissie op de hoogte houden, maar dat betekent niet dat zij alle gespreksverslagen van overleggen die zij heeft gehad naar de commissie zal sturen.

Mevrouw VAN DE VIJVER antwoordt dat haar fractie zich verantwoordelijk voelt voor werkgelegenheid in deze provincie.

De VOORZITTER constateert dat nagenoeg door alle fracties de oproep van de PvdA is ondersteund. Het college heeft hier ook positief op gereageerd. Hij ondersteunt de oproep van mevrouw Van de Vijver om als commissie toch vooral zo goed mogelijk geïnformeerd te blijven over de ontwikkelingen in de tuinbouw in de gemeente Emmen. Er zijn ook al allerlei gesprekken over dit onderwerp en mevrouw

Edelenbosch zet haar gesprekken met wethouder Kuper hierover voort. Wellicht dat er in de herfst een overzicht kan komen over hoe de zaken zich in Emmen ontwikkelen.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat de commissie in dat opzicht op haar wenken wordt bediend, want in het najaar wordt over het ILG gesproken en daarin komt iets te staan over de glastuinbouw in Drenthe.

9. Statenstuk 2006-229; Jaarstukken 2005

De heer SLAGTER merkt ten aanzien van het opstellen van de verkeersnetwerkanalyses op dat de uitkomsten daarvan van belang zijn voor toekenning van de rijksmiddelen. Het rijk heeft al aangegeven dat tot 2020 geen knelpunten voor de bereikbaarheid van Noord-Nederland zullen worden aangewezen. Dat past ook in het huidige rijksbeleid. Gaat het dan om meer dan wat al bekend is? Als die netwerkanalyse over bereikbaarheidsknelpunten aan de orde wordt gesteld, moet er dan niet ook worden afgestemd met Duitsland, gezien hun infrastructurele plannen in het noorden van het land? Verder wordt bij verkeer gesproken over regionale programma's voor gedragsbeïnvloeding. Daarbij gaat het over verkeersgedrag. In 2005 en 2006 ziet hij een intensivering van dat beleid en de bedoeling is om dat in 2007 nogmaals te doen. Waar is die keuze op gebaseerd? Er is een aantal beleidsonderdelen dat bij verkeer en vervoer wordt toegepast om de veiligheid te verbeteren. Het belangrijkste dat hij ziet is dat de effecten er zijn, want de ongevallen lopen terug, maar hij vraagt wie daarin de grootste bijdrage levert in de aanpak van de knelpunten. Is dat Duurzaam veilig, gaat het om de herkenbaarheidskenmerken of is het de verkeershandhaving van de politie? Of is het de gedragsbeïnvloeding? In de jaarstukken en het Provinciaal Uitvoeringsprogramma (PUP) wordt opgemerkt dat wordt gewerkt met afrekenbare taakstellingen, maar hij is benieuwd hoe dit gemeten gaat worden. Bij de vaarweg Coevorden-Almelo mist hij de monitoring van de vaarbewegingen, die over andere kanalen wel worden gegeven. Het speelt hier een heel pregnante rol omdat het er bij eventuele toekomstige beleidsbeslissingen toch om gaat hoe vaak van die route gebruik wordt gemaakt. De transparantie van de financiering van het Programma verkeer en vervoer wil hij doorschuiven naar de bespreking van het PUP. De berekeningen wijzen uit dat er de komende tien jaar een behoorlijke toename is van het beroepsgoederenvervoer. In de jaarstukken en het PUP treft hij geen pro-actieve beleidsopvatting aan die is gericht op het noorden om die enorme toename op te kunnen vangen. Wellicht dat dit in de netwerkanalyse in het najaar wordt opgenomen? Het lijkt hem wel wenselijk om het goederenvervoer naar het noorden in een beter perspectief te zien. Misschien dat aan de hoge snelheidslijn (HSL) iets van goederenvervoer valt te koppelen? In het VROM-rapport 2006 wordt gesproken over een achterstand in huisvesting van statushouders en andere verblijfsgerechtigden. Hij heeft ondertussen de bestuursrapportage gelezen en daarin wordt aangegeven hoe groot de achterstand is. Er wordt gewezen op bestuurlijk overleg met de gemeenten en er wordt naar voren gebracht dat er een externe persoon is aangesteld die als aanjager voor de woningbouwcorporaties gaat gelden. In het rapport van het ministerie van VROM wordt meer strengheid van de provincies geëist. Waarom is er niet gekozen voor een provinciaal uitvoeringsprogramma en waarom is de procedure tegen nalatige gemeenten niet ingezet? Belangrijker is nog de vraag wanneer deze achterstand ingehaald is.

De heer HORNSTRA wil het hebben over de motie die zijn fractie heeft ingediend over de voorgenomen bezuiniging van €30.000,- op Natuur en Milieueducatie (NME). Daar heeft hij moeite mee, omdat in de jaarstukken staat dat het gaat om het verkrijgen van draagvlak voor duurzame ontwikkeling. Daarnaast wordt gemeld dat er risico wordt gelopen indien er wordt bezuinigd op voorlichting aan jonge kinderen. Het is heel vreemd om aan de ene kant iets voor te stellen en aan de andere kant te motiveren om het vooral niet te doen. In deze commissie en in de staten gaat het vaak over zaken die te maken hebben met het belang van de natuur en duurzaamheid en in het bijzonder voor Drenthe. Dan gaat het over biodiversiteit, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), rode lijsten, Vogel- En Habitatrichtlijn (VHR)-gebieden, CO₂, klimaatsverandering en energiebesparing en dan zou de provincie willen voorkomen dat jonge kinderen daarvan op de hoogte raken. Dat snapt spreker niet en hij vindt dat dit niet moet gebeu-

ren. Deze motie zal de volgende vergadering dan ook in stemming komen om die bezuiniging niet door te laten gaan.

Mevrouw VAN DE VIJVER merkt op dat de pagina's 52 en 59 over verdrogingsbestrijding gaan. Op pagina 52 van de jaarrekening staat dat een verdrogingsreductie van 40% in 2010 wordt beoogd, terwijl in deze commissie vorig jaar in september is vastgesteld dat dit op zijn vroegst in 2015 zal gebeuren. Zij heeft het gevoel dat deze formule wordt gekopieerd zonder dat dit nog enig waarheidsgehalte heeft. Op 28 november 2005 is er een kostenopzet reserve grondwaterheffing ontvangen en dat gaat over de manier waarop de grondwaterheffing tot stand komt en welke kosten daarvan worden betaald. Dat totaal slaat dan op € 715.000,--, maar op pagina 59 staat dat de inkomsten € 716.000,-- bedroegen en dat daar nog BTW vanaf moet worden getrokken, waarna een overschot van € 561.000,-- resteert. Er is € 165.000,-- beschikbaar gesteld voor het project Torenveen, maar spreker vraagt zich af of er dan niet nog het een en ander overblijft. Dan zijn er twee mogelijkheden, namelijk de kosten die in de kostenopzet zijn opgenomen zijn niet gemaakt en dan gaat het geheel van het restantbedrag naar de reserve. Kunnen daar dan nog andere projecten uit betaald worden die ook de bestrijding van de verdroging ten doel hebben? Spreekster heeft zich laten vertellen dat de Waterwet daar op zich wel ruimte voor biedt.

De heer WASSINK merkt op dat de jaarstukken een belangrijk document vormen. Het is het verantwoordingsdocument van het college. In de Tweede Kamer is het dan gehakt, maar dit is de provincie Drenthe, dus staat er een half uur voor. Bovendien is spreker vegetariër, dus kan hij volstaan met een paar opmerkingen. Dit is een heel dik document dat een goed totaaloverzicht vormt en voor een nieuweling lijkt het volledig. Bovendien straalt het kwaliteit uit, maar een beoordeling is toch in zeker zin lastig aangezien duidelijk is dat er van alles gebeurt en dat 90% van de afspraken die worden gemaakt ook nagekomen worden. Dat is normaal, maar voor een goede beoordeling is het goed indien het wat handzamer werd gepresenteerd en aangegeven wordt dat afspraken niet kunnen worden nagekomen, zodat hij zich daar beter op kan fixeren. Op pagina 73 gaat het over de eeuwigdurende nazorg van de stortplaatsen. Er liggen geen geactualiseerde nazorgplannen en hij is benieuwd wat de knelpunten zijn. Is daar iets van te zeggen? Gaat de discussie vooral over de middelen die de desbetreffende bedrijven vrij moeten maken om alles in goede banen te laten lopen? Op pagina 78 gaat het over de klachten rondom de geluidshinder van Groningen Airport Eelde (GAE). Dat is in 2005 niet naar verwachting verlopen. Toen hij dit document las bleek dat er in het Drentse Aagebied een vliegtuig uit de route was. Daar is hij achteraan gegaan en dan blijkt dat voor dit bedrijf niet geldt dat een klacht een gratis advies is, want op de website van het bedrijf komt hij het woord klacht in het geheel niet tegen. Toen er door hem toch een mailtje werd gestuurd, kreeg hij een week later een brief dat hij een brief moest schrijven naar de bekende commissie. In dit geval vindt hij het dan ook niet zo vreemd dat er niet zoveel klachten zijn. Spreker was niet op de hoogte van het bestaan van de milieuklachtenlijn. Wordt er nagedacht hoe de bekendheid meer kan worden vergroot, temeer daar er in de uitvoering van milieumaatregelen nogal wat verbeteringen mogelijk zijn?

De heer SMIDT merkt ten aanzien van het eeuwigdurende verhaal van de zandwinning in Gasselterneld op dat er een provinciale plicht is om te voorzien in beton en industriezand in Drenthe. Er zijn landelijke afspraken dat elke provincie voor zijn eigen voorzieningen zorgt. Er is een nieuwe ontwikkeling in Zuidwolde, maar er is gezegd dat dat veld voor dat type zand pas in productie komt nadat de bovenlaag is verwijderd, dus moest er een overbrugging komen. Die overbrugging werd altijd verzorgd in Gasselterneld, maar nu leest hij in de jaarstukken dat de provincie nog moet bezien of het planologisch verantwoord kan. Er is nu echter nog weer een drempel omdat het college van Aa en Hunze nog een besluit moet nemen. De vraag is of de plicht tot zelfvoorziening in de huidige situatie overeind kan worden gehouden of wordt het toch zaak om hier wat druk op te zetten? Verder is gekeken naar het thema landschap. Op pagina 87 staat onder het kopje landschap dat het meetnet landschap niet is opgezet, terwijl het wel een beleidsvoornemen was. Tegelijkertijd wordt gemeld dat bij het Uitvoeringsprogramma landschap pas op de plaats is gemaakt. Is er iets veranderd in de urgentie ten aanzien van het landschapsbeleid of zijn er andere omstandigheden aan te wijzen? Op pagina 92 staan rondom de realisatie

van de EHS alarmerende termen. Er staat dat ondanks verhoogde inzet van mensen de feitelijke realisering van de EHS in 2005 is vertraagd bij gebrek aan middelen voor de aankoop van gronden en gebrek aan belangstelling bij particulieren en boeren voor het aangaan van overeenkomsten voor het ontwikkelen van nieuwe natuur. De finale conclusie is dan dat de doelstellingen op deze manier niet kunnen worden gerealiseerd. Te verwachten is dan dat er in de Voorjaarsnota een antwoord op wordt geformuleerd, maar er staat gewoon dat het beleid niet kan worden uitgevoerd. Een constatering die ten aanzien van de burgers van Drenthe van belang is, is dat er staat dat er niet aangekocht kan worden omdat er geen geld is.

De heer HORNSTRA vraagt of de VVD zich aansluit bij het verhaal dat de PvdA heeft gehouden over de Voorjaarsnota.

De heer SMIDT antwoordt dat hij zich inderdaad aansluit bij het verhaal over dat er eerst voorop werd gelopen, maar dat de provincie nu achterop loopt. De staten hebben met elkaar afgesproken een beleid in de markt te zetten waarvan nu blijkt dat er het een en ander aan mankeert en deze provincie het niet redt. Spreker verwacht dan een oplossing van het college hoe daarmee om moet worden gegaan. Worden daar agrarische ondernemers het slachtoffer van? Zijn er agrarische ondernemers die zijn begrensd en die hun grond willen verkopen omdat zij willen stoppen, maar nu blijkt dat er geen koper meer is? Bij de vorige beschouwingen in de commissie heeft hij ook al aangegeven dat hij zich zorgen maakt over de invoering van de Natuurbeschermingswet. Daar heeft hij nu ook al schriftelijke vragen over gesteld en de zorgen die hij daarover had worden bewaarheid. In grote delen van Drenthe is sprake van een stagnatie van de vergunningverlening omdat er geen beheersplannen zijn, omdat er niet kan worden getoetst of omdat er nu een uitspraak van de Raad van State ligt dat er in de buurt van een dergelijk gebied geen ammoniak mag worden uitgestoten. Vorig jaar is toen ook gevraagd hoe het zit met ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen en waterbeheersingsplannen, die ook moeten worden getoetst aan de Milieubeheerwet. Loopt dat ook gevaar en komt daar ook een stagnatie? Er zijn bestemmingsplannen afgekeurd die niet onderbouwd kunnen worden omdat er nog geen beheersplan is waarin staat hoe er met dat gebied moet worden omgegaan. Hij heeft begrepen dat er ondertussen al vier aanvragen terzijde zijn gelegd omdat de provincie nu geen vergunning kan verlenen. Over de voorgenomen zelfstandiging van het Drents Landschap en de personele ontvlechting daarin wordt alleen aangegeven dat die operatie nog niet is voltooid. Waarom is dat nog niet afgerond? Hij maakt de gedeputeerde een compliment voor het feit dat de woningbouwproductie de kant op gaat die de staten wilden. Vooral de gemeente Assen doet het goed. In de stukken wordt aangegeven dat de woonplannen medio 2006 worden afgehandeld. Daarbij is een extern bureau ingeschakeld. Wat is de rol van dat bureau? Redt de provincie dit, want er zijn tal van gemeenten die nu duidelijkheid willen over wat zij kunnen en moeten. Hij heeft een interessante presentatie gehad in het kader van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV). Er is een duidelijke ontwikkeling zichtbaar, namelijk dat niet zonder meer rijksgeld wordt doorgesluisd naar de gemeenten want de provincie heeft een duidelijke regiefunctie en in dat opzicht kan door de provincie nog beleid worden doorontwikkeld over participatie in stedelijke vernieuwing. Hij complimenteert het college daarvoor.

De heer HAIKENS merkt op dat er bij de algemene waterhuishouding in dit huis wordt gezocht naar een monitoringsysteem om voldoende informatie te kunnen krijgen voor de Kaderrichtlijn water, die straks geïmplementeerd moet worden. In dit jaarverslag wordt gezegd dat de basis van WB1 helder, duidelijk en goed gedefinieerd is, maar als het gaat om de kaderrichtlijn dan worden wel realistische doelen gesteld, maar dat zijn globale doelstellingen en de provincie komt niet tot een afronding. Dat is de reden dat hij de vorige commissievergadering het jaarbericht 2005 wilde agenderen voor een volgende vergadering. Daarin staat heel veel informatie, maar nauwelijks toegerust op Drentse situaties en nauwelijks uitgewerkt. Het zijn globale zaken waarin nauwelijks inhoudelijk scherp wordt ingegaan op de dingen die kunnen worden verwacht en eigenlijk is dit hetzelfde. Als hij in de tussenperiode van het afgelopen half jaar hoort dat zowel van de kant van de rijksoverheid en waterschappen redelijk paniekerig wordt gedaan over de technische invulling die straks de Kaderrichtlijn water met zich meebrengt, maar ook de

financiële paragraaf die erbij hoort, dan kan er wel worden gewacht op de nota van de minister in 2006, maar is het niet goed om dan in dit huis tussen beide decemberverslagen in een soort van verslaglegging te maken die meer concreet op de Drentse situatie is toegespitst? In die verslaglegging moet dan staan hoe de situatie op dit moment is en wat er het komende half jaar aan kan worden gedaan en hoe ermee omgegaan zal worden. Dat heeft voeling met de statencommissie en geeft ook informatie aan de statencommissie. De VVD-fractie zou er bijzonder mee ingenomen zijn indien er meer en actueler werd geïnformeerd. De Waterschapswet staat op stapel en dat zou wel eens gevolgen kunnen hebben. Anderhalf jaar geleden is er een vrij diepgaande discussie gevoerd over de omslag. Dit zou wel eens gevolgen kunnen hebben voor die omslag en de vertaalslag daarvan naar de inwoners van de provincie. Ook zou het gevolgen kunnen hebben voor de aanwijzing van de bestuurders in dat soort zaken. Ook dat wil hij onder de aandacht van de gedeputeerde brengen en vraagt daar op korte termijn op terug te komen met de staten, zodat ook antwoorden op andere vragen van de VVD-fractie aan het college daarin gebundeld kunnen worden. Alleen dan kan een goede efficiënte discussie over de waterproblematiek worden gevoerd.

De heer WIJBENGA stelt vast dat het college grosso modo het voorgenomen beleid daadwerkelijk heeft uitgevoerd. Op de controleerbaarheid daarvan komt hij nog terug.

De meer specifieke opmerkingen van financiële aard zal hij maken in de Statencommissie BFE. De CDA-fractie heeft vorig jaar bij de behandeling van de begroting en de jaarrekening opmerkingen gemaakt over het opnemen van meetbare en daarmee afrekenbare doelen. Toen is meermalen het woord SMART gebruikt, wat staat voor specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdsgebonden. Andere fracties hebben dit eveneens naar voren gebracht. Bij de jaarrekening heeft hij gezocht naar mogelijke verbeteringen. Daarbij heeft hij vooral gelet op het meetbare deel van het woord SMART. Het aspect tijdsgebonden heeft hij, gezien het grote aantal jaarlijkse overboekingen, buiten beschouwing gelaten. Na enig zoeken heeft hij er slechts een op pagina 105 gevonden, namelijk bij de economische versterking van het platteland. Er is dus nog veel werk te doen om hiervan een zelfstandig leesbaar stuk te maken en hij roept het college nogmaals op om nog een extra inspanning te leveren. Eenzelfde opmerking past bij de daadwerkelijke controle op de uitvoering, wat een van de drie hoofdtaken van de staten is. Hij illustreert dit met een aantal willekeurige voornemens. In de beleidsvoornemens staat op pagina 87 dat er een meetnet voor het landschap komt. Vervolgens wordt zonder enige vorm van toelichting gezegd dat er verder niet aan wordt gewerkt. Een ander voorbeeld is te vinden op pagina 91 uit het Programma natuur, waarbij bij de voornemens staat dat er een actualisatie komt van onder meer de natuurdoeltypenkaart. Als hij dan kijkt op de volgende pagina, dan is te zien dat er overleg is geweest. Op de vraag hoe het nu zit met die update, kan hij het antwoord dus niet krijgen. De vraag die zich opdringt is hoe de staten dan hun controlerende taak kunnen uitvoeren als er in dit soort vage termen wordt gesproken. Het gaat voor alle duidelijkheid niet alleen om negatieve zaken, want ook het omgekeerde is het geval. Op pagina 92 wordt een doelstelling aangegeven van 150 hectare bosuitbreiding per jaar. In 2005 is te zien dat er 400 hectare is gerealiseerd en dan komt het opmerkelijke dat dit is gebeurd met een begrotingsoverschrijding van minder dan € 15.000,-. Voor dit soort dingen is hij wel te vinden, maar hij wil er wel graag een toelichting op krijgen. Samenvattend is zijn fractie wat voor het gedeelte van deze commissie in de jaarstukken 2005 is gepresenteerd, matig tevreden. Matig omdat veel dingen op hoofdlijnen wel zijn bereikt, maar de gevallen waarin dat niet het geval is worden onvoldoende toegelicht. Hij vraagt zich af of andere fracties tot dezelfde conclusies zijn gekomen en vraagt hem te ondersteunen in zijn oproep aan het college om hierin een verbetering aan te brengen. Het komt hem namelijk voor dat ook bij het publiceren van het aangekondigde politieke testament van dit college er in afrekenbare termen verantwoording moet worden afgelegd. Een verhoogde inspanning in de door hem voorgestelde richting lijkt hem dus in het voordeel van alle betrokkenen.

De heer BAAS heeft de jaarstukken zo goed mogelijk bestudeerd en is aangelopen tegen het lang nog niet in alle opzichten volmaakte karakter van de jaarstukken als het gaat om het SMART formuleren. Deze opmerking wil hij dan ook bij de Statencommissie BFE naar voren brengen aangezien het om de jaarstukken in het algemeen gaat. In algemene zin is hij tevreden over de uitkomsten, namelijk dat het

collegeprogramma in grote lijnen is gerealiseerd. Hij heeft zich toegeleefd op de financiële overzichten en gekeken naar waar de grote verschillen zitten, waarbij niet of onvoldoende is geformuleerd waaruit die grote verschillen nu eigenlijk bestaan. Op pagina 42 staat bijvoorbeeld het programmaonderdeel onderhoud vaarwegen. Daar staat dat ook op de onderhoudskosten een groot voordeel ten opzichte van de begroting is gerealiseerd. Dat klinkt fantastisch, want er is een meevaller van € 100.000,- vanwege de pompkosten, maar de adder onder het gras is dat de groot onderhoudprojecten zijn uitgesteld. Is dat eigenlijk wel verantwoord? Er staat niet bij of dat verantwoord is en ook niet wat de oorzaak van dat uitstel is. Een tweede vindt hij op pagina 59 waar het gaat over de programmakosten grondwaterwet. Ook daar staat de optimistische zin dat de kosten bijzonder beperkt zijn gebleven, terwijl ook daar wel het nodige te doen is, want hij heeft mevrouw Van de Vijver het woord verdroging ook al horen noemen. Er staat ook dat het college zich in 2006 nadrukkelijk met dit onderwerp zal bezighouden. Daar is dus kennelijk in het verleden te weinig aandacht aan besteed, maar waardoor is dat substantiële verschil nu eigenlijk ontstaan? Op pagina 70 staat bij bodemsanering dat de projectuitvoering is vertraagd ten opzichte van het werkplan. Wat is daarvan de oorzaak? Het vierde voorbeeld heeft te maken met de zelfstandiging van het Drents Landschap. Deze is niet in 2005 afgerond en bleef het hele jaar onduidelijk. Waarin zit die onduidelijkheid? Wordt dit in 2006 wel afgerond? Naar aanleiding van de NME staat er op pagina 90 de opmerking over verlaging van de subsidie. Het is hem opgevallen dat als de tekst wordt gelezen zonder dat bekend is welke cijfers daarbij horen, er makkelijk kan worden gedacht dat er een verhoging van de subsidie komt. Nu is het een verlaging en hij sluit zich dan ook aan bij wat de heer Hornstra daarover heeft gezegd.

(De voorzitter schorst de vergadering van 15:45 uur tot 15:54 uur)

De heer SWIERSTRA antwoordt met betrekking tot de afrekenbaarheid op dat er verschillen zitten in de wijze waarop in de verschillende begrotingshoofdstukken in de programma's is teruggerapporteerd. Dat heeft te maken met verschillen in karakter van de verschillende beleidsterreinen, maar ook in de mate van vordering op de verschillende dossiers. Op het ene vlak is de provincie wat verder in de wijze van verslaglegging dan het andere. Dat is nog een groeiproces en hij meent dat het college met deze jaarrekening al weer een stuk verder is in het laten zien waar dit college mee bezig is en hoe de zaken in elkaar zitten. Hij wijst erop dat er is geprobeerd om zo goed mogelijk in algemene zin aan te geven waar de provincie staat met het programma. De commissie heeft er dan ook uitgehaald hoe een aantal zaken loopt. Vervolgens is ook gezegd dat om te zorgen dat als dit als een stuk te lezen moet zijn, er moet worden gezorgd voor een mix van verschillende eisen die aan een dergelijk verslag worden gesteld. In grote lijnen is er, als de tekst gelezen wordt, een beeld waar het college staat met de vorderingen in het beleid, maar probleem is dat dit de blokjes zijn die het financieel overzicht geven. De commissie mag ervan uitgaan dat de financiële overzichten kloppen en die geven in relatie tot de begroting weer waar de provincie op dit moment staat, maar die cijfers geven nooit precies weer wat de stand van zaken met betrekking tot concrete projecten is. De uitvoeringsprogramma's die eronder hangen vindt de commissie om allerlei mogelijke financieel-technische redenen niet altijd rechtstreeks vertaalbaar en zichtbaar terug in die blokken. Het is ook bijna niet te doen want dan zou er een veel omvangrijker stuk moeten komen en loopt de begrotingssystematiek van het totaal heen door de uitvoeringssystematiek van programma's en verschillende sectoren. Als voorbeeld probeert het college in het Uitvoeringsprogramma verkeer en vervoer aan te geven wat het college zich heeft voorgenomen om te doen, waar aan wordt gewerkt en wat het resultaat is. Daarin is dan op een gegeven moment ook te zien of een project wel of niet door is gegaan danwel of het is tegengevallen. Die systematiek, namelijk hoe het materiële werk in overeenstemming wordt gebracht met de transparantie van het totaal is een uitdaging waarin nog een stap verder moet worden gegaan. Intern wordt ook gekeken hoe omgegaan moet worden met afzonderlijke jaarverslagen op verschillende beleidsonderdelen en hoe ervoor kan worden gezorgd dat die op een goede manier worden gekoppeld aan dit verhaal. Hij zou graag met de staten nog eens nader praten over wat exact de eisen zijn die daaraan worden gesteld en hoe ervoor wordt gezorgd dat als er meer uitgewerkte detailverslagen zijn, deze goed gekoppeld zijn aan dit verhaal, zichtbaar en transparant zijn en onder elkaar ook een samenhang hebben, zodat niet voor verkeer en vervoer een andere wijze van aanpak

geldt dan voor wegen en kanalen of het wonen. Alles in één stoppen leidt echter tot een pakket waarin de bomen door het bos niet zichtbaar zijn, of leidt tot heel veel onduidelijkheid. In grote lijnen is het college toch al weer een stukje verder gekomen.

De heer WIJBENGA merkt op dat de heer Wassink en spreker een aantal zaken helder naar voren hebben gebracht. De voorbeelden die hij heeft genoemd hadden met een of twee zinnen gewoon toegevoegd kunnen worden. Dat leidt niet direct tot het twee keer zo dik worden van dit stuk. Er zijn ook andere manieren om te communiceren met de staten, zoals via de elektronische weg. Er zijn zaken die digitaal kunnen worden aangeboden, zodat daar via de benodigde programmatuur heel makkelijk in kan worden gezocht, in plaats van dat deze alle gedrukt moeten worden. Om nu nog weer een keer met de staten in gesprek te gaan over hoe de zaken SMART zijn te krijgen vindt hij overbodig. Die discussies heeft hij wel gehad en hij is blij met de toezegging dat er nog een stap gedaan kan worden.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat daarover verder gesproken zal worden, want het doel wat de heer Wijbenga heeft is ook het zijne. Verder is de opmerking dat er meer elektronisch zou kunnen worden aangeboden hem uit het hart gegrepen. Op die weg kan de provincie nog een heel stuk verder komen, maar de praktijk blijkt toch weerbarstiger te zijn om dit allemaal net zo snel te kunnen realiseren als hij graag zou willen.

De heer Slagter heeft de netwerkanalyse gekoppeld aan de stelling van het rijk dat er geen knelpunten zijn in Noord-Nederland. Dat is op zich een begrijpelijke koppeling, maar die hoeft niet te leiden tot het overbodig verklaren van de netwerkanalyse. Het rijk heeft in de Nota Mobiliteit gezegd dat op basis van de knelpuntenanalyse die daarin is gemaakt, er geen problemen zijn in Noord-Nederland, maar dat is een puur politieke prioriteit want als het rijk het beschikbare geld telt komt het rijk tot de conclusie dat bepaalde projecten die op zich wel wenselijk zijn, niet in de prioriteitsstelling van het rijk vallen en dan buiten de boot vallen. In diezelfde Nota Mobiliteit is ook opdracht gegeven voor het maken van de netwerkanalyses en die beogen een helder inzicht te geven in de verhouding tussen het hoofdwegennet en het onderlinge wegennet. De verkeersproblematiek die daar speelt met het openbaar vervoer, fiets en alles wat daarbij hoort moet in relatie worden gezien met de ruimtelijke en ruimtelijk-economische ontwikkelingen in de betreffende gebieden. Een aantal van die studies wordt momenteel uitgevoerd.

Groningen-Assen was de eerste die officieel was aangewezen en daar zijn Leeuwarden en de A7-zone aan toegevoegd. Inmiddels is de provincie druk bezig met Zuid-Drenthe en daarmee is voor Noord-Nederland een dekkend beeld ontstaan. Als die studies alle op dezelfde manier worden gemaakt volgens de voorschriften van verkeer en waterstaat en op elkaar worden gelegd, dan is dit ook in wezen de herijking van het bereikbaarheidsprofiel van een aantal jaren geleden. Het is ook aangegeven dat dit wordt herijkt, waarbij het tevens een andere naam krijgt, maar in wezen komt het op hetzelfde neer. Op het moment dat dit samen met het rijk is gedaan, is afgesproken dat netwerkanalyses wel een serieuze rol zullen gaan spelen. Daar waar in het Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport (MIT) geen knelpunten zijn gesignaleerd tot aan dit moment, waarbij het gaat om projecten boven de € 125 miljoen, betekent dit dat de uitkomst van de netwerkanalyse zal zijn dat door het rijk wordt erkend dat in relatie tot het onderlinge wegennet en de ruimtelijke ontwikkeling, zich toch knelpunten zullen voordoen. Vervolgens is de vraag wat dit betekent. Dat betekent voor de provincies in relatie tot de gemeenten een duidelijk signaal waar wel en waar niet op wordt ingezet en waar er ruimtelijke en financiële keuzes moeten worden gemaakt. Het betekent op hetzelfde moment wel weer een claim op het rijk om als wegbeheerder een bijdrage te leveren aan aanpalende projecten. Dan hoeft het niet te gaan om de grote MIT-projecten, maar het kan gaan om een op- of afrit en rotondes onderaan de snelweg, kortom om het tot stand brengen van de verbinding tussen regionale systemen en het hoofdsysteem. Dat zouden budgetten kunnen zijn die komen uit de beheersbudgetten van rijkswaterstaat die inmiddels ook een opgaande lijn krijgen. Daar kan het een belangrijke rol in spelen en het is vooral van belang voor de discussie die wordt gevoerd over de herijking van de brede doeluitering (BDU). De evaluatie van de BDU vindt op dit moment plaats. Volgend jaar zal daar een besluit over komen en dat gaat over twee dingen, namelijk de discussie over het verhogen van de BDU, waarvoor toezeggingen zijn gedaan dat er ruimte komt vanuit het MIT om vanwege het bevriezen van het budget en de decentralisatie gelden extra in de

BDU te doen komen. Vervolgens zijn die netwerkanalyses een onderbouwing van hoeveel geld er nodig is en worden zij gebruikt voor herijking van de verdeelsleutel. Ook is het van groot belang dat heel serieus naar de netwerkanalyses wordt gekeken. Die netwerkanalyses gaan dus niet over alles wat al bekend is, maar ook over internationale aangelegenheden, zoals de verbinding naar Duitsland, wat politiek-strategisch van belang is in het kader van de ontwikkeling van de noordelijke ontwikkelingsas. Die verbindingen worden meegenomen in de analyse van aantallen verkeersbewegingen en dergelijke. Niet is te verwachten dat er grote knelpunten zullen ontstaan aangezien de verbinding van de A6 met de A7 door Groningen en de A37 inmiddels snelwegen zijn. De verkeersbewegingen en effecten op het totale systeem worden wel meegenomen. Het beleid om gedrag te kunnen beïnvloeden is een beleid dat wordt geïntensiveerd en doorgezet. De analyse van verkeersongevallen leidt ertoe dat het effect van verdere investeringen in rotondes en drempels een afnemen curve kent. Hier en daar zijn natuurlijk maatregelen nodig en dat gebeurt ook wel, maar de verkeersveiligheid zit hem vooral in de aanpak van eenzijdige verkeersongevallen. Daarbij gaat het om essentiële kenmerken, zoals het op breedte brengen van wegen, onderhoud van berm, doorgetrokken strepen en fysieke aanpassingen aan de weg die het gedrag sturen. Uit vele onderzoeken is gebleken dat het gedrag van mensen een belangrijke oorzaak is van het restprobleem in de verkeersveiligheid. Dan gaat het om te snel rijden, het houden van aandacht bij de weg, aan alcoholgebruik en gordelgebruik en het voorkomen van macho-gedrag. Alom wordt onderkend dat daarin meer moet worden geïnvesteerd. Het gaat dus in een combinatie van vriendelijke gedragsbevorderende maatregelen, educatie en de inrichting van de wegen die daarbij passen in combinatie met handhaving. Dan is een terechte vraag wat dit oplevert, maar dat is op dit onderdeel het moeilijkste om vast te leggen. Bij een blackspot kan na zoveel jaren bekeken worden wat het effect is geweest. Het college probeert gedragsonderzoek te monitoren via wetenschappelijk onderzoek door soms trajectsgewijs te enquêteren en weggebruikers te vragen wat zij van bepaalde maatregelen vinden en of zij hun gedrag hebben aangepast of niet. Dat kan door simpelweg snelheden te gaan meten, zodat bekend is wat het effect is van bepaalde maatregelen op het snelheidsgedrag. Dat zijn indicatoren die worden gebruikt om te kijken of het effect heeft. Bekend is uit ander onderzoek dat wanneer de gemiddelde snelheid met zoveel punten naar beneden gaat, dit effect heeft op aantallen en ernst van de ongevallen.

Ten aanzien van de monitoring van de vaarwegen weet spreker niet waarom dat er niet in staat, maar natuurlijk worden vaarbewegingen gemeten. Het is op dit moment iets minder relevant, want verdere investeringen in de vaarweg Coevorden-Almelo zullen pas gedaan worden als er werkelijk grote aantallen vervoersbewegingen zijn. De investeringen in industrieterreinen aan de natte zijde zullen heel duidelijk aantoonbaar redenen zijn om verder te investeren. Er ligt ook vooral een taak bij de desbetreffende gemeenten en zij weten ook dat zij de provincie duidelijk moeten malen wat en waar er iets moet gebeuren en dan is er een pleidooi bij het rijk om het als knelpunt op te nemen, want het gaat om grote bedragen.

Recente analyses op deelgebieden leiden tot de conclusie dat de vervoersbewegingen met 50% gaan toenemen. Het adagium dat het uiteindelijk altijd tegenvalt, geldt dus in dit geval nog onverkort. Er wordt vanuit het rijk en de Nota Mobiliteit niet echt productief op ingesprongen, maar dat heeft allemaal te maken met het feit dat de prioriteiten elders worden gelegd en de provincie het op andere manier moet binnenhalen door te bewijzen dat het ter plekke druk wordt en het noodzakelijk is om te investeren. Op basis van de netwerkanalyses zal daar echter wel een helder beeld uit naar voren komen en verder wordt dat gedaan in de sfeer van de convenanten met de gemeenten, waarbij er wordt gekeken wat de economische ontwikkeling van een bepaald gebied betekent met betrekking tot de bedrijventerreinen en de hele logistiek die daarbij hoort voor de noodzakelijke maatregelen in de infrastructuur, danwel de keuze in de ruimtelijke ordening die daarbij horen, want die zaken worden zo nauw mogelijk aan elkaar gekoppeld. Op die manier hoopt spreker dat het goederenvervoer op de juiste manier kan worden gefaciliteerd en daar waar mogelijk een klein stuk "model shift" tot stand kan worden gebracht. Het koppelen van de hoge snelheidstrein aan het goederenvervoer is iets waarvan spreker vindt dat eerst de dag van morgen moet worden afgewacht, maar het is wel zo dat wanneer het toch een traditionele spoorlijn zou worden, er ook mogelijkheden zijn voor goederenvervoer. Zodra de besluitvorming over de Zuiderzeelijn een stap verder is, zal het college ook proberen om de spoorvisie die al langer is toegezegd vorm te

geven en daarin zitten ook heel duidelijk elementen van goederenvervoer en de plaats die grote spoorlijnen daarbij innemen. Wat betreft het politiek testament van dit college zal er worden geprobeerd om dit in politieke termen zo afrekenbaar mogelijk te maken. Daar heeft iedereen wat aan, hoewel daar niet per project in zal komen te staan of het gestelde doel wel of niet is gehaald, maar dat kan ook niet van dat stuk worden verwacht. De heer Baas heeft nog een specifieke opmerking gemaakt over groot onderhoud, maar spreker moet dat nog even nagaan. Door de bank genomen is het zo dat groot onderhoud meerjarig wordt gepland, maar soms zijn er technische redenen, weersomstandigheden of redenen die te maken hebben met aanbesteding dat onderhoud wordt uitgesteld en soms wordt de prioriteit ook net even iets anders gelegd vanwege de beschikbaarheid van personeel voor het plegen van onderhoud. De commissie mag er echter van uitgaan dat het college op koers ligt met het managementcontract en dat er nauwlettend in de gaten wordt gehouden dat het uitstellen van groot onderhoud geen acute problemen of structurele schade oplevert die tot een veel grotere onderhoudsopgave leidt.

De heer BAAS vraagt of de gedeputeerde in grote lijnen kan aangeven wat de redenen van het uitstel van groot onderhoud zijn. Hij vraagt of dit schriftelijk bij het verslag kan worden gevoegd.

De heer SWIERSTRA zegt de commissie een overzicht toe van de redenen waarom groot onderhoud aan wegen en infrastructuur wordt uitgesteld.

Mevrouw EDELENBOSCH geeft aan dat er een aantal opmerkingen is gemaakt in algemene zin met betrekking tot het landschapsmeetnet. Zij sluit zich in dat kader aan bij de opmerkingen die de heer Swierstra daarover heeft gemaakt. De volgende keer zal het college daar wat serieuzer op ingaan, maar probleem is dat er bij had moeten staan dat dit niet is gebeurd in verband met het bestaan van een vacature. Soms is er bij de provincie één ambtenaar bij betrokken en als deze een andere baan krijgt of langdurig ziek wordt, dan ligt dit wel eens stil. Verder is het goed om de volgende keer achter de beleidsvoornemens te checken of het allemaal gedaan is. Het college heeft ook geprobeerd dit te doen met betrekking tot de natuuronderwerpen op pagina 91 die door de heer Wijbenga worden aangegeven. Het Gebiedsplan Natuurdoelen is helemaal klaar en over de om de twee jaar te actualiseren natuurdoeltypenkaart is overleg geweest met terreinbeheerders. Dat is dan ook wat er is gebeurd, maar voor een volgende keer zal zij beter precisiëren wat er allemaal is gedaan. Achter het Gebiedsplan had dan ook kunnen staan dat het is afgevinkt en is gebeurd en dan kan het natuurlijk ook zijn dat dit al in de eerste maand van 2006 is gebeurd. Over de zandwinning in Gasselte worden op dit moment zowel door de provincie als door de gemeente procedures ter hand genomen. Er is veel overleg geweest, zowel met de ondernemer als met de gemeente, want het bestemmingsplan moet eerst worden afgewacht, maar omdat het college die zaak niet achter elkaar aan wil laten lopen is besloten om dit zoveel mogelijk met elkaar te laten sporen. Er was een aanvraag van 30 hectare en omdat het college er stellig vanuit ging dat op 1 januari 2013 alle zandwinning in de EHS gestopt zou kunnen zijn en Zuidwolde toegankelijk is, was een aanvraag van 30 hectare te groot voor die periode. Dat is nu door de ondernemer zelf teruggebracht. Op perceelniveau heeft de provincie nu een kaart gekregen en dat is de basis waarop de gemeente het bestemmingsplan ter hand neemt. De provincie zal met de bezwaarmakers die op die grote aanvraag hebben gereageerd om de tafel gaan en overleggen om te kijken of er op die manier met een minder grote oppervlakte verder kan worden gegaan. De zandwinning komt dan niet in gevaar. Over de realisatie van de EHS is het zoals het er staat. Graag was de provincie door het Rijk wat ruimer van budget voorzien. Een deel van het probleem is opgelost doordat de staten de gelegenheid hebben gekregen om voor te financieren. Volgens spreekster is daar niemand de dupe van geworden, want op het moment dat de provincie aankoopt gaat de grond naar het Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL) en pas als er weer geld komt wordt er doorgeleverd. De pot van het BBL vormt dus eigenlijk een buffer en het afboeken van rentekosten en dergelijke ligt verder bij het BBL.

De heer SMIDT heeft hier ook al eens eerder over gesproken in het kader van de boerderijverplaatsingen. Die grond wordt in dat geval ook niet doorgeleverd aan terreinbeheerders en het blijft dan vaak

agrarische grond. Dan ontstaat toch het beeld dat er wel wordt geïnvesteerd in natuurprojecten, maar dat er geen resultaat komt.

Mevrouw EDELENBOSCH is het daar helemaal mee eens. Indien er voldoende budget zou zijn dan werd de grond gekocht en meteen doorgeleverd. Het komt weliswaar voor rekening van het BBL, maar het gaat allemaal om belastinggeld dus hoe sneller wordt doorgeleverd, hoe eerder het weg is. De realiteit is echter dat het budget dat is te besteden, te weinig is. Het gaat om ongeveer € 6 miljoen, terwijl er in een bepaald jaar wel voor € 9 miljoen kan worden weggezet.

De heer SMIDT gaat het erom dat uit de Voorjaarsnota niet blijkt dat het college daar gevolgen aan verbindt. Het probleem wordt alleen maar groter. Het gaat er niet om het geld weg te zetten in grond, maar het gaat erom natuur te creëren. Wat hij ziet is dat er grote gebieden zijn en het geld krap is en dan moet eerst het laaghangende fruit worden geplukt. Daarbij moet worden gekeken om met zo weinig geld als mogelijk is, een zo hoog mogelijk rendement te halen ten behoeve van de natuur.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat de heer Smidt zichzelf tegenspreekt. Indien constant wordt ingezet op laaghangend fruit, ontstaan er nog meer snippers die niet kunnen worden ingericht. Gebiedsgericht wordt geprobeerd om de grootste kansen te benutten om zo snel mogelijk de eerste robuuste eenheden te realiseren, zodat ze ingericht gaan worden. Waarom het college hier in de Voorjaarsnota niet op terug komt is dat er onderhandelingen zijn over het ILG en dit is het meest majeure onderdeel waarop verschil van mening met de minister bestaat. De minister heeft even op een dulle dinsdag bedacht, dat alle grond die is gekocht voor 1996 wel zal zijn ingericht en dus is er voor inrichtingsmiddelen voor die gronden geen budget ontvangen. Dat laat spreekster niet passeren en het college is er dan ook erg mee bezig om die dingen bij elkaar te brengen en een redelijk budget te krijgen om de provinciale ambitie waar te maken. Hier wordt verder niemand slachtoffer van, want de provincie heeft koopplicht en daaraan wordt voldaan. Er liggen inderdaad een paar plannen maar deze zijn niet geparkeerd. Met de initiatiefnemers is er overleg, maar het wachten is op de brief van de minister hoe daarmee in de tussentijd moet worden omgegaan. Daar heeft zij bij de algemene beschouwingen al een opmerking over gemaakt, maar er wordt dus wel met de mensen overlegd. Op dit moment kunnen zij echter niet één op één verder gaan, aangezien er dan een grote kans is dat de Raad van State er een stokje voor steekt. Het college heeft er echter heel veel zorg voor om te kijken hoe hiermee moet worden omgegaan.

De heer SMIDT wijst erop dat er een voorlopige aanwijzing van Vogelhabitatgebieden is geweest. Daar is ook commentaar op gekomen dat sommige gebieden groter zouden moeten.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat een brief daarover naar de commissie onderweg is en daarin is heel zorgvuldig op dergelijke zaken ingegaan. Zij is bereid dit onderdeel apart op de agenda van een commissievergadering te laten zetten.

Het college heeft de ambitie om door de bank genomen 150 hectare bos per jaar te realiseren. Dat is drie jaar lang niet gebeurd en in 2005 is 400 hectare gerealiseerd, waarmee het gemiddelde van 150 hectare per jaar weer op niveau is. Met de 480 hectare waar zij het de vorige keer over heeft gehad is geregeld met het ministerie dat de initiatiefnemers nog kunnen worden gehonoreerd. Het zou dus wel eens kunnen zijn dat er het komende jaar weer heel veel hectares bos kunnen worden gerealiseerd.

De heer WIJBENGA heeft juist dit punt als positieve uitzondering genoemd en daar de loftrumpet over gestoken. Indien datgene wat mevrouw Edelenbosch nu zegt, in het stuk had gestaan, was het voor iedereen nog duidelijker geweest.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat de heer Slagter heeft gevraagd naar huisvesting voor verblijfsge-rechtigden. De heer Hornstra had voorgesteld om het VROM-rapport in een volgende commissie te behandelen, dus daar zal zij de beantwoording van de vraag over huisvesting voor verblijfsge-rechtigden

voor haar rekening nemen. Het college aanvaardt verder in dank de complimenten van de heer Smidt. De heer Smidt heeft gevraagd naar de woonplannen en opgemerkt dat de gemeenten duidelijkheid willen. Met de gemeenten, behalve met de gemeente Emmen, zijn afspraken gemaakt en daar is een verslag van gemaakt. Verder is er een bevestiging van het college in de richting van de gemeenten gegaan en voor de zomervakantie zal de eerste analyse er liggen met betrekking tot de woonplannen. De reden waarom het SGBO, een extern bureau, is ingehuurd, is louter en alleen om de onafhankelijkheid en objectiviteit te waarborgen. Dit is een bureau dat nauw is gelieerd aan de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en heeft ervaring met deze materie en het leek spreekster goed om via dit bureau de analyse te laten maken.

Mevrouw KLIP antwoordt dat mevrouw Van de Vijver een opmerking maakt over verdrogingsproblematiek. In de stukken staat dat sprake moet zijn van een reductie van 40% verdroogd areaal in 2010. Het gaat daarbij om de opdracht die de minister heeft gegeven, dus de provincie moet die 40% in 2010 realiseren, maar inmiddels is geconstateerd dat dit niet gaat lukken. Dat is via het IPO bij het ministerie aangekaart en gelukkig staat de provincie daar niet alleen in. Inmiddels is er een aantal maanden geleden een taskforce verdroging opgericht en deze is het eens met de insteek dat niet zonder meer getalsmatig kan worden gezegd dat er zoveel procent verdroogd areaal moet verdwijnen. De taskforce levert een criterialijst aan, aan de hand waarvan kan worden begonnen met de gebieden waar de provincie al een heel eind op weg is met de bestrijding van verdroging en waarover al afspraken zijn gemaakt. Bovendien geeft de taskforce aan dat er wel moet worden begonnen met de Natura 2000-gebieden. Die criterialijst is inmiddels gemaakt en dat betekent dat het eerste lijstje al € 36,4 miljoen aan ILG-gelden kost. Daarbij heeft zij het nog niet over beekherstel en allerlei andere zaken, die ook met de kwaliteit hebben te maken, want in dat geval denkt zij met de natte vinger wel € 90 miljoen nodig te hebben. Kortom, er is een andere manier van kijken naar verdroogd gebied en geld speelt een heel belangrijke rol. Toch gaat de provincie door met de projecten, die op een andere manier nog beter zullen worden gekoppeld aan de ontwikkelingen van het landelijk gebied. Over de grondwaterheffing en de bedragen die daarbij horen, kan spreekster de gehele optelsom wel schriftelijk aanleveren. De verwarring ontstaat in ieder geval doordat er twee bedragen in 2005 waren gereserveerd die niet in 2005 zijn uitgegeven. Zo wordt er dit jaar € 20.000,-- voor DSM uitgegeven die te maken heeft met het stoppen van een onttrekking van grondwater en een saneringsproject van grondwater. Bovendien is er een toezegging aan LOFAR en die is in 2005 ook niet uitgekeerd. Vervolgens wordt de koppeling gelegd met verdrogingsbestrijding en dat is heel moeilijk met het grondwaterfonds waarin de heffing wordt gestort, aangezien de provincie wettelijk verplicht is om maar aan een aantal zaken gelden uit dat fonds uit te geven. Daar zit verdroging wel bij, maar alleen als er een directe aantoonbare relatie is tussen grondwateronttrekking en infiltratie en de verdroging en de schade niet in rekening is te brengen bij de vergunninghouder. Voor wat betreft de verdroging biedt dat dus alleen soelaas in heel specifieke gevallen. Verder wordt het geld uit dat fonds onder anderen gebruikt voor onderzoeken, zoals voor schadeuitkeringen, daar waar de veroorzaker van schade niet is te traceren. De heer Wassink constateert dat de klachten over GAE zijn afgenomen. Door personele omstandigheden was er een achterstand in klachtenafhandeling en die problemen zijn opgelost en de achterstand is ingehaald. De provincie loopt nu in de pas, evenals de klachtencommissie en klachten die worden ingediend worden afgehandeld. Veel mensen kunnen de klachtentelefoon van de provincie wel vinden en deze is ook via de provinciale website te zien. Ten aanzien van de nazorg voor gesloten stortplaatsen, merkt zij op dat er in Drenthe 192 zijn. Dat gaat om stortplaatsen die voor 1996 zijn gesloten. Daar is een monitoringsrapportage van gemaakt en dit jaar wordt een plan van aanpak gemaakt. Dat zal ter informatie naar de staten gaan, samen met een uitvoeringsprogramma dat hoort bij dat plan van aanpak. Ook hier is het geld weer een probleem, want zoals met alle projecten in het kader van bodemsanering probeert het college dit te koppelen aan ruimtelijke ontwikkelingen samen met ontwikkelaars en gemeenten. Ook hier speelt voor provincies het geld een belangrijke rol en er loopt een IPO-traject in de richting van de minister om ook hiervoor extra geld beschikbaar te stellen. De heer Smidt heeft het over de personele ontvlechting bij Drents Landschap. Zij is het er helemaal mee eens dat dit erg lang heeft geduurd. Het gaat om elf mensen en dit heeft te maken met de nieuwe provincie-CAO, waarbij opnieuw moest worden gekeken hoe

die overgang zo verantwoord mogelijk kon gebeuren en met het feit dat het gaat over verschillende pensioenfondsen. Inmiddels zijn er afspraken over gemaakt en over twee weken worden die in het college besproken. Zo snel mogelijk daarna worden de afspraken ondertekend door Drents Landschap en het college. Formeel moet dit dus nog worden afgehandeld. De heer Haikens heeft het over paniek bij het rijk en de waterschappen als het gaat om de Kaderrichtlijn water. Zij is niet in paniek, maar maakt zich wel zorgen. De Decemhernota 2005 is geagendeerd voor de volgende commissievergadering en de heer Haikens roept om een informele bijeenkomst om hem nader van informatie te voorzien. Een dergelijke bijeenkomst is al gepland en sinds februari 2006 hebben al twee bijeenkomsten plaatsgevonden over de Kaderrichtlijn water. Dat kan niet vaak genoeg, want het is ingewikkelde materie en het tempo heeft de provincie ook niet geheel in de hand. De heer Haikens vindt de kaderrichtlijn vaag, terwijl WB21 die over de kwantiteit gaat zo duidelijk is. De Kaderrichtlijn water kent inderdaad veel globalere doelstellingen, want het gaat over chemische normen en ecologische aspecten. De chemische normen worden bepaald door het rijk en liggen nog niet vast. Het ecologisch potentieel, zoals dat in de Kaderrichtlijn water heet, ligt ook nog niet vast en daarover moeten de provincies zelf beslissen. Daarvoor is natuurlijk overleg met de gemeenten nodig en de kennis daarvan ligt bij de waterschappen. Dat is een ingewikkeld afwegingskader waar de commissie vanaf de volgende Decemhernota nadrukkelijk bij wordt betrokken, aangezien uiteindelijk de provincie beslist. Het gaat dan om doelen en maatregelen. Welk ecologisch doel wil de provincie stellen en welke maatregelen moeten dan worden genomen? Welke maatregelen moeten dan worden teruggedraaid die in het verleden zijn genomen die dat te bereiken doel tegengaan? Wat gaat dat kosten? Daar kan de provincie heel ambitieus in zijn, maar er kan ook helemaal niets worden gedaan in het kader van de Kaderrichtlijn water. De eerste globale vingeroefeningen worden nu gemaakt en zullen aan de commissie worden voorgelegd. Deze komen in de Decemhernota 2006 en dan spitst het zich steeds verder toe op 2008 en 2009 wanneer de daadwerkelijke beslissing moet worden genomen. De informatieve bijeenkomst over de kaderrichtlijn is dus gepland. Op dat moment kan de commissie nadrukkelijker van informatie worden voorzien en kan van gedachten worden gewisseld. Formeel staat in het najaar de Decemhernota 2006 geagendeerd voor de commissie en voor de staten. De heer Haikens noemt ook de Waterschapswet. Er is sprake van twee wetten, waarin acht oorspronkelijke wetten samenkomen. De Waterschapswet gaat over het heffingssysteem, het omslagstelsel en de samenstelling van de waterschapsbesturen. Dat laatste gaat vooral over het aantal bestuurders dat een waterschap in zijn bestuur mag opnemen. Dat wordt minder en bovendien gaat het erover dat het niet alleen bestuurders zullen zijn uit bepaalde groeperingen uit de samenleving, maar dat voor een deel van die bestuurders zal gelden dat zij via een algemene democratie hun plaats zullen verwerven in de besturen. Er komt dus een mengvorm, maar het is misschien goed om de ontwikkelingen rondom die twee wetten, namelijk de Waterwet en de Waterschapswet, tijdens de geplande bijeenkomst te bespreken.

De heer Baas heeft het over stagnering in de bodemsanering. Dat heeft te maken met het feit dat de grote saneringen van de gasfabriekterreinen worden gekoppeld aan maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening. Het gaat hier om gasbedrijven en voormalige gasbedrijven, gemeenten en soms andere betrokkenen. In Coevorden is de sanering afgerond en er vindt nog wel een actieve grondwatersanering plaats, maar deze duurt nog een groot aantal jaren. In Meppel wordt het convenant ook binnenkort getekend. Daar is een stagnering opgetreden omdat tussen de partijen verschil van mening bestond over wie precies voor welk gedeelte verantwoordelijk was. De landsadvocaat is hier ook bij betrokken, want gesaneerde grond is meer waard en bij de subsidies die daar naartoe gaan moet er wel worden gekeken of geen sprake is van onrechtmatige verrijking bij bedrijven of gemeenten. Voor de zomervakantie wordt het convenant in Meppel echter getekend en kan er dus worden begonnen. In Assen moeten nog aanvullende onderzoeken worden gedaan, dus daar kan spreekster de planning nog niet helemaal voor geven.

TWEEDE TERMIJN

De heer WASSINK heeft gehoord dat de heer Swierstra met betrekking tot de kwaliteit van de jaarstukken graag nog eens verder wil spreken over een aantal zaken. Weliswaar is hier al vaker over gesproken en zou dit eigenlijk niet nodig moeten zijn, maar om dingen te kunnen veranderen zal er toch over moeten worden gesproken. Er ligt namelijk een directe relatie met de begroting en dit zijn de sturingsinstrumenten van de staten, dus er moet goed worden gekeken of de jaarstukken kunnen worden ingedikt, zodat meer over de hoofdlijnen wordt gesproken. Dat is wellicht iets voor het nieuwe collegeprogramma. Hij vindt nog altijd dat het college zijn kracht kan tonen door naast alle successen ook expliciet de knelpunten en tekortkomingen te noemen.

De VOORZITTER sluit dit agendapunt af met de opmerking dat dit statenstuk als B-stuk in de staten zal worden behandeld.

10. Statenstuk 2006-231; Voorjaarsnota 2006

De heer BAAS kan kort zijn over de Voorjaarsnota. Toen hij de Voorjaarsnota had gelezen, had hij een beeld voor zich van de kater uit Jan, Jans en de kinderen, die genoegzaam spinnend op de sofa ligt. Er spreekt namelijk een heel grote mate van tevredenheid uit dit verhaal en daar kan hij zich ook wel wat bij voorstellen. Het zou de volgende keer mooi zijn wanneer in de Voorjaarsnota ook de knelpunten werden benoemd. Hij is op één na geen knelpunten tegengekomen en dat knelpunt valt ook nog onder een andere commissie. Indien die knelpunten waren genoemd, zou dat een wat evenwichtiger beeld hebben gegeven. Dit is een algemene opmerking en niet bedoeld als kritiek, want knelpunten kunnen ook buiten de schuld van het college ontstaan. Dat is zelfs meestal zo, maar dan is het wel goed dat de staten erover kunnen nadenken hoe deze knelpunten kunnen worden opgelost. Spreker vindt het verder merkwaardig dat de problematiek rondom het Jacobskruiskruid onder het hoofdstuk bereikbaarheid is opgenomen.

De heer WIJBENGA gaat in zijn bijdrage in op vijf punten. Allereerst is dat de motie die hij heeft ingediend over de versterking van het platteland bij het onderdeel betreffende het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). Verder wil hij ingaan op de notitie die hij heeft verspreid bij de algemene beschouwingen onder de titel " De provinciale Commissie Afstemming Ruimtelijke Plannen (CARP) op de korrel", de opmerkingen die hij tijdens de algemene beschouwingen heeft gemaakt over woningbouw voor starters, de vertaling van de opmerkingen uit de staten over de concept-Energienota in de Voorjaarsnota en tenslotte de motie van de PvdA over de bezuinigingen op natuur- en milieueducatie (NME).

Aan het einde van dit jaar wordt gesproken over de invulling van het provinciaal Meerjarenprogramma in het kader van het ILG. In de begroting van het jaar 2007 zullen voor dit doel middelen beschikbaar moeten worden gesteld. De behandeling van de Voorjaarsnota is bedoeld om de staten gelegenheid te bieden hun wensen voor de nieuwe begroting kenbaar te maken. Het college heeft in haar reactie op de algemene beschouwingen weliswaar gezegd dat er in het najaar met een politiek testament zal worden gekomen en dat er tegen die tijd meer inzicht in allerlei fondsen uit Den Haag en Brussel is en dat de staten maar even pas op de plaats moeten maken. Het CDA wil echter nu toch een aantal duidelijke accenten aanbrengen waarvan ten aanzien van de provinciale meerjarenbegroting er één is vastgelegd in een motie. De motie pleit ervoor om extra aandacht te besteden aan de economische versterking van het platteland. Dat is een doel dat erg dicht aanligt tegen de middelen die vanuit Brussel beschikbaar worden gesteld. Dat is ook een doel waarbij de provincie een eigen beleid kan voeren. Met de motie wil het CDA voor de komende jaren middelen vrijmaken om het ondernemen op het platteland te bevorderen. Binnen POP II is hiervoor al een aantal ruimtelijke kaders weggezet en nu is het moment om daaraan ook financieel consequenties te verbinden. Hierbij is te denken aan het bevorderen van ondernemerschap en het voorzieningenniveau in de dorpen. Daar waar in de industriële productie het aantal banen terugloopt, zal alles in het werk moeten worden gesteld om de helpende hand te bieden bij het creëren van vervangende werkgelegenheid. Dat is werk dat prima in het landelijk gebied kan plaatsvin-

den. Naar zijn mening is nu het moment om deze wensen op tafel te leggen, juist nu alles nog niet is uitgekristalliseerd met Brussel en Den Haag en veel van de programma's nog tot in detail moeten worden uitgewerkt.

De heer HORNSTRA ziet de relatie niet zo scherp tussen het bedrag van € 500.000,--- en datgene wat het CDA daar eigenlijk mee zou willen. De heer Wijbenga noemt een aantal algemene zaken die mogelijk zouden kunnen zijn om de sociaal-economische dimensie van het platteland te versterken, maar kan hij iets specifieker aangeven waar hij het bedrag aan zou willen besteden?

De heer WIJBENGA antwoordt dat er in de stukken die hij tot nu toe over het ILG heeft ontvangen een aantal concrete dingen staat die de provincie wil met het platteland. Ook in andere termen wordt daar al over gesproken. Zojuist heeft hij nog gezegd dat er in het kader van het POP dingen moeten kunnen op het platteland, zoals in oude agrarische gebouwen. Het moet dan gaan om dingen die passen binnen het platteland. Dat is al een verenging, waardoor geen grootschalige ondernemingen op het platteland kunnen worden gerealiseerd. Dat wil hij dus niet. Wel wil hij heel nadrukkelijk kijken wat er mogelijk is. Zo zit hij te denken aan zakelijke dienstverlening en bevordering van ondernemerschap bij mensen uit de dorpen die in hun eigen omgeving een bedrijf willen starten. Bij dat laatste komt van alles kijken in de zin van vergunningen en dergelijke. Daarbij is een rol weggelegd voor consultants, de Kamer van Koophandel en een adviestraject dat iemand bijvoorbeeld kan inhuren indien hij of zij ondernemersplannen heeft. Dat kost geld en daar kan dat geld aan worden besteed. Voorzieningen in de dorpen hebben te maken met leefbaarheid van het platteland. Ook dat heeft hij daarbij voor ogen.

De heer HORNSTRA vraagt of de heer Wijbenga zich ook kan voorstellen dat het geld iets anders wordt ingezet als het over leefbaarheid gaat. Bij dorpsomgevingsplannen kunnen de dorpen namelijk zelf aangeven waar in een dorp de accenten moeten liggen. Het bedrag van € 500.000,-- is namelijk een cofinancieringsbudget waarmee in geheel Drenthe geen wonderen zijn te verrichten. Dorpen kunnen wel meer mogelijkheden worden gegeven, maar dan wordt het geld gebruikt om ideale condities te scheppen voor projecten. Concreet ziet spreker niet in hoe een consultant of bedrijf daadwerkelijk kan worden ondersteund met een dergelijk bedrag.

De heer WIJBENGA antwoordt dat er wel voorbeelden van zijn, zeker als het gaat om SNN-subsidies die nu al hiervoor gebruikt kunnen worden. Daar wil hij nog wel eens verder over spreken met de heer Hornstra. Indien de heer Hornstra een verbreding wil van de aanwending van dit geld voor dorpsomgevingsplannen dan merkt hij op dat als in die dorpsomgevingsplannen een component kan komen die heeft te maken met werkgelegenheidsbevordering, hij daar niet afwijzend tegenover staat. In dat geval wordt dit verhaal onderdeel van een groter geheel en daar kan hij alleen maar voorstander van zijn.

De heer HORNSTRA antwoordt dat het gaat om de versterking van de structuur van het platteland en daar is hij het over eens met de heer Wijbenga. Onder die versterking wordt heel veel verstaan en in dat geval vindt hij het essentieel wat in een dorp zelf als knelpunt wordt gezien. Vanuit die visie kan dan worden gekeken waar die versterking plaats moet vinden. Hij weet niet of daarbij alleen maar moet worden gedacht aan versterking van midden- en kleinbedrijf, aangezien daar op dit moment ook al andere subsidies voor beschikbaar zijn. Het hangt dan ook af van hoe het geld wordt besteed.

De heer WIJBENGA heeft een aantal voorbeelden genoemd en dat is de richting waarin hij denkt.

De heer KUIPER vindt deze insteek op zich sympathiek, maar hij heeft een aantal sessies gehad met de klankbordgroep intensieve veehouderij en Wet ammoniak en veehouderij (WAV)-kaart en daar is ook de suggestie gedaan om ILG-gelden als een soort van motor te laten functioneren, waarbij dit geld ook een bijdrage aan uitplaatsing zou kunnen leveren. Daar heeft hij de heer Wijbenga in zijn bijdrage niet over gehoord. Er zal waarschijnlijk een strijd gaan ontstaan van inzet van geld tussen het ene doel en het andere doel.

De heer WIJBENGA antwoordt dat de discussie over het ILG nog zal gaan plaatsvinden. De eindrapportage van de klankbordgroep zal in dit gezelschap ook nog eens worden besproken. In de algemene beschouwingen heeft hij al gezegd dat uitgedrukt in percentages veel geld gaat naar natuur, terwijl er veel minder gaat naar de economische versterking van het platteland. Hij vindt dat daarin een onbalans zit en die balans zou hij enigszins in de richting van de economie willen herstellen.

De heer KUIPER antwoordt in die bewuste klankbordgroep ongeveer hetzelfde te hebben betoogd. Het zou jammer zijn als het geld daaruit wordt gehaald bij dit soort doelstellingen. Bij de behandeling van de WAV-kaart en intensieve veehouderij ontstaat dan een probleem.

De heer SMIDT merkt op dat die balans nog niet eens bekend is. Hij voelt wel wat mee met de heer Wijbenga die zich afvraagt wat van de economische versterking terecht komt, maar het WAV moet nog geformuleerd worden. Op 1 juli 2006 gaat dit de deur uit en dan komt er nog het verhaal van de schaarste die moet worden verdeeld. Hoe alles dan met elkaar samenhangt is nog niet bekend en daarom aarzelt hij ten aanzien van de motie van het CDA. In principe staat hij er sympathiek tegenover, maar bij de algemene beschouwingen ligt hopelijk het bod van het ILG op tafel en dan kan gekeken of er nog elementen moeten worden ingevoegd, zodat de motie in samenhang kan worden beoordeeld.

De heer WIJBENGA antwoordt dat er dan over gesproken zal worden. Bovendien duurt het ook nog even voordat het 14 juni 2006 is, dus die kans kan wellicht ook worden benut. Over de provinciale commissie CARP is bij de algemene beschouwingen ook gesproken en op een enkele opmerking die daarover gemaakt is, komt hij nog terug. De notitie heeft het CDA toen uitgedeeld en voor die notitie is onderzoek gedaan onder een aantal relevante partijen, zoals gemeenten, provincie enzovoort en zijn indruk is nog steeds dat met het vaststellen van POP II een flinke stap is gemaakt in de richting van de ontwikkelingsplanologie. In de praktijk wordt hij nog regelmatig geconfronteerd met zaken die ogenschijnlijk niet met deze visie overeenkomen. Hij wil graag van de andere fracties horen of zij het met de bevindingen en aanbevelingen van de CDA-fractie eens zijn. Naar aanleiding van de opmerkingen tijdens de laatste statenvergadering van D66 over het democratisch gehalte van die werkgroep, lijkt het spreker mogelijk dat de commissie in het openbaar verslag doet van haar werkzaamheden en dat er tijdens de vergaderingen van de werkgroep geen besluiten worden genomen. Hij ziet hierin een parallel met bijvoorbeeld de klankbordgroep WAV. Deze werkgroep heeft op vergelijkbare wijze gewerkt en het eindrapport verschijnt binnenkort. Alle deelnemende partijen, zowel vanuit de staten als de deelnemende organisaties, zijn lovend geweest over die werkwijze. Bij dit alles komt ook dat binnen niet al te lange tijd onder een nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) gewerkt wordt naar een volgend POP en hij is van mening dat tijdig over deze materie van gedachten moet worden gewisseld. Het CDA is zich daarbij bewust van het initiatief van het college om vaker informele bijeenkomsten te houden, maar spreker trekt graag het initiatief naar de staten zelf toe, samen met een bredere taakopvatting waarbij hij een duidelijke oplossing wil hebben voor de wijze van verslaglegging. Over deze en een aantal andere praktische zaken kan hij de statengriffie nog vragen, maar het gaat hem erom dat het initiatief naar de staten toe wordt getrokken en dat het overleg dat daar wordt gevoerd wordt voortgezet met ambtenaren en dat in het openbaar in deze kring wordt gesproken over de conclusies die daaruit voortkomen. Met betrekking tot de woningbouw is bij de algemene beschouwingen aandacht gevraagd voor problemen van starters op de woningmarkt. Deze problematiek behoeft geen verdere uitleg. Uit de beantwoording van mevrouw Haarsma weet hij zich te herinneren dat er geen beroep was gedaan op de knelpuntenpot en in het verslag leest hij dat er weinig beroep op de knelpuntenpot is gedaan. Hoe zit dit nu precies? Hij heeft het voorbeeld genoemd van Zuid-Limburg waar met succes het instrument is ontwikkeld om starters een betere positie te geven op de woningmarkt. De aanpak heeft daar geleid tot de bouw van 1.000 nieuwe woningen en een stroomversnelling voor nog eens 1.000 woningen. Het gaat om een lening, dus dit kan nagenoeg kostenneutraal plaatsvinden. Alleen in de eerste jaren zal er een nadeel zijn in rekenrente als de provincie het zelf gaat financieren. Inmiddels is ook minister Dekker, mede op aandringen van de Tweede Kamerfractie van het CDA, tot een dergelijk instrument gekomen dat landelijke werking zal krijgen. Navraag bij de provincie Limburg heeft geleerd dat beide instrumenten gecom-

bineerd kunnen worden ingezet, waardoor het effect nog groter wordt. Ook mogen middelen die gemeenten voor dit doel beschikbaar stellen hiermee worden gecombineerd. Van de zijde van VROM wordt steeds de provinciale en lokale bijdrage verdubbeld. Hij zou graag willen onderzoeken of een dergelijke regeling voor Drenthe ook tot vergelijkbare resultaten gaat leiden en verzoekt het college dit samen met woningbouwcorporaties als onderzoek op te pakken en de staten daarover tegen de herfst nader te informeren. Met deze regeling kan opnieuw een stap worden gedaan om ook de leefbaarheid in de kleinere kernen te vergroten. Voor dit plan wil hij graag de steun hebben van de overige fracties. Ten aanzien van de Energienota vindt hij het jammer dat hij niets terugvindt over de statenbreed gedragen opvatting over windenergie, laat staan een vertaling in de Voorjaarsnota in harde euro's. Hij verwacht van het college dat rekening wordt gehouden met de opvatting van de staten over windenergie, dat ervoor zorg wordt gedragen dat er een aangepaste Energienota komt en dat vervolgens wordt gezorgd dat in de Begroting 2007 deze zaak wordt meegenomen. De motie van de PvdA over natuur- en milieu-educatie heeft hij bekeken en hij is tot de conclusie gekomen dat de motie het ondersteunen waard is. Immers, hoe jonger wordt begonnen met bewustwording van milieuproblematiek en de waarde van de natuur, des te groter is de kans dat dit op latere leeftijd zijn vruchten zal afwerpen. Een bezuiniging past dus niet in dit kader.

De heer SMIDT merkt op dat in de Voorjaarsnota voor 2006 en 2007 extra uitgaven zijn opgenomen voor het aantrekken van medewerkers voor vergunningverlening, zodat aan de eisen van VROM kan worden voldaan. Die aanmoediging heeft hij gelezen en hij vraagt zich af of de provincie dit in twee jaar tijd op de rails kan krijgen. Of wordt dit wellicht een structurele post? Is het bedrag van € 200.000,-- voldoende om die inhaalslag te maken? Er lag een aardige uitdaging op tafel bij de gedeputeerde die over ruimtelijke ordening gaat. Nadat de commissie is bijgepraat in een bijeenkomst over de nieuwe WRO heeft zij de staten ook uitgedaagd om mee te denken, want de heer Wijbenga maakte nogal wat opmerkingen over de commissie CARP en de werkwijze van die commissie. Spreker denkt dat na de invoering van de nieuwe WRO het de vraag is of de commissie CARP nog bestaat. De provincie moet naar een heel andere werkwijze en daar heeft hij een inspirerende bijeenkomst over bijgewoond. In de eerste versie van de algemene beschouwingen heeft hij daar ook een opmerking over gemaakt en in grote lijnen komt het erop neer dat de VVD-fractie van mening is dat het landelijk standpunt wordt gehuldigd, namelijk centraal wat centraal moet en decentraal wat decentraal kan. Dat is niet om de provincie qua invloed uit te kleden, maar om enerzijds beslissingen zo dicht mogelijk bij de burgers te laten en anderzijds ruimte te maken voor een ontwikkelingsgerichte planologie en ideeën binnen het provinciehuis, waardoor gestalte kan worden gegeven aan het co-maakerschap. In het traject naar de implicatie van de nieuwe wet zullen nog allerlei nieuwe ideeën voorbij komen, maar dat zijn in korte lijnen de ideeën die de VVD-fractie had. Dat betekent wel dat de provincie moet gaan loslaten als het gaat om controle. Dat kan best lastig zijn, zoals op de informatiebijeenkomst te zien was, maar gelukkig is dit recht gezet. Het is wel van belang om de provinciale belangen, die daar ter sprake geweest zijn, zo scherp mogelijk te definiëren en zo strak mogelijk te handhaven en/of te stimuleren. Dit was zijn reactie op de uitnodiging van de gedeputeerde. Ook is er een bijeenkomst in het vooruitzicht gesteld en daar kijkt hij vol verwachting naar uit. Er is ook gesproken over zorg en werkgelegenheid op het platteland. Hij was ontzettend tevreden voor de inzet van het bedrag van € 500.000,-- voor het project Frederiksoord. Hij heeft nu alleen geen idee welke kant het opgaat en of die € 500.000,-- nu richting de zorgcomponent gaat of dat het een bredere toepassing kent. De nieuwe Wet op de Monumentenzorg levert nogal wat onrust op. Burgers klagen dat wanneer zij willen verbouwen zij uitgebreid onderzoek moeten doen. Boeren klagen dat wanneer zij dieper dan normaal willen ploegen, zij ruime onderzoekskosten moeten betalen. Het besef is er ook in zijn fractie dat er een wettelijke verplichting ligt om het een en ander te doen. Hij heeft ook zijn licht opgestoken bij de provinciaal archeoloog. De VVD is de partij van het terugdringen van de regeldruk en hij vraagt zich af of er binnen dat wettelijk kader nog een mogelijkheid is om de lasten voor de burgers en bedrijven zo gering mogelijk te laten zijn. Van de provinciaal archeoloog kwam het advies om samen met de gemeente gebieden aan te wijzen waar dat onderzoek niet hoeft te worden gedaan omdat de grond in het verleden al ernstig verstoord is, of dat er in het verleden sprake is geweest van een enorm veenpakket, zoals in de Veenkoloniën, waardoor er per definitie niet veel meer wordt gevon-

den dan bijvoorbeeld een oude mammoet. Veel mensen zouden het erg op prijs stellen om daaraan te gaan werken. Met betrekking tot bodemvondsten wordt er eigenlijk altijd wel wat gevonden, maar de vraag daarbij is wel hoe vaak de provincie steeds hetzelfde wil vinden, want als dat het geval is dan komt de vraag op of archeologisch bodemonderzoek in dergelijke gevallen wel nuttig is. Ook daar moet naar worden gekeken. Een vraag die in zijn fractie voorbij kwam is hoe het zit met het Low Frequency Array (LOFAR)-gebied. Er is een groot gebied ingericht voor het antenneveld, maar er is ook nog een gebied dat niet benut wordt en dat in het bezit is van het project. Hoe wordt verder omgesprongen met de inrichting van het gebied? Verder is hij blij met de inzet op de bestrijding van het Jacobskruiskruid. Wie het betaalt weet spreker niet, maar er gaat € 75.000,- zitten in de bestrijding ervan. In de tijd dat dit onderwerp is opgekomen, is ook de vraag gesteld hoe de coördinatie van deze bestrijding in zijn werk gaat. Het kan wel zijn dat de provincie € 75.000,- besteedt aan het kort houden en permanent bestrijden van het kruid, maar als anderen niets doen is het dweilen met de kraan open. Hoe zit het nu met de integraliteit van deze aanpak? Doen gemeenten, waterschappen en terreinbeheerders mee? Het eigen bordje schoonhouden van de provincie zal misschien nog wel lukken met die € 75.000,- maar het probleem oplossen is iets anders. Door de gemeente De Wolden is hij erop attent gemaakt dat deze gemeente een kwaliteitsslag in het landelijk gebied willen maken door overtollige autobanden op te ruimen. Dat is een project dat ook in andere provincies heeft gespeeld en is daar een groot succes geworden. Wat vindt het college daarvan? Ziet de provincie een rol voor zichzelf om op die manier bij te dragen aan de kwaliteit van het landschap? Het bod dat straks zal worden gedaan in het kader van het ILG zal volgens spreker zeker moeten leiden tot het maken van keuzes. Daar zit van alles achter en hij heeft ondertussen ook begrepen dat de financiering van het nationaal landschap in de Drentse Aa ook tegenvalt. Dat zijn allemaal signalen waaruit blijkt dat de ambitie behoorlijk veel groter lijkt dan de mogelijkheden.

De inspectie VROM ziet in de gebiedsgerichte benadering nog mogelijkheden in Westerveld, waarbij de gemeente stimuleert, faciliteert, samenwerkt en bestuurlijke durf vertoont en waarbij de provincie heel veel regie inzet. Van hogerhand vindt aanmoediging plaats om ermee verder te gaan. Er zijn wat aanzetten geweest, zoals het kraamkamermodel rondom het Drents-Friese woud. Daar zijn best goede ideeën uit voortgekomen en bij de algemene beschouwingen is gevraagd of er nog instrumentarium was om te kunnen bereiken wat de provincie wil. De huidige situatie van bedrijven in kwetsbare gebieden die niet kunnen uitbreiden en daardoor onverkoopt zijn, geeft een beeld van een enorme fixatie van problemen. Zo kan de natuur zijn gang niet gaan, maar ook ondernemers niet. Daar moet beweging in komen. Hierbij wordt aan veel instrumenten gedacht en het is nog niet goed op een rijtje gezegd wat er precies mogelijk is. Verder mag het ILG ook voor dat doel worden ingezet. Verder zijn er kavelruil en grondbanken. Die zaken zijn in de agrarische sector heel normaal, maar hij heeft ook de indruk dat zij binnen dit beleidsveld hun diensten zouden kunnen bewijzen. Verder is er de saldobenadering, eventueel de natuurbank en een verbreding van de ruimte voor ruimteregeling. Daarnaast wordt van rijkswegen ook verwacht dat de provincie een regierol binnen dit verhaal zal gaan vervullen. Hij vraagt zich dan ook af of het aan te bevelen is om een taskforce of een persoon te benoemen die ondernemers die werkelijk wat willen kan begeleiden in dit traject. Het wordt namelijk erg ingewikkeld en het aanvragen van vergunningen kost ook erg veel. Binnen de sector is de moed er een beetje uit en daarom stelt hij dit voor, zodat ondernemers worden begeleid in het loskrijgen van vergunningen. Hij vergelijkt dit ook enigszins met het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV), waarbij de provincie de regierol heel goed waarmaakt. Het zou hem niet verwonderen indien de provincie in dit beleidsveld met dezelfde inzet iets kan bereiken. Op de motie van het CDA is hij voldoende ingegaan. Met betrekking tot de motie van de PvdA staat in de beantwoording van het college nog iets over aanvullende middelen die voor dit project beschikbaar zouden zijn. Het lijkt hem zinvol om die middelen dan eerst te benutten, maar zijn inzet is dat een eventueel tekort wordt aangevuld, zodat de inspanningen op hetzelfde niveau blijven.

(De voorzitter schorst de vergadering van 17:08 uur tot 17:35 uur)

De heer HAAR merkt op dat de beschouwing bestaat uit veel plannen en veel aangekondigd overleg. Dat tekent op zich een ondernemend college en D66 heeft al vaker uitgesproken dat het daar blij en

tevreden over is. Als spreker kijkt naar de stedelijke ontwikkeling dan zijn er drie dingen die centraal staan. Drenthe wil een bruisende stad, een vitaal platteland en rustig natuurgebied. Daar kan D66 zich buitengewoon goed in vinden. De steden zijn de kernen van bedrijvigheid en ook de kernen van culturele ontwikkeling. Met name de vernieuwing van de culturele ontwikkeling moet uit de stad komen. Steden zijn daarnaast motoren van bedrijvigheid. Hij staat sympathiek tegenover de motie van het CDA om € 500.000,-- extra te besteden aan vitalisering van het platteland. Hij is het er mee eens dat dit bedrag niet aan alle ontwikkelingen op het platteland besteed kan worden. Het bedrag dient dan ook te worden besteed aan ontwikkelingen die liggen in de lijn van zijn opvattingen over het vitale platteland, zoals aan duurzame ontwikkeling. Hij heeft een vraag over de woonplannen die zijn aangekondigd. Er staat dat de woonplannen van alle gemeenten binnen zijn, maar spreker heeft begrepen dat het woonplan van Emmen nog niet binnen is. Ook daarover wordt overleg gevoerd en op voorhand valt te veronderstellen dat dit overleg gaat over de verschillen in inzichten, namelijk over gemeenten die meer zullen willen en de provincie die wellicht iets minder wil. Wanneer dat overleg niet tot overeenstemming leidt, wat gebeurt er dan? Wie hakt dan de knoop door en op basis waarvan? Dat zijn van die voornemens die er allemaal zijn met betrekking tot de plannen en het vele overleg. Dat geldt ook voor de gemeentelijke uitvoeringsprogramma's met betrekking tot landschap en cultuurhistorie. Het is op zich een heel goed voorstel dat de provincie daar het initiatief in neemt en er de regie over voert en dat dit met vier gemeenten gebeurt. Met welke vier gemeenten gebeurt dat en op basis waarvan zijn die vier gemeenten gekozen? Op welke termijn hoopt het college tot dat uitvoeringsprogramma te komen? Het is de teneur die hij bij verschillende onderwerpen naar voren ziet komen, namelijk dat er wel overleg en plannen zijn, maar tot welk afrekenbaar resultaat leidt dit? Dat is niet goed te zien. Landbouwondernemingsplannen zijn ook mooi, maar op welke termijn gebeurt dit en wat moet het opleveren? Met betrekking tot de bereikbaarheid en mobiliteit heeft hij al eens gezegd dat mobiliteit geen doel op zichzelf mag zijn. Dat lijkt er soms wel op doordat mobiliteit op zich zo groot mogelijk moet zijn en dat mensen altijd onderweg moeten zijn zonder ergens aan te komen. Mobiliteit is ook voor D66 een belangrijk punt, want individuele vrijheid staat bij hem hoog in het vaandel. Sociaal-economisch is mobiliteit ook een belangrijk punt, maar er zitten ook negatieve kanten aan die mobiliteit. Die wordt wel genoemd met betrekking tot bijvoorbeeld de stimulering van het openbaar vervoer en dat is een prima zaak. Het moet wel leiden tot een beperking in de mobiliteit in de zin dat het minder tot individuele mobiliteit leidt. Dat lijkt spreker dan ook de grote uitdaging en voor zijn part moet dat leiden tot gratis openbaar vervoer, wat op zich weer niet moet leiden tot een extra verhoging van de mobiliteit. Dat heeft tot gevolg dat er minder individuele mobiliteit is en de negatieve kanten van mobiliteit worden beperkt. Zo nemen de CO₂-uitstoot en het lawaai af en hoeft er minder asfalt te worden gestort. De motie van de PvdA met betrekking tot de subsidie aan de IVN verdient zijn steun, hoewel hij zich wel afvraagt of er meer organisaties zijn die zich bezig houden met educatie. Misschien richten die organisaties zich meer op volwassenen, maar ook wel deels op jongeren. De Milieufederatie doet dat onder anderen ook. Bij "Mensen in het middelpunt" en bij de algemene subsidieverordening heeft hij gezegd dat er efficiënter moet worden omgegaan met middelen op dat gebied. Daar zijn ook veel marktgerichte kortingen uitgedeeld. Ook zouden mensen zelf wat moeten verdienen en dat zou ook hier het geval kunnen zijn. Dit moet echter niet leiden tot een beperking van het nuttige werk dat er gebeurt. Of dat nuttige werk nu uitsluitend door IVN alleen en zelfstandig gebeurt of in samenwerking met de Milieufederatie en dat dan de korting wel kan worden gehandhaafd, is iets wat hij niet helemaal kan overzien. Als het zo is dat het tot een beperking van het nuttige werk gaat leiden, dan ondersteunt hij de motie van de PvdA.

De heer KUIPER heeft enige algemene beleidsopmerkingen en wil op een enkel onderdeel wat gedetailleerder ingaan op de tekst. Op pagina 6 in de inleiding staat dat het college zich in de Voorjaarsnota concentreert op het afmaken van wat in 2003 is begonnen en dat betekent dat terug zal worden gekeken, terwijl hij verwacht dat in deze nota ook vooruit zal worden gekeken. In diezelfde alinea staat dat in deze nota niet wordt ingezet op nieuw beleid, maar dat het huidige beleid wel nader is geconcretiseerd. Volgens spreker gaat het om nieuw ingezet beleid dat afkomstig is van het rijk. Bepaalde fracties hebben daar al op gewezen, namelijk op de ILG-gelden en de nieuwe WRO. Daar zal iets mee gedaan moeten worden. Tijdens de bijeenkomst die in de statenzaal heeft plaatsgevonden heeft hij geconsta-

teerd dat een heel duidelijke insteek is dat gemeenten een eigen verantwoordelijkheid krijgen en dat zij moeten werken met structuurvisies. De rol van de provincie zal een andere worden, want bestemmingsplannen worden niet meer goedgekeurd. Het is zo dat de provincie met een aanwijzing kan komen, verordeningen kan uitschrijven en inpassingsplannen kan maken die een algemeen kader vormen voor de gemeenten. Daar zit hem nu precies de discussie in. De VVD vindt dat dit waar het kan moet worden overgelaten aan de gedecentraliseerde overheid en het punt is nu juist dat er een discrepantie kan gaan ontstaan tussen de structuurplannen en de structuurvisies die door de provincie worden ontwikkeld en de structuurvisies die door gemeenten worden ontwikkeld.. Bestemmingsplannen kunnen in strijd geraken met het neergelegde beleid van de provincie in de inpassingsplannen. Er zal een visie moeten worden ontwikkeld hoe daar mee omgegaan moet worden. Dat is een hele politieke vraag en aangezien er volgend jaar statenverkiezingen zijn, is het wel handig dat de nieuwe samenstelling van de staten erop kan anticiperen hoe met deze problematiek dient te worden omgegaan en die toekomstgerichtheid mist hij nu juist in deze nota. Hij vindt het erg plezierig wanneer het college hier in de uitwerkingsfase de handvatten voor levert. Het is niet zo dat daar alvast keuzes in moeten worden gemaakt en dat er wordt vastgesteld op welke manier met bestemmingsplannen, inpassingsplannen en structuurvisies moet worden omgegaan, maar wel wat de mogelijkheden van provinciale staten zijn om daar op een bepaalde manier mee om te gaan. Zo kan er op een heel goede manier een politieke discussie ontstaan naar aanleiding van de visies die er liggen van de verschillende politieke partijen. De VVD heeft daar al een eigen bijdrage aan geleverd, want de VVD wil decentraal regelen wat decentraal kan. Hij wil daarbij kiezen voor een andere insteek en een soort van centraal gericht provinciaal beleid toetsbaar maken naar de gemeenten toe, zodat de gemeenten allen weten waar zij aan toe zijn en er gelijklopende gemeentelijke beleidsplannen kunnen worden gemaakt. Dat is naar zijn idee een heel belangrijke vraag en er moet dan ook worden aangegeven hoe de provincie hierin staat. Op pagina 10 staat het stedelijk waterbeheer, wat in een aantal activiteiten is uitgewerkt. Hoever is de integrale aanpak van het stedelijk waterbeheer, samen met het beleid voor het landelijk gebied? Het is zijns inziens een prima insteek om die beide zaken te combineren en hij is heel benieuwd wat het college hiervan kan zeggen. Op pagina 10 staan ook de activiteiten in het kader van POP II. Indien dit wordt geplaatst in het verband van de nieuwe WRO, dan moet ook de vraag worden gesteld welke functie het POP daarin zou kunnen hebben. Het landelijk gebied is een uitstekende inzet om daar op deze manier mee aan de gang te gaan, dus daar complimenteert hij het college mee, juist om dit wat meer integraal aan te gaan pakken. Op pagina 30 staat een insteek van energie, dat in het kader wordt gebracht van de uitgebrachte Energienota. Dat is heel goed, maar net deze week heeft spreker een rapport gekregen van het KNMI waarin staat dat klimaatsverandering toch een heel duidelijke invloed zal krijgen. In dit huis is op het gebied van klimaatverandering een conferentie georganiseerd met scholen. Het is prima om dit zo te doen, maar welk vervolg krijgt dit nu? Klimaatverandering heeft invloed op stedelijke gebieden, op de waterhuishouding, op landbouw en woningbouw. Hij dringt erop aan om dit soort zaken op een goede manier in de nota neer te leggen, zodat bekend is wat de provincie vindt van die aangekondigde klimaatsverandering. Daarbij gaat het inderdaad om de periode 2030-2050, in aansluiting op de conferentie die gehouden is.

De heer HORNSTRA merkt op dat de heer Kuiper kennelijk iets heeft gemist, want daar zijn al afspraken over gemaakt.

De heer KUIPER wil dit in het kader plaatsen van de nota van het KNMI die de klimaatsverandering heel concreet heeft aangeduid en die ook heeft aangegeven wat dit voor gevolgen heeft voor het weer en voor de waterhuishouding. Het is mooi dat er een conferentie is georganiseerd en dat daar scholieren aan hebben deelgenomen die daar ook helemaal achter staan, maar de vertaling naar provinciaal beleid daarvan dient nu plaats te vinden.

In hetzelfde hoofdstuk mist hij een goede visie op duurzaamheid. In het woordgebruik is dit impliciet wel neergelegd, maar de vraag is wat nu precies de invloed van de provincie op de ontwikkeling van duurzaamheid is. Op pagina 32 staat dan bij de voortgangsbewaking dat er een dwarsverbinding naar ander beleid moet worden gemaakt. Hij heeft er in een ander verband ook al vaker op aangedrongen dat de energieparagraaf in die nota's en in de beleidsbrieven moet worden opgenomen. Dat is ook toegezegd

in de discussie over de Energienota en het staat zelfs in de Energienota. Het verbaast hem daarom dat het in dit stuk niet nog eens is genoemd. Dit heeft namelijk met provinciaal beleid te maken en daar gaat het nu juist over. In het algemeen vindt hij dat dit wat meer toekomstgericht moet worden gezien. De politiek moet bij de ontwikkelingen die van buitenaf komen worden betrokken, zoals de nieuwe WRO en de ILG-gelden. Ten aanzien van de motie met betrekking tot voorlichting vindt hij dat de Milieufederatie erbij moet worden betrokken en niet alleen IVN, want de Milieufederatie heeft veel expertise op het gebied van milieuvoorlichting en –educatie. De CDA-motie zal door hem worden betrokken in de afweging over de totale hoeveelheid geld die beschikbaar is. Er zal dan moeten worden gekeken of het haalbaar of niet haalbaar is. Op het moment dat daar een discussie over plaatsvindt, zal er worden gekeken hoeveel geld er nog beschikbaar is om die sympathieke motie van het CDA eventueel te steunen. Datzelfde geldt ook voor het verhaal met betrekking tot de starterswoningen. Ook dat is sympathiek, maar dat zal hij in het totale kader afwegen. Hij komt hier dan ook op terug in de statenvergadering.

De heer WASSINK wijst erop dat vanmiddag al vaker is gezegd dat regeren vooruitzien is. Wat dat betreft heeft zijn fractie positief geoordeeld over het feit dat het college van plan is alert te zijn op mogelijkheden om op termijn in Assen een nieuw knooppunt voor openbaar vervoer te realiseren. Er is hier al vaker gesproken over de N33, maar de aandacht dient ook te worden gericht op de N34. De overdracht van die weg zal ergens in 2006 worden gerealiseerd en dat zal ongetwijfeld een prima deal worden want als hij het goed begrijpt is de weg door de provincie voor rijkswaterstaat opgeknapt vorig jaar. Die weg ziet er ook prima uit, maar als die weg in eigen beheer is dan is er een extra mogelijkheid om meer aandacht te geven aan twee dingen. Dat is in de eerste plaats de geluidshinder. Er mag dan wel fluisterasfalt liggen maar in de dorpen rondom de N34 is toch een redelijke actie op touw gezet om klachten te inventariseren, aangezien het fluisterasfalt bij nader inzien het geluid van vrachtwagens versterkt en dat maakte de situatie in de tijd van de bietencampagne tamelijk hopeloos. In de dorpen zijn daar bijeenkomsten over geweest. Een tweede punt is de verkeersveiligheid, want op de weg zijn regelmatig vreselijke ongelukken gebeurd. Vaak is te horen dat de streep op de weg vanaf de Punt tot bij de rotonde in Gieten helemaal moet worden doorgetrokken. Indien dat een oplossing is in het kader van de verkeersveiligheid, dan lijkt het spreker dat dit snel moet gebeuren. Tenslotte viel hem de tekst over het Jacobskruiskruid ook op en hij had daarbij een vergelijkbare vraag als de VVD. Het gaat weliswaar over een inheemse plant die in Nederland thuishoort, maar hij is giftig en neemt in aantal toe, dus heeft de provincie een bepaalde verantwoordelijkheid. De provincie kan dat niet alleen af, dus hij vraagt zich af hoe het zit met de samenhang.

De heer WIERINGA heeft de Voorjaarsnota 2006 doorgenomen. Hierin worden door het college ten aanzien van het landelijk gebied op pagina 15 en 16 verschillende speerpunten benoemd, waarvoor de komende jaren veel geld nodig is. Met ingang van 2007 draagt het rijk meerdere taken over aan de provincies en stelt hiervoor geld beschikbaar via een nieuwe regeling, namelijk het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). Daar is op zich niets mee. Nu heeft het rijk in de periode van 2007 tot 2013 anderhalf miljard euro minder beschikbaar gesteld voor de provincies. Hierdoor kan de provincie Drenthe in de problemen komen als er niet tijdig de doelen worden bijgesteld. Op welke punten gaat het college de doelen naar beneden toe bijstellen om met het lagere beschikbare rijksbudget toch rond te kunnen komen? Op welke punten gaat het college de te hoog gestelde natuurdoelen naar beneden bijstellen? Op welke gronden wil het college vasthouden aan het ten uitvoer brengen van de veel te dure en luxe vaarverbinding Erica-Ter Apel? Tevens komt er veel minder Europees geld binnen voor steun aan werkgelegenheidsprojecten voor het noorden. Het noorden krijgt ongeveer 40% minder steun en het is de enige regio die er de komende zeven jaar op achteruit gaat. Welke stappen gaat het college in de richting van het rijk ondernemen om hier een positieve wending aan te geven? Omwille van de tijd wil hij met betrekking tot bereikbaarheid zijn bijdrage graag leveren bij agendapunt 13 wat gaat over Verkeer en vervoer. Ten aanzien van het huisvestingsplan van het provinciehuis wil Drents Belang graag eerst de discussie in de commissie voeren over welke taken de komende tijd in dit huis nog worden uitgevoerd. Drents Belang wil graag eerst de kaders vaststellen, ook voordat bijvoorbeeld tijdelijk mobiele kantooreenheden

worden geplaatst of andere gelden beschikbaar worden gesteld om te voorkomen dat onnodig geld van de Drentse burger wordt uitgegeven.

De heer SLAGTER vindt de Voorjaarsnota een afronding van een fase van het collegeprogramma. Het bevat weinig nieuwe beleidsonderdelen in verdiepende zin en het gaat meer over het implementeren van de beleidsvoornemens. Daar is hij zeer content mee. De stedelijke ontwikkeling is breed aan de orde geweest toen de evaluatie van het ISV is gedaan. De knelpunten zijn daarbij ook aan de orde gekomen en dan is te merken dat wanneer wordt gekozen voor een nieuw beleidssysteem, de participanten daaraan moeten wennen. Hij hoopt dat dit in het vervolg beter zal gaan. Over stedelijk waterbeheer merkt hij op dat dit in allerlei stukken voorkomt. Het is ook hot news, maar in de praktijk ziet hij daar bij de stedelijke ontwikkeling nog weinig van terug. Hij is benieuwd in welke vorm hij de watertoets bij de stedelijke ontwikkeling zal terugzien. Hij heeft gemerkt dat er een nieuw fonds in het leven wordt geroepen, namelijk het Fonds grote infrastructurele werken. De N33 wordt daarbij genoemd en dat is op zich logisch, want er komen minder rijksmiddelen en het noorden zal meer op eigen benen moeten staan wil het noorden grote werken aanpakken. Het vullen van dat fonds is een ander verhaal en als hij kijkt naar de voortgang van het Programma verkeer en vervoer dan zullen er, als de stagnatie van de regionale ontwikkeling zich blijft voordoen, communicerende vaten ontstaan. Dat betekent dat als het beleid op een ander gebied stagneert of het al zover vervolmaakt is dat de provincie het op dat vlak wat kalmer aan kan doen, het geld in het fonds kan worden gestoken. Als de N33 in het verdere traject aan de orde komt, dan zal aandacht moeten worden besteed aan het rapport van de Milieufederatie. De blik moet dan worden verdubbeld, want het rapport van de Milieufederatie ligt nog steeds op de plank. De VVD heeft al benoemd wat er allemaal in aanraking komt met verblijfsrecreatie in kwetsbare gebieden. De PvdA heeft aangekondigd met een aangepast projectvoorstel te komen en het streven zal zijn dat dit gedragen wordt door de Milieufederatie en RECRON. Hij hoopt voor 14 juni 2006 tot nadere verfijning te zijn gekomen en dat de randvoorwaarden dan zijn ingevuld. Het heeft in ieder geval tijd nodig en er zit wel een aantal keuzes in, zoals het samen optrekken van de beide pilots Westerveld en het Drents-Friese Wold. De provincie kan zich dan ook geheel richten op Zuidwest-Drenthe en kan daarvoor een projectstructuur in het leven roepen met een projectleider. Het initiatief moet in ieder geval bij de ondernemer blijven en er moet sterk worden gestuurd op resultaten. Dit is eerst de hoofdlijn en de andere verfijning zal spreker op 15 juni 2006 aan de staten voorleggen. Als het gaat over de Voorjaarsnota, dan wordt ook altijd wel de Zuiderzeelijn (ZZL) genoemd. De jongste ontwikkeling is dat er binnen de PvdA-fractie in de Tweede Kamer toch een positieve grondhouding is ontstaan tegenover de hoge snelheidstrein. Dat vindt spreker zeer positief, maar aan de andere kant wordt dit morgen weer vervolgd. Hij wenst het noorden daarbij veel succes en hoopt dat het kabinet enigszins gaat wijken. De heer Langenkamp is destijds begonnen over de Drenthekaart en spreker las in het Dagblad van het Noorden dat de heer Langenkamp helemaal zijn zin heeft gekregen. Over de starterswoningen wordt een hele discussie gevoerd en te zien is dat gemeenten er creatief mee bezig zijn gegaan en via grondprijzen en kleine kavels zo goedkoop mogelijk proberen om voor mensen wat te doen. Het rijk reageert nu, de minister wil er iets aan doen en de woonplannen geven dit aan. Binnen de provincie is er ook een knelpuntenbeleid en daarbij is te merken dat het nog niet heel erg urgent is. Het startersprobleem is een structureel probleem dat ontstaat doordat door het huurbeleid en de hypotheekrenteaftreksystematiek een hoge drempel voor jonge mensen is opgeworpen voor het kopen van een woning. Dat probleem is moeilijk op te lossen en alles wat nu wordt gedaan is dat er zaken omheen worden georganiseerd, maar zolang dat het geval is zal er iets moeten worden gedaan. Het CDA wil daar verder in gaan en op dit moment gaat dat de PvdA te ver. Ook spreker is naar de bijeenkomst over de invoering van de nieuwe WRO geweest. Dat was zeer nuttig.

De heer WIJBENGA vraagt waarom het voorstel van het CDA de PvdA te ver gaat. De PvdA erkent de problematiek ook en het CDA doet nu een concreet voorstel. Van de oplossing die wordt aangedragen is bewezen in een andere provincie dat het werkt. Hij vraagt om het college te laten onderzoeken of dit instrument een oplossing voor Drenthe kan bieden. Dat is wat hij voorstelt.

De heer SLAGTER dacht dat het CDA een heel concreet voorstel had met een financiële onderbouwing, maar hij vraagt het CDA of het soms alleen nog maar om een onderzoek gaat naar aanleiding van de situatie in Limburg.

De heer WIJBENGA merkt op dat het inderdaad om een onderzoek gaat om te kijken of de oplossing die voor Limburg goed werkte, ook past in Drenthe.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat de kater uit de strip van de heer Baas op een volstrekt onverwacht moment en onzichtbaar het werk doet wat van die kater wordt verwacht. De opmerking van de heer Baas is volstrekt in lijn met enkele andere opmerkingen die over de jaarrekening zijn gemaakt. Wat hem betreft is er geen bezwaar tegen om openheid te geven over zaken die niet goed gaan. Het is de vraag in hoeverre zaken breed worden uitgemeten. Op het moment dat hij in alle eerlijkheid constateert dat de provincie goed op het spoor ligt, terwijl dat bij verschillende deelonderwerpen minder het geval is, dan kan er wellicht nog wat kritischer worden gekeken naar zaken die spanningen veroorzaken. Aan de andere kant stelt hij wel vast dat zoals het college nu in de dossiers zit, er wordt geopereerd in lijn met de opdracht zoals de staten die het college hebben gegeven. Van meerdere kanten is gesproken over het Jacobskruiskruid in relatie tot bereikbaarheid. Het Jacobskruiskruid is een kruid dat voorkomt in de berm en wordt bestreden in het kader van het bermbeheer en daarom behoort het tot de operationele onderdelen hier in dit provinciehuis. Er is dan ook een afspraak over om dit allemaal zo ecologisch mogelijk te doen. Op de problematiek van het Jacobskruiskruid zal mevrouw Edelenbosch zo dadelijk nog verder ingaan. In het kader van het extra bermbeheer dat er is gedaan, kan het probleem van het Jacobskruiskruid niet worden opgelost. Vervolgens is er voor een periode van twee jaar een soort van pilot ontwikkeld om te kijken of de provincie nog een stap verder kan komen. Dat is inderdaad als extra geld opgevoerd omdat de rek uit het managementcontract voor beheer en onderhoud weg was. Na ommekeer van deze pilot zal de provincie dan ook de vraag moeten beantwoorden hoever zij blijvend door wil gaan met de bestrijding van het Jacobskruiskruid. Zo kan de provincie zich beperken tot wat de provincie er nu aan doet, of dat wordt meegenomen wat gemeenten en terreinbeheerders eraan zouden moeten doen. In dat laatste geval gaat het om zeer forse bedragen die met belastinggeld van de Drentse burger moeten worden opgehoest. Dat zal een beweging zijn die zo mogelijk te zijner tijd zal moeten worden gemaakt, maar op deze manier hoopt de provincie vooralsnog een stap verder te komen. Dit is inderdaad een ondernemend college dat de bruisende stad, een vitaal platteland en de rust in de natuur in al zijn integraliteit probeert vorm te geven. Daar horen niet alleen het maken van mooie afspraken en intentieverklaringen bij, maar ook het doorhakken van knopen. Dat geldt voor alle portefeuilles en dat probeert het college te doen door convenanten af te sluiten, zoals bij Verkeer en Vervoer en Stedelijke Ontwikkeling, waarin harde afspraken met gemeenten en waterschappen worden gemaakt. Aan die partijen geeft de provincie aan wat het integrale beleid is en dat de provincie geen subsidiefabriek is, maar dat deze partijen bij de provincie tekenen voor een integrale inzet. Daar wordt een afspraak over gemaakt en daar hoort in samenhang bij dat er geld is bestemd voor verschillende onderdelen. Daarin zit een belangrijk deel van de provinciale sturing Verder zit de sturing vooral in traditionele middelen zoals de provinciale goedkeuring van bestemmingsplannen en het wel of niet uitvoeren van bepaalde plannen. De politieke sturing van de ontwikkeling zoals de heer Haar die in samenhang benoemt, gebeurt door middel van die programma's en de integrale convenanten die daarbij horen. Mobiliteit is hiervan een onderdeel maar geen doel op zichzelf en draagt bij aan de integrale ontwikkeling en maakt mogelijk dat de stad ook inderdaad stad kan zijn met alle functies die daarbij horen. Dat is een combinatie van de verschillende vormen van mobiliteit, zoals auto, fiets en openbaar vervoer. Of het openbaar vervoer ook echt een bijdrage kan leveren aan het terugdringen van het vervoer per auto is iets waar sterke twijfel over bestaat. Dat is ook niet alleen meer rijksbeleid, want ook Europees is het buitengewoon lastig en het college zet er dan ook op in dat het terugdringen van het gebruik alleen haalbaar is als het gaat om het woon-werkverkeer en vergelijkbare gelegenheden. Het zou daar dan ook een oplossing moeten bieden voor congestieproblematiek en parkeerproblemen. Op hetzelfde moment betekent het ook dat de provincie iets met de gemeenten moet afspreken over aanpalende maatregelen, bijvoorbeeld over waar gemeenten wel of niet gaan bouwen, waar zij in hun eigen wegennet

investeren en wat zij met parkeerbeleid doen. Op het moment dat er aan de ene kant wordt gewerkt aan het bevorderen van het openbaar vervoer, terwijl aan de andere kant de deuren open worden gezet voor gratis parkeren in de gemeenten, dan stroken die maatregelen niet met elkaar. Met die integraliteit probeert de provincie zo dicht mogelijk bij het doel te komen dat de heer Haar beoogt. De negatieve kanten van de mobiliteit probeert de provincie zoveel mogelijk in te dammen met de techniek, zoals de inrichting van de wegen en geluidsmaatregelen en dergelijke. Voor zover de provincie daar niet zelf over gaat, probeert de provincie wel een bijdrage te leveren in de landelijke discussie, door bijvoorbeeld het voorschrijven van milieuvriendelijke materialen in het openbaar vervoer en het normen stellen aan de uitstoot van autobussen en dergelijke. Daarin zitten allemaal voorbeelden om dat te doen. In het geval van de N34 kan de commissie op zeer korte termijn nadere publiciteit verwachten en dan is de achterliggende gedachte bij het willen overnemen van die weg inderdaad dat de provincie dan meer kan sturen op allerlei mogelijke zaken die hebben te maken met de verkeerskundige inpassing in het gebied, de verhouding ten opzichte van het onderliggende wegennet, het sturen van verkeersstromen, verkeersveiligheid, maar ook milieuaangelegenheden. Zo draait het ook om de vraag hoe de provincie met haar bermen omgaat. Geluid kan daar ook een rol in spelen. De provincie heeft zelf een beleid om meer stil asfalt in welke vorm dan ook toe te passen en daar wordt nog altijd onderzoek naar gedaan. Alle ervaringen waaraan wordt gerefereerd in relatie met een bepaald soort asfalt en een bepaald soort vrachtverkeer worden betrokken bij ieder volgend stukje asfalt dat wordt aangelegd. Of dat voor de N34 direct hele zware gevolgen kan hebben is even de vraag, want er is ook sprake van een financiële afweging. Het rijk heeft geen beleid op dit punt dat verder gaat dan wat al bekend is en dat betekent dat in de onderhandelingen voor een dergelijk verhaal geen extra middelen kunnen worden meegenomen. Als de provincie dat niet uit de eigen contracten weet op te brengen, zal er op een gegeven moment een politieke discussie komen om vanuit de eigen provinciale middelen geld beschikbaar te stellen. Er is dan wel een mogelijkheid om die afweging zelf te maken en dat geldt ook voor de wijze waarop de N33 in relatie tot het rapport van de Milieufederatie en enkele andere organisaties uiteindelijk wordt aangelegd. Het is de ambitie van de provincie om dat op een zo mooi mogelijke manier te doen en dan bedoelt spreker mooi in de brede zin. Het blijft echter ook een rijksweg en hoever de provincie daar precies mee uitkomt, blijft een financiële afweging. Het verhaal is echter nadrukkelijk onder de aandacht gebracht en de provincie zal er serieus naar kijken. De heer Slagter heeft aangegeven dat er heel weinig echt nieuwe beleid in zit. Dat klopt, want het college heeft deze periode heel veel op zich genomen en om dat al uit te voeren hoeft dit college de handen vol aan. Indien dat is uitgevoerd is er ook wel wat gebeurd, wat fysiek ook is te zien. Sommige projecten vallen echter tegen en Kolibri is er daar één van. Om alle redenen daarvoor te noemen gaat op dit moment te ver en deze zijn de commissie ook bekend. Dit project is wat getemporiseerd en dat betekent dat er een vrijval is. Vorig jaar in de Voorjaarsnota is er al gezegd dat die vrijval éénmalig is en dat het daarna opnieuw begint en de periode verschuift waarin de bijdrage structureel moet worden geleverd. Vandaar dat het éénmalig is dat er geld vrijvalt. Dat geld wil het college op voorhand in gedachten reserveren voor de N33 en de vaarweg Erica-Ter Apel. Dat zijn besluiten die op dat moment nog niet waren uitgewerkt maar waarvan het college al wel wist dat er een uitdaging op de provincie af kwam. Bovendien moet de provincie in dat kader verplichtingen kunnen aangaan naar andere partners toe. Voor de N33 is de provincie sinds de vorige Voorjaarsnota een stuk verder en is het helder dat binnen niet al te lange tijd daarover een formeel besluit moet worden genomen. Vandaar dat het college op dit moment zegt dat het geld daarvoor beschikbaar moet worden gehouden. Op dit moment ontstaan dan ook weinig problemen en hoe er verder over een paar jaar met de prioriteitsstelling moet worden omgegaan binnen de Nota verkeer en vervoer is iets wat dan aan de nieuwe staten is. Een ding is zeker, want de N33 zal de provincie linksom of rechtsom moeten financieren en dan is het vervolgens meer een technische kwestie om daar een aparte reserve voor te maken. De accountant heeft daarover gezegd, en dat is in lijn met de provinciale Nota Reserves en voorzieningen, dat voor dat soort zaken een apart statenbesluit moet worden genomen. Er dient dan ook eigenlijk een aparte reserve voor te komen, want eigenlijk kan het niet zo zijn dat binnen de grote reserve waar het hele programma aanhangt er een aparte reserve bestaat van een bedrag dat bestemd is voor een bepaald project. Er dient dan ook technisch gezien een aparte reserve te komen en dat is de achtergrond van dat voorstel. Daar moet dan ook niet al te veel achter worden gezocht, maar heeft te maken met het feit dat

de precieze besteding, bijvoorbeeld of de vaarweg Erica-Ter Apel daar ook uit dient te worden gefinancierd, inhoudelijk nog ter tafel zal komen in de commissie. Daarom heeft het college besloten dit nog wat diffuus te laten en een reserve te creëren die bestemd is voor bijzondere infrastructurele projecten. Dit zijn beide voorbeelden van bijzondere projecten en een dergelijk kanaal is om andere redenen weer heel bijzonder omdat het wordt meegefinancierd door een andere partij. Er is daarmee echter geen heel nieuw beleid, anders dan vorige jaar is bedoeld, in gang gezet.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat inmiddels wel duidelijk is waarom het Jacobskruiskruid is ondergebracht bij bereikbaarheid. Er ligt nog een vraag hoe het met de coördinatie is. De coördinatie gebeurt vanuit het budget voor landelijk gebied, juist omdat de inzet van iedereen wordt verwacht. Alle terreinbeheerders, de gemeenten, de waterschappen en iedereen moet voor zijn eigen grondgebied de zorg op zich nemen. Naar aanleiding van de bespreking van het plan van aanpak zijn daar ook afspraken over gemaakt en vandaar dat het college heeft gezegd dat de provincie ook wegbeheerder is, wat betekent dat de provincie haar rol hierin ook zal meespelen. Wel houden partijen onderling af en toe contact met elkaar om te kijken of iedereen dat doet. Er is ook afstemming om de ontwikkeling van het Jacobskruiskruid goed in de gaten te kunnen houden. Daarbij speelt de ontwikkeling van het weer en de bloeiperiode van het Jacobskruiskruid een belangrijke rol. Zo wordt met ecologische specialisten afgestemd of het kruid in het toppunt van de bloei, net daarna of nog daarvoor moet worden gemaaid. Er is dus intensief overleg om het het komende jaar en het jaar daarna in ieder geval goed in de gaten te houden, omdat met die manier van aanpak in beeld wordt gebracht of de bestrijding ook effect heeft. Iedere keer achter de wagen aanlopen heeft dan ook geen zin en het kost de provincie op dit moment dan ook al behoorlijk veel extra inspanning en geld. Zij gaat verder niet in op de moties, want dat is iets wat aan de staten is. Bij de afronding van de Voorjaarsnota zal daar wel over worden gesproken. Naar D66 toe onderstreept zij dat er ook naar aanleiding van het onderzoek bij de groene instellingen over efficiency heel goede afspraken zijn gemaakt tussen het consultantschap Natuur- en Milieueducatie (NME) en de Milieufederatie. Deze doen dan ook geen dingen dubbel. NME is vooral voor de langere school bestemd en op verzoek van deze commissie vindt er ook een verbreding naar de middelbare scholen plaats. Over de situatie in het LOFAR-gebied zal in de commissie worden gesproken als dit helemaal is afgerond, maar dit zit in de mangel tussen het Hunzeproject en de agenda voor de Veenkolonieën. Vanuit beide gebieden zal daar goed naar worden gekeken en ook in de deelgebiedcommissie die in dat gebied functioneert wordt er met studenten en recreatieondernemers gekeken of er nieuwe ideeën kunnen worden ontwikkeld voor dat gebied, zoals nieuwe toeristische arrangementen. Er wordt dus op allerlei manieren naar gekeken en bovendien is er ook een samenwerking in voorbereiding met het Drents Landschap om een groot deel van het zogenaamde IJ voor natuurontwikkeling op langere termijn in te richten. Er is ook een opmerking gemaakt over de financiën van de nationale landschappen. Er is veel te weinig geld hiervoor en dat is in dit geval door de minister erkend in het laatste bestuurlijk overleg. Indien het budget dat de provincie voor zeven jaar krijgt, in twee jaar wordt uitgegeven, dan mag dat van de minister en hij zal zijn uiterste best doen om er daarna meer van te maken. Indien dat niet lukt, dan houdt het op, maar dan heeft de provincie er in ieder geval iets mee gedaan, want het beetje dat de provincie nu krijgt verdeeld over zeven jaar, daar kan de provincie amper het proces van aan de gang houden. Daar is de provincie dan ook over teleurgesteld. D66 heeft het over de ondersteuning van de gemeentelijke uitvoeringsprogramma's. Op het moment dat het Jaarverslag 2005 en de Voorjaarsnota 2006 op tafel liggen is de provincie al met allerlei zaken bezig. Op dit moment kan spreekster melden dat de gemeenten daar ook mee verder gaan. Deze gemeenten zijn Noorderveld, Westerveld, De Wolden en Midden-Drenthe. De eerste onderdelen zijn inmiddels goedgekeurd, maar de bedoeling is dat wordt gestimuleerd dat zorg voor landschappen, welke zorg de provincie zelf de afgelopen periode op haar bordje heeft gekregen, ter hand wordt genomen door gemeenten. De gemeenten stappen hier ook in en doen dat graag. Afgesproken is dat als de gemeenten voor langere tijd in de uitvoeringsprogramma's opnemen dat landschap in hun buitengebied op de agenda wordt gezet, de provincie dat van harte ondersteunt. De provincie denkt dit tevens met Europese middelen te kunnen ondersteunen. Dat betekent dat als er een uitvoeringsplan van

€ 900.000,-- komt te liggen, het voor € 300.000,-- uit de portemonnee van de gemeente komt, € 300.000,-- voor rekening van LEADER is, wat straks wordt vervangen door Europees plattelandsgeld, en dat € 300.000,-- wordt gegeven door de provincie.

De heer SMIDT vraagt of dergelijke operaties in het landelijk gebied werkelijk een versterking vormen van het landschap. Bij hem doemt het beeld op dat binnen de projecten een belangrijk deel van de middelen opgaat aan achterstallig onderhoud, terwijl er meer op ontwikkeling dan op achterstallig onderhoud moet worden ingezet als de provincie iets wil toevoegen aan het landschap. Immers, voor onderhoud hadden de eigenaren en de gemeenten al een verantwoordelijkheid.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat het zowel om ontwikkeling als om onderhoud gaat. Zij is hier vanmorgen uitgebreid met landschapsbeheer mee bezig geweest en er is ook een voorlichtingsbijeenkomst over geweest. Als het voor een deel om achterstallig onderhoud gaat, dan wordt dit niet uit deze middelen gefinancierd, want dat moet worden ingezet. Wat er daarna wel komt is een landschapszorgovereenkomst, zodat ook de duurzame instandhouding van wat gerealiseerd is, geregeld wordt. Daar zit ook een onderdeel als groene diensten in, wat de provincie de komende periode wil realiseren en wat bij de boermarkten en de boeren ondergebracht gaat worden. Deze willen dat heel graag, maar die inhaal-slag zal ergens gedaan moeten worden voordat dit kan worden overgedragen. Zowel aan ontwikkeling als aan onderhoud moet dus wat worden gedaan en de provincie let erop dat particulieren, boeren of gemeenten die erg in gebrek zijn gebleven niet worden gehonoreerd voor slecht gedrag. Ten aanzien van het landbouwondernemersprogramma merkt spreekster op dat daar in het jaar 2006 mee gewerkt zal worden. Daaraan wordt nu de laatste hand gelegd en dat doet de provincie samen met de Land- en Tuinbouworganisatie (LTO). Zij hoopt dat dit mensen stimuleert tot innovatie en een nieuwe manier van samenwerken. Een onderdeel daarvan is dat landbouwondernemers met andere ondernemers contacten zoeken om van elkaar te kunnen leren. Ten aanzien van de opmerkingen van de heer Wieringa antwoordt zij dat deze vooral meegenomen kunnen worden bij de discussie over het ILG, want anders zal zij de heer Wieringa daar op dit moment heel uitvoerig over moeten informeren. Het gaat echter wel om rijksambities en rijksmiddelen en dan is het in de eerste instantie aan het rijk om een keuze te maken en te bepalen waar meer of minder geld aan wordt uitgegeven. In dat budget is de provincie dan ook volgend. Wat de provinciale inbreng betreft bestaat er geen neiging om het provinciale bedrag te verminderen. Er zou zelfs reden kunnen zijn om als het rijk achterblijft daar iets op te kunnen plussen. De gretigheid van de heer Wieringa om het geldverslindende project Erica-Ter Apel te beëindigen, kan spreekster niet honoreren. Uitgerekend voor dat kanaal heeft het rijk toegezegd om € 4,8 miljoen op te zullen hoesten, dus dat staat in de rijksdoelen wanneer het aan de staten wordt gepresenteerd. Ten aanzien van de verblijfsrecreatie in de kwetsbare gebieden antwoordt spreekster dat zij daar nu niet uitgebreid over zal discussiëren. Op de opmerkingen van de commissie hierover zal zij nog terugkomen op 14 juni 2006. Het is heel goed om dat gezamenlijk te doen en de provincie zal hier graag een stevige regie op voeren. De provincie zal dit faciliteren, maar zij is het er wel mee eens dat de initiatieven van de ondernemers moeten komen. De provincie kan de haver dus aanleveren, maar kan het paard niet laten eten.

Mevrouw HAARSMA merkt ten aanzien van "CARP op de korrel" op dat zij dit wil koppelen aan de opmerking van verschillende fracties over de nieuwe WRO. Inmiddels een maand geleden is hierover een inspirerende dag georganiseerd in het provinciehuis en vele commissieleden waren daarbij aanwezig. Het ging daarbij over grondbeleid, de Nota Ruimte en de nieuwe WRO. Dat het het college menens is dat de provincie hiermee aan de slag moet, zal duidelijk zijn. Dat was ook de reden dat de provincie deze dag samen met het Ministerie van VROM heeft georganiseerd. Op dit moment wordt er door de provincie bekeken hoe zowel naar buiten als naar binnen omgegaan moet worden met de nieuwe WRO, want het betekent nogal een cultuuromslag. Tijdens de algemene beschouwingen heeft zij al aangegeven dat het ook voor het ambtelijk apparaat een cultuuromslag betekent. De plantoetsers zullen een totaal andere functie krijgen dan nu het geval is en dat kan niet van de ene op de andere dag worden georganiseerd. Er moet namelijk eerst worden gekeken wat het provinciaal belang is, waar de provincie

op moet sturen en wat des provincies is. Net is al gezegd dat centraal moet worden gedaan wat centraal moet en decentraal wat decentraal kan worden gedaan. Dat motto heeft de provincie ook, want toen het POP aan de gemeenten werd aangeboden heeft zij dezelfde woorden gebruikt, namelijk centraal wat moet en decentraal wat kan. Daarover heeft zij geen verschil van inzicht, maar het is alleen wel de vraag hoe dat gedaan moet worden. De Nota Ruimte en de WRO zijn beiden belangrijk en spreekster is op dit moment zover dat over twee weken een presentatie in het college zal worden gegeven over de route die de provincie wil gaan. Toch betekent het dat het de staten zal vrijlaten om te bepalen hoe in deze commissie of in een ander verband zal worden omgegaan met deze nieuwe situatie. Er staat de commissie niets in de weg om met voorbeelden te komen om te kijken wat hier gezamenlijk aan kan worden gedaan. Dat legt spreekster volledig bij de commissie neer. Met betrekking tot de CARP merkt zij op dat dit lijkt op een geïnstitutionaliseerd orgaan en de CARP is dan ook niet voor niets opgetuigd. Het functioneert ook goed, maar het mag niet zo zijn dat bij alles wat door de provincie wordt beoordeeld het uitgangspunt is dat de CARP heeft gesproken en dat die uitspraken regel en wet zijn. Zo werkt het niet. Spreekster weet wel dat het naar buiten toe vaak wel zo wordt uitgelegd, maar daar heeft spreekster een andere opvatting over. Dat neemt niet weg dat daar over moet worden nagedacht en daar is de provincie op dit moment druk mee doende. De Nota Ruimte is voor de provincie heel belangrijk en het POP strookt dan ook behoorlijk met de Nota Ruimte. Daar is overigens met VROM al over gesproken en nu bestaan er nog slechts een paar zaken die nog een verdiepingsslag behoeven. Als het gaat om het ontwikkelingsgericht werken in deze provincie noemt zij voorbeelden als Assen-Zuid en Frederiksoord. Het college is dus al heel druk bezig om dit vorm te geven in deze provincie.

De heer KUIPER heeft de gedeputeerde aan de ene kant horen zeggen dat de commissie hierin een eigen verantwoordelijkheid heeft, terwijl zij aan de andere kant aangeeft dat het college hier al veertien dagen intern mee bezig is. Hij vraagt of het niet verstandiger is dat het college komt met een soort van schema of procesgang waarbij de staten op een goede manier worden betrokken bij deze discussie, zodat partijen hieraan ook een eigen politieke kleur kunnen geven.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat zij haar verhaal nog niet had afgerond, maar dat was wel haar volgende opmerking. Het college is bezig om dit te ontwikkelen en zij heeft tijdens de algemene beschouwingen aangegeven dat het college in het najaar misschien wel meerdere keren daarover met de staten, maar ook vooral met de gemeenten in gesprek wil. De gemeenten zijn namelijk bij uitstek de partners waarmee de provincie moet samenwerken en waarmee de provincie van gedachten zal moeten wisselen. Spreekster heeft echter ook gezegd dat zij geen prachtige beleidsnotitie zal maken. Er ligt echter wel een bepaalde filosofie aan ten grondslag. Afrondend adviseert zij dan ook om niet opnieuw een nieuw groepje samen te stellen uit de staten om dan vervolgens te concluderen wat wel en wat niet kan. Zij zou dan ook liever de bijeenkomsten willen afwachten die in het provinciehuis zullen worden georganiseerd.

De heer WIJBENGA heeft daar geen enkel bezwaar tegen, maar een van de elementen in zijn voorstel is geweest dat provinciale staten het initiatief naar zichzelf toetrekt en daarmee de agenda bepaalt en dit overleg juist gebruikt voor exercities die de gedeputeerde nu aangeeft en waar een duidelijke taak voor de staten ligt. De staten zouden daarbij op een informele manier willen discussiëren en zich daarbij laten informeren door ambtenaren, want er moet heel veel informatie worden overgedragen. Dat is het element wat spreker heeft proberen in te brengen, nog los van het initiatief van de heer Slagter om bijgepraat te worden over een aantal incidentele gevallen. Dat laatste kan gewoon doorgaan en dat kan in diezelfde groep. Spreker wil het karakter echter enigszins veranderen om zodoende de regie in de richting van de staten te trekken. Hij rekent daarbij uiteraard op steun van de collega's.

De heer SMIDT geeft aan op de eerste plaats nog met informatie te willen worden gevoed op dit gebied, want hij kan het allemaal nog niet overzien. Wat er nu gaat gebeuren is dat er verantwoordelijkheden van provincie naar gemeenten worden verschoven. Spreker wil ook weten hoe gemeenten daar überhaupt mee denken om te gaan. Het kan best zijn dat gemeenten vinden dat zij een aantal zaken liever

bij de provincie willen laten. Het kan ook best zijn dat spreker vindt dat de provincie geen serviceverlener richting de gemeenten behoeft te zijn. Het speelveld is spreker nog niet helemaal duidelijk en daar kunnen die bijeenkomsten meer verduidelijking in geven. Pas dan wil hij op basis van politieke lijnen nog eens kijken naar de rol van de provincie daarin en hoe dat eruit ziet. Spreker verwacht dat de provincie in dat proces van decentralisering zelf ook sturing inlevert. De provincie moet dan ook leren loslaten. De voeding voor die discussie krijgt spreker liever vanuit het veld dan vanuit een provinciaal discussiegroepje. Daarna wil hij hierover reflectie binnen zijn fractie hebben, waarna de marsroute kan worden vastgesteld.

Mevrouw HAARSMA zal een goochelaar uitnodigen om de kunst van het loslaten te leren toepassen. Dat is natuurlijk wel de kern van het verhaal. Het provinciaal belang moet absoluut niet uit het oog worden verloren. Spreker stelt voor dat het college de commissie uitnodigt voor de bijeenkomsten met de gemeenten en aan de hand daarvan kan verder worden gediscussieerd. De heer Haar had gevraagd naar de woonplannen. Deze zijn alle voor 2006 ingediend en zijn allemaal afgerond. Het college heeft constructieve overleggen met de gemeenten gehad en zij zijn wat haar betreft absoluut van betere kwaliteit dan de vorige woonplannen. Conflicten zijn hierover niet. De heer Haar wilde weten hoe daar waar de provincie een ander uitgangspunt heeft dan de gemeente, dit probleem wordt opgelost. Daar zijn allemaal wel oplossingen voor te bedenken, maar spreekster gaat niet uit van het conflictmodel. Daar waar de gemeenten en de provincie het op dit moment nog niet eens zijn, gaat zij nader onderzoek doen om vervolgens te kijken of een gezamenlijk uitgangspunt kan worden gerealiseerd. Ten aanzien van de starterswoningen merkt zij op dat dit college als prioriteit wonen, welzijn en zorg heeft. Daar is heel veel op ingezet. In het overleg met de gemeenten over de woonplannen heeft zij veel gesproken over de starterswoningen en zij heeft letterlijk aan de gemeenten gevraagd of zij op dat vlak knelpunten kennen. Toen heeft zij een heel boeiende discussie gehad, want de vraag kan worden gesteld wat nu precies een starterswoning is. Die discussie wil zij nu niet voeren, maar het ligt wel genuanceerder dan hoe daarover in de wandelgangen wordt gesproken. Het is echter een heel boeiend verhaal dat zij graag nog eens met de commissie wil bediscussiëren, maar zij denkt dat de ene partij daar heel andere opvattingen over heeft dan de andere partij. Het probleem ligt dan ook echt veel breder dan hier op dit moment kan worden vastgesteld en heeft met veel zaken te maken. Spreekster heeft tegen de gemeenten gezegd dat als er knelpunten op dit vlak waren, dit terug moest zijn te zien in de knelpuntenpot. Er zijn echter heel weinig gemeenten die een beroep op de knelpuntenpot hebben gedaan met betrekking tot starterswoningen. Op de vraag of het niet nuttig zou zijn om onderzoek naar de behoefte aan starterswoningen te doen, merkt zij op dat dit wel mooi is maar dat een dergelijk onderzoek natuurlijk wel weer geld kost. Dat is op dit moment niet de prioriteit van dit college, temeer daar de gemeenten op dit vlak geen knelpunten aandragen.

De heer WIJBENGA betwijfelt dit. Hij heeft andere informatie, namelijk dat er wel degelijk problemen zijn in de wat grotere dorpen, alwaar een starter gewoonweg niet aan de bak komt. In Limburg zijn er met woningbouwcorporaties vergaande afspraken gemaakt over de definitie van een starterswoning, namelijk dat deze in de Limburgse situatie niet duurder mag zijn dan € 140.000,-. Daar kan een dergelijke woning voor worden gebouwd, want in Limburg zijn 1.000 van dergelijke woningen gebouwd. Indien het daar zo'n succes is, dan moeten er toch zaken zijn die voor een provincie als Drenthe nuttig en leerzaam zijn. Spreker zou die investering wel degelijk willen doen om te kijken of een dergelijk instrument in Drenthe kan worden ingezet. Nu minister Dekker daar geld voor over heeft kunnen deze zaken worden gestapeld en kan er iets aan worden gedaan. Hij constateert deze problematiek dus wel degelijk en wijst op een goede oplossing voor het probleem.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat de startersproblematiek er niet is. Daar kan echter genuanceerd tegenaan worden gekeken. De heer Wijbenga heeft alleen heel veel informatie uit Limburg. Spreekster kent de situatie daar ook want zij heeft daarover een presentatie gezien van Limburgse woningbouwcorporaties. Zij wijst er echter op dat dit een gemeentelijke verantwoordelijkheid is en dat het bouwen van starterswoningen decentraal, dat wil zeggen door de gemeenten, kan worden geregeld. Spreekster

gaat dan ook geen problemen oplossen van gemeenten die gemeenten zelf niet als zodanig erkennen. Bouwen in het buitengebied en bouwen in de kleine dorpen is echter een ander verhaal dan de starterswoningen.

De heer SMIDT ondersteunt de gedeputeerde hierin. In de vorige periode had iedereen het beeld dat er starterswoningen moesten komen, maar toen de eerste generatie woonplannen er lag bleek er op basis van onderzoek en enquêtes geen vraag naar starterswoningen te zijn. Bovendien is het ook een misvatting dat een starterswoning altijd een nieuwe woning moet zijn. Mensen kunnen ook in een tweedehands huis beginnen. Er moet dan ook voorzichtig worden omgesprongen met het extra geld steken in starterswoningen, want deze materie is complex.

Mevrouw KLIP antwoordt dat een aantal commissieleden een opmerking heeft gemaakt over de Energienota. De opmerkingen die zijn gemaakt tijdens de behandeling van de Energienota staan niet in de Voorjaarsnota. Dat klopt, want deze hebben elkaar gekruist. Spreekster heeft de commissie toegezegd dat alles wat is besproken tijdens de laatste langdurige behandeling van de Energienota zorgvuldig door het college zal worden bekeken en dat serieus in overweging zal worden genomen wat er in de definitieve Energienota terecht komt. Er zijn veel behartenswaardige woorden gezegd en het verhaal over de windmolens was daar maar één onderdeel van. Of die windmolens daar ook in terecht komen is iets dat nog verborgen ligt in de behandeling en definitieve vormgeving van de nota. Deze komt voor de zomervakantie in het college en zal dan ook worden toegestuurd aan de commissie. Daar is uitvoerig over gesproken en het staat de commissie natuurlijk vrij om die nota te agenderen voor de statenvergadering. Ook de heer Kuiper heeft nog iets over de Energienota gezegd en deze koppelt het aan het nieuwe rapport van het KNMI. Tijdens de vorige behandeling is ook gesproken over het rapport van de taskforce Meer met Energie van Rein Willems die twee weken tijdens de algemene beschouwingen aan de orde is geweest. Het rapport bevestigt waarom de provincie überhaupt zo intensief met het klimaat bezig is en waarom er een Energienota wordt geschreven. Zij heeft toegezegd dat de aanbevelingen van deze taskforce in ieder geval in de definitieve vormgeving van de nota zullen worden meegenomen. Om nu ook de uitkomsten van dat KNMI-onderzoek, dat meer te maken heeft met de kwantitatieve gegevens dan dat hierin echt inhoudelijk iets volstrekt anders staat, hierin mee te nemen, is iets waarvan zij geen voorstander is. Het is goed om op een gegeven moment gewoon vast te stellen dat dit de Energienota is. Elke nota en elk onderzoek vormen immers vaak weer de start van nieuwe gedachten en ontwikkelingen en als een nota steeds weer wordt opgeplust komt het nooit tot een nota in een definitieve vorm. Bovendien is toegezegd dat er elk jaar een tussenrapportage zal worden gegeven door het college. Wat betreft de klimaatconferentie worden alle ideeën van de scholieren nu bekeken. Er zijn drie adviesbureaus die daar samen met de provincie naar kijken en een aantal ideeën zal daadwerkelijk worden uitgewerkt. Gekoppeld daaraan zal de provincie proberen een vervolg te geven aan de B van bewustwording op het gebied van klimaat. Dat er een vervolg gaat komen is dus zeker, maar hoe dat zal gaan gebeuren weet spreekster nog niet. Zij nodigt de commissie daarbij uit om daar actief met het college over mee te denken. Het laatste punt met betrekking tot energie komt van de heer Kuiper en dat is de referentie aan de toezegging dat er een soort van energieparagraaf in provinciale nota's en collegestukken zal komen. Dat heeft spreekster inderdaad toegezegd en daar wordt momenteel ook aan gewerkt. Echter, de behandeling van Energienota en Voorjaarsnota hebben elkaar gekruist en niet alles wat is toegezegd is ook in de Voorjaarsnota opgenomen.

Het college vraagt € 200.000,- extra voor formatieplaatsen bij de afdeling Milieubeheer ten behoeve van de vergunningverlening. Daar zal de volgende keer uitvoerig over worden gesproken. Het bedrag is bedoeld als inhaalslag op het gebied van kwantiteit, maar ook op het gebied van kwaliteit. Het gaat daarbij om het opkrikken van deskundigheid. In principe gaat het om een jurist, een specialist op het gebied van luchtkwaliteit en een vergunningverlener. Het bedrag van € 200.000,- is dus genoeg voor de inhaalslag, maar de drie fte's zijn in principe structureel. Zij gaat ervan uit dat dit bedrag over twee jaar ergens anders in de formatie van de provincie kan worden gevonden. Het gaat dus om structurele bezetting, maar zij denkt dat de provincie daar alleen de eerste twee jaar extra geld voor nodig heeft. Ten aanzien van het opruimen van autobanden in het landelijk gebied, heeft een paar weken geleden een

stuk in de krant gestaan. Daar is in de gemeente De Wolden ook al over gesproken en in principe gaat het om bedrijfsafval, dus de eigenaren van de bedrijven zijn daar verantwoordelijk voor. Er is een succesvol project in Noord-Brabant geweest en het college zal daarnaar kijken. Als met enige vorm van stimulering ook een dergelijke grote opruimactie in Drenthe kan worden bewerkstelligd, dan zal dat zeker gebeuren, maar daarbij moet ook sprake zijn van eigen verantwoordelijkheid van ondernemers, want het is hun eigen afval. Over stedelijk waterbeheer zijn ook opmerkingen gemaakt. In de Voorjaarsnota wordt alleen Meppel genoemd, maar ook in Coevorden wordt daar actief aan gewerkt. Stedelijk waterbeheer is niet alleen het openleggen van een gracht, want het betreft ook het aanleggen van grote vijvers in de dorpen. Het gaat dan ook niet alleen om de aantrekkelijkheid van de stad of het dorp maar het heeft ook te maken met het opvangen van water in het kader van het Waterbeleid voor de 21ste eeuw (WB21). Voorts heeft het ook te maken met het financieel ondersteunen van gemeenten, daar waar zij hun rioleringsystemen moeten aanpassen en met de afkoppeling van regenwater. Het stedelijk waterbeheer kent een scala aan aspecten die alle zijn gekoppeld aan kwaliteit in het kader van de Kaderrichtlijn Water. De heer Wieringa heeft een opmerking gemaakt dat hij vindt dat er eerst in het provinciehuis een hele takendiscussie moet worden gevoerd alvorens er überhaupt geld van de Drentse burger wordt uitgegeven. De provincie geeft echter uitsluitend geld van de Drentse burger uit en de takendiscussie is niet iets wat wordt gedaan en vervolgens tien jaar niet meer wordt gedaan. Dit is een continu proces en heeft direct te maken met het decentraal uitvoeren wat decentraal kan, en centraal wat centraal moet. Het is dus niet zo dat er een soort van time-out wordt ingelast en dat dan wordt gekeken wat de provincie wel of niet kan doen, want het is een continuproces en vooruitlopend op de begroting zal zij daar uitvoerig over komen te spreken. De afgelopen keren dat is gesproken over de huisvesting - en ook volgende keer wordt hierover in de Statencommissie BFE gesproken - heeft zij heel duidelijk aangegeven dat verantwoord en serieus wordt gekeken naar de taken van de provincie. Zo gaat er wat af en komt er wat bij. Het was in de Voorjaarsnota of in de jaarstukken dan ook te lezen dat de provincie rond de vijfhonderd fte zal blijven schommelen. De provincie heeft nu 600 medewerkers en dat zal niet minder worden omdat de deeltijdfactor alleen maar toeneemt. In Nederland wordt ook gestimuleerd dat er in deeltijd wordt gewerkt. Wat betreft het geld van de Drentse burger, dan moet dit inderdaad zorgvuldig worden uitgegeven, maar burgers hebben ook recht op een effectieve en efficiënt werkende overheid en dat was een van de hoofdargumenten om iets aan de inrichting van dit gebied te doen.

De heer WEGGEMANS antwoordt dat in het handhavingsoverleg tussen gemeenten en provincie is gesproken over de problematiek met betrekking tot autobanden. Door de gemeente De Wolden is ingebracht dat er een verzamelactie komt voor alle gemeenten voor die autobanden. Dat zal waarschijnlijk ook wel lukken en zal door de provincie worden georganiseerd. Dit is niet meer dan organiseren. Wat de handhaving betreft antwoordt hij dat een boer best een rommelig erf mag hebben, maar hij heeft toch liever dat de autobanden van het erf verdwijnen. Het Verdrag van Valetta bevat officieel een richtlijn over hoe dient te worden omgegaan met bouwplaatsen waarin zich archeologische bodemvondsten bevinden. Dit is een redelijk lastig probleem omdat het een gewenningsproces is en er zijn heel wat bureaus die zich op dit vlak deskundig hebben verklaard. Na enige tijd zal duidelijk worden hoe hier wel en hoe hier niet mee moet worden omgegaan. Het heeft wel als bijwerking dat het archeologisch depot in Nuis wordt overvoerd met allerlei nieuwe aanbiedingen, dus daar moet ook nog een oplossing voor gevonden worden. Een voorstel daarover zal de commissie binnenkort bereiken.

TWEEDE TERMIJN

De heer HAIKENS vindt dat mevrouw Edelenbosch goed is ingegaan op de vraag over LOFAR, maar het Hunzeproject is een speerpunt en de opsomming zoals die onder het kopje Hunze staat, zit vol ambities. Dat is positief, maar hij denkt dat er toch een tyfout is gemaakt, want er staat maar een bedrag van € 150.000,00 onder.

Mevrouw EDELENBOSCH gaat ervan uit dat zij van de heer Haikens de ruimte krijgt om hierop terug te komen als zij meer geld nodig heeft. Het gaat over het komende jaar en in het Hunzeproject is sprake van cofinanciering vanwege de Subsidieregeling Gebiedsgericht Beleid (SGB)- en de LEADER-middelen. Het potje Reserve vitaal platteland is over al deze projecten keurig verdeeld en de bedragen zijn redelijk reëel. Zij heeft niet het idee dat daar heel erg veel op wordt overgehouden en dan moet worden gekeken hoe het wordt verdeeld. Het kan best zo zijn dat er straks wat geld van het ene project naar het andere schuift, maar zij heeft de aansporing van de heer Haikens goed begrepen.

De heer SMIDT is het naar aanleiding van het voornemen van het CDA voor het indienen van een motie over de stimulering van de economie van het platteland eens met het voornemen om het platteland te stimuleren. Immers, in het collegeprogramma staat dat ernaar wordt gestreefd de werkgelegenheid op het platteland in stand te houden. Hij heeft echter ook gekeken naar de onderbesteding van de budgetten voor programmaonderdelen die straks opgaan in het ILG en dat is een omvangrijk bedrag. Er is nog veel geld niet uitgegeven. Voordat hij instemt met de motie van het CDA wil hij een nadere analyse van hoeveel geld er straks binnen het ILG zal worden uitgegeven. Straks verschijnen de schotten en dan kan het geld worden besteed aan de economie van het platteland. Hij wil dus nog een nadere beschouwing over de noodzaak van het verhogen van het budget.

11. Statenstuk 2006-227; Instelling Adviescommissie voor de Fysieke Leefomgeving Drenthe/ vaststelling Reglement op de Adviescommissie voor de Fysieke Leefomgeving Drenthe

De heer SMIDT ontgaat de diepere gedachte achter de verdeling van wie de voordracht doet voor leden van deze commissie. De staten benoemen zeven leden en het college tien leden. Daar zit voor hem geen enkele logica in. Zo worden rijksheren door provinciale staten benoemd, terwijl hij denkt dat dit veel beter aan het college kan worden overgelaten omdat het college deze mensen beter kent.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat als er ja wordt gezegd tegen dit statenstuk, de staten bij dezen de commissie hebben ingesteld. Als het gaat om de vertegenwoordiging van de rijksheren, dan is dat een wettelijke verplichting. Wettelijk moeten deze heren in de commissie Omgevingsbeleid zijn vertegenwoordigd, dus dat is een automatisme dat voortvloeit uit dit stuk. Vervolgens moet er nog een onafhankelijke voorzitter worden aangesteld. Haar voorstel is om een advertentie te plaatsen, waarna het college met een voordracht bij de staten komt. Die voordracht komt dan ook in deze commissie aan de orde. Dat is heel simpel het verhaal.

De heer SMIDT vindt dat er geen logica zit in het verhaal dat een deel van de rijksheren door de staten wordt benoemd, terwijl hij als statenlid die rijksheren niet kent. Verder wordt de vertegenwoordiger van het Ministerie van Economische Zaken (EZ) door het college benoemd, terwijl die van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij (LNV) door de staten wordt benoemd. Hier zit geen lijn in.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat daar ook geen logica in zit, maar dat dit gewoon een wettelijke verplichting is.

Mevrouw HUISMAN antwoordt dat het dus nieuw is dat de commissie gezamenlijk door het college en de staten wordt ingesteld. Er wordt ook gesproken over een adviesfunctie van de staten. Hoe wordt die adviesfunctie ingevuld? Is dat een formele kwestie en kunnen de staten alleen maar ja zeggen? Kan er ook worden meegedaan of worden er statenleden als adviseur benoemd? Hoe gaat dat dan?

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat de commissie Omgevingsbeleid een openbare vergadering is en dat leden te allen tijde deel kunnen nemen aan deze vergadering. Hetzelfde geldt voor het college. Het is logisch dat wanneer een bepaald thema aan de orde wordt gesteld, de portefeuillehouder die dat onderwerp in portefeuille heeft aanwezig is in de commissievergadering en dat kunnen commissieleden ook doen.

De VOORZITTER concludeert dat dit statenstuk als hamerstuk in de statenvergadering kan worden behandeld.

12. Brief van 10 april 2006, kenmerk 2006003917 van OV-bureau Groningen Drenthe over ontwerp-Begroting 2007

De heer SLAGTER vraagt om een toelichting op de raming van de opbrengsten. De inhoud van het OV-bureau is onlangs al besproken. In de raming zitten namelijk nogal wat onzekerheden en de marge van die onzekerheden wordt vrij ruim aangegeven en vooral in meerjarenperspectief loopt het verlies op. De onzekerheid wordt door een vijftal zaken veroorzaakt, waaronder de herijking van de brede doeluitkering (BDU). Hoe groot zou dit probleem kunnen worden? Het OV-bureau heeft aangegeven dat de doelstelling 3% groei is in dit jaar. Is die groei ook meegenomen in die onzekerheidsberekening? Het is verstandig om het weerstandsvermogen op te bouwen. De marketing is heel belangrijk en daarnaast is goede informatievoorziening en communicatie met de klanten erg belangrijk. Is de planning op dit punt niet aan de magere kant?

De heer WIERINGA wijst erop dat op pagina 22 wordt gesproken over een financierings- en treasurystatuut welke wettelijk wordt voorgeschreven aan het OV-bureau. Is dit statuut inmiddels gereed? Op pagina 26 wordt gemeld dat met de dotatie van € 1,2 miljoen de weerstandscapaciteit nog niet is bereikt. Kan het college aangeven welk bedrag nodig is om de weerstandscapaciteit op peil te krijgen? Wanneer wordt dat bereikt zodat de provincie geen risico meer loopt?

De heer WASSINK wijst erop dat het OV-bureau nog niet zolang bestaat en dat pas geleden het businessplan openbaar is geworden. Dat zag er heel goed uit. Richting een OV-bureau moet niet worden overvraagd, maar als het gaat om de concrete doelen kan het bij het OV-bureau nog een stuk beter. Vooral aan de ontwikkelingen van het kleinschalig vervoer is nog wel wat te doen.

De heer HAAR had ook een opmerking over het budget dat voor marketing en communicatie is uitgetrokken. Indien op een omzet van € 50 miljoen 2% wordt uitgegeven aan marketing en communicatie dan vindt hij dat, gezien het belang van marketing en communicatie, een erg marginaal bedrag.

De heer BOSSINA maakt zich met de heer Slagter zorgen over de risico-inschatting. Kan de gedeputeerde daar iets over zeggen? Wat betreft de concrete doelen wordt de invoering van de OV-chipcard genoemd. Als hij dit leest dan wordt opengelaten of die chipcard wel wordt ingevoerd. Is de provincie verplicht om dit mee te nemen, want het zou gepaard kunnen gaan met hoge kosten? Op wie worden deze afgewenteld? Dit stuk is in lijn met het gepresenteerde businessplan en daar was hij het helemaal mee eens.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat de opbrengstenraming altijd binnen een zekere marge plaats dient te vinden. Die marge is in belangrijke mate afhankelijk van de reizigersaantallen en het risico dat daarbij bestaat is dat op het moment dat niet de doelstelling wordt gehaald en er moet worden bezuinigd, dat kan betekenen dat het besluit valt om te gaan snijden in de dienstregeling. In financiële zin loopt de provincie dan geen risico. Het aanpassen van de dienstregeling kan bovendien ook betekenen dat er betere producten worden geïntroduceerd die meer inkomsten genereren. Het kan ook betekenen dat het effect daarvan pas in de volgende aanbesteding wordt vertaald. Daarvoor is wel een bepaald weerstandsvermogen als buffer nodig en op dit moment wordt gesproken over de grootte van dat weerstandsvermogen. Dat heeft het college overlegd met vele accountants, mede ook gezien wat er in dit huis eerder op financieel gebied is gebeurd. Het bestuur beraadt zich er nog op hoe groot dat weerstandsvermogen daadwerkelijk moet zijn. Er zou ook kunnen worden gezegd dat op het moment dat binnen de reguliere begroting en de reguliere bedrijfsvoering de risico's kunnen worden opgepakt en de tering naar de nering wordt gezet, er weinig aanleiding is om een groot bedrag aan dood geld op de

plank aan te houden. Stel dat dan een acuut probleem zou ontstaan, dan zouden partijen die erachter staan, zoals de provincies en de stad Groningen, gevraagd kunnen worden om daaraan iets te doen. Dat is dan altijd een tijdelijkheid die bij de volgende subsidiëring weer kan worden ingehaald. De staten zijn daar zelf baas over. Ten aanzien van de brede doeluitkering (BDU) is het niet alleen de vraag wat het rijk met de BDU doet en welke beslissingen er worden genomen op rijksniveau over bezuinigingen, maar merkt hij op dat de besteding van het geld nu de BDU ontschot is een eigen beslissing van de provincie geworden. Het OV-geld is een onderdeel van de BDU die de provincie ter beschikking staat en op dit moment zijn voor het openbaar vervoer grosso modo bedragen als uitgangspunt gekozen die in de afgelopen jaren ook voor het openbaar vervoer waren geraamd. Dat kan ook moeilijk anders omdat het doorlopende concessies zijn en er niet halverwege de rit tegen een vervoerder kan worden gezegd dat deze minder geld krijgt, want dan wordt contractbreuk gepleegd. Er zit dan ook een technisch probleem in hoe dat dan precies wordt gedaan. Het is uiteindelijk aan de staten om uit te maken welk deel van de BDU wordt besteed aan openbaar vervoer en welk deel aan infrastructuur. Deze discussie wordt de komende tijd nog gevoerd, maar hij gaat op dit moment uit van de budgetten op een bepaalde index-basis zoals die waren gehanteerd om het niet al te ingewikkeld te maken, maar uiteindelijk zijn het allemaal communicerende vaten waar de provincie zelf over gaat met de uitdaging dat de provincie voor wat betreft de exploitatie geen eigen geld legt bij het openbaar vervoer en dus ook niet ten aanzien van een risico als zodanig. Dat kan dus als zodanig volledig overeind blijven. Daarnaast blijft ook de beleidsvrijheid bestaan voor de staten om er op enig moment iets heel anders van te vinden.

Marketing is een belangrijk onderdeel om het businessplan zoals dat is gemaakt ook daadwerkelijk in de markt te zetten. Daar wordt hard aan gewerkt en op dit moment vinden er allerlei acties plaats. De bedragen daarvoor zijn in absolute zin al best behoorlijk maar in procentuele zin is het nog niet gigantisch hoog, maar het OV-bureau is niet alleen afhankelijk van deze marketing maar ook de OV-bedrijven spelen daar zelf een belangrijke rol bij, want zij plegen marketing, maken reclame, vinden dienstregelingen uit en communiceren over hun nieuwe producten. Een deel van die marketing hoort bij een stuk ontwikkelingsfunctie dat het OV-bureau momenteel in huis heeft, maar het OV-bureau heeft niet de volledige ontwikkelingsfunctie, want er zijn ook concessies waarbij ontwikkelingsfunctie en opbrengstverantwoordelijkheid weer bij de vervoerders ligt en dat zal bij een volgende concessie wellicht nog veel meer die kant uitgaan. Dan blijft voor het OV-bureau uitsluitend de taak over om dat proces te organiseren. De inspanning die voor dit bedrag kan worden gedaan moet dan ook niet voor 100 procent gelijkgesteld worden met de vraag of er wel genoeg aan marketing wordt gedaan, want daar wordt meer op ingezet dan in het verleden is gebeurd. In de begroting zijn op een voorzichtige manier de groeicijfers meegenomen, want het OV-bureau gelooft in het eigen beleid. Zoals het zich nu laat aanzien komt het OV-bureau goed uit met de begroting, want het OV-bureau ligt goed op koers. Voor wat betreft de afrekenbaarheid en transparantie heeft de provincie van het ministerie van Binnenlandse Zaken de uitdrukkelijke complimenten gekregen voor de helderheid en de duidelijkheid van de begroting en alles wat daarbij hoort, zoals het gehele administratieve systeem en de organisatie. Er is dan ook ontzettend veel gebeurd, want net de afgelopen week is de jaarrekening goedgekeurd en is er een verklaring van rechtmatigheid verkregen. Het eerste jaar heeft het OV-bureau de zaken dus uitstekend op orde. Of de groei daadwerkelijk wordt gehaald zal de praktijk moeten uitwijzen. Het succes van het eurokaartje gaat in ieder geval gewoon door en de aantallen reizigers nemen toe. In een aantal concessies zijn er goede initiatieven voor nieuw vervoersontwikkelingen, dus wat dat betreft ziet het er naar verhouding goed uit. Spreker droomt op dit moment zo ongeveer van de chipcard vanuit zijn verantwoordelijkheid als voorzitter van de IPO-commissie Mobiliteit. Hij heeft in dat kader veel te maken met onderhandelingen daarover en dat is een buitengewoon ingewikkeld en zwaar traject, waarbij op dit moment nog driftig wordt onderhandeld met het ministerie en haar adviesbureaus over de businesscase van verschillende decentrale overheden om ervoor te zorgen dat uiteindelijk zal worden gestart op een "level playing field". Het is inmiddels zover dat de minister zegt dat het uitgangspunt is dat geen enkele decentrale overheid als direct gevolg van de chipcard zou moeten snijden in de dienstregeling. Er wordt heel hard gerekend om dat voor elkaar te krijgen en dat betekent gewoon dat er meer geld van het rijk bij moet dan in eerste instantie was gedacht. De hele introductie van de chipcard gaat dan ook om honderden miljoenen euro's waarbij de berekening van de businesscases een periode van vijftien tot twintig jaar beslaat. Het maat-

schappelijke rendement van de invoering van de chipcard zou uiteindelijk positief moeten zijn, maar de decentrale overheden maken zich daar behoorlijk zorgen over, aangezien de baten die in 2003 nog werden berekend inmiddels zijn gedaald tot bijna break-even niveau. Er zit dus een fors risico in. Op dit moment wordt de chipcard nog niet opgelegd en is het uitgangspunt dat een afzonderlijke overeenkomst moet worden gesloten door het rijk met alle partners afzonderlijk, maar de grote lijn is dat de grote broeders en zusters nu zoiets hebben dat er een besluit moet worden genomen en dat de laatste berekeningen geen problemen mogen opleveren. Ook al is het dan ook geen formele verplichting, de provincie kan zich niet permitteren om als het verhaal doorgaat in haar eentje te besluiten om het op een andere manier te doen. Dat staat los van de vraag of er uiteindelijk geen algemene maatregel van bestuur (AMVB) of wettelijke regeling komt om het op die manier te doen, want anders wordt het hele systeem gefrustreerd. De provincie kan hier dus niet aan ontkomen, maar er komt nog een zwaar onderhandelingstraject om te zorgen dat de provincie er op een goede manier uitspringt. Het OV-bureau speelt daarin een zware rol en ook het hele landelijke circuit wordt als zeer deskundig gezien bij het berekenen van dit soort zaken. De provincie trekt hierin gezamenlijk op met een aantal partijen en hij heeft goede hoop dat de provincie er redelijk uitkomt.

14. Brief van 27 april 2006, kenmerk 17/5.5/2006004098, over Financiële cyclus 2006 Regio Groningen-Assen

De VOORZITTER merkt op dat over dit onderwerp vorige week een bijeenkomst is belegd waarbij de commissieleden hun inbreng naar voren konden brengen. Hij stelt vanwege het late tijdstip en de duur van deze vergadering voor om de inbreng die de commissieleden vorige week hebben gedaan, hier als herhaald en ingelast te beschouwen, zodat dit agendapunt in deze commissie niet verder besproken hoeft te worden. De inbreng die toen is gedaan, kan voor gedeputeerde Swierstra als uitgangspunt van de commissie worden beschouwd. Overigens krijgen de commissieleden nog wel de gelegenheid om hun aanvullende schriftelijke inbreng bij de heer Swierstra in te brengen.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat vorige week een open discussie is gevoerd over de voortgang, de achtergronden en de inhoud van dit verhaal. Het gaat nu echter wel om de formele vaststelling van de begroting van de regio en als de commissie daar op- of aanmerkingen op heeft, dan zullen die opmerkingen aan spreker moeten worden meegegeven want anders kan spreker daar in de stuurgroep niets mee doen. De stuurgroep zal de begroting vaststellen op basis van het voorstel van het dagelijks bestuur en de eventuele opmerkingen van de partijen. Spreker vindt het prima indien de commissieleden hem schriftelijk een aantal opmerkingen doen toekomen, maar de politieke weging van die schriftelijke opmerkingen zal de commissie dan aan spreker moeten overlaten. Indien daar een echt fundamenteel punt bij zit, dan zal er overleg tussen spreker en de desbetreffende partij plaats moeten vinden zodat dit op een goede manier handen en voeten kan worden gegeven. Het voorstel van de voorzitter verdient echter de schoonheidsprijs niet, maar is onder de gegeven omstandigheden wellicht het meest wenselijk.

De VOORZITTER stelt vast dat partijen hun eventuele schriftelijke reactie aan de heer Swierstra ook naar andere partijen zullen mailen, zodat ieder commissielid op de hoogte is van de schriftelijke bijdragen van andere partijen.

De COMMISSIE stemt met het voorstel van de voorzitter in, zodat dit agendapunt niet hoeft te worden behandeld.

15. Sluiting

De VOORZITTER stelt voor om agendapunt 13, brief van 27 april 2006, kenmerk 11/5.8/2006002580, over Provinciaal uitvoeringsprogramma (PUP) Verkeer en vervoer 2006 op de agenda te zetten van de commissievergadering van 28 juni 2006.

De COMMISSIE stemt hier unaniem mee in.

De VOORZITTER sluit vervolgens de vergadering om 19:28 uur.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid van 28 juni 2006.

,voorzitter

,commissiegriffier

TOEZEGGING

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid, gehouden op 31 mei 2006 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

21 De heer SWIERSTRA zegt de commissie een overzicht toe van de redenen waarom groot onderhoud aan (vaar)wegen en infrastructuur wordt uitgesteld.

HW

Lijst van toezeggingen Statencommissie Omgevingsbeleid (31 mei 2006)

Nr	Datum toezegging	Korte termijn (binnen 3 maanden)	Afdoening	✓
1.	10-01-2005 SC MWG	Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe na te zullen gaan in hoeverre gebruik wordt gemaakt van de vrijstelling met betrekking tot het doden van roeken.		✓
2.	17-10-2005 SC OGB	Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe de commissie een stuk toe te sturen over de kosten van de nationale parken.		
3.	21-11-2005 SC OGB	Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe dat zij het gesprek met de landinrichtingscommissie wil aangaan om te kijken of het wellicht in tweede instantie mogelijk is om alsnog het gehele Rundeproject, zoals dat destijds door de heren Van Westen en Berg is ontworpen, te realiseren. Tevens zal zij met de DLG bespreken wat er in de communicatie over het plan met de bevolking van de Foxel-Scholtenkanaal verkeerd is gegaan.		
4.	12-04-2006 SC OGB	Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe dat zij de volgende vergadering in de vorm van een brief terug zal komen op de stand van zaken met betrekking tot de bestrijding van het Jacobskruid.	31-05-06	✓
5.	12-04-2006 SC OGB	Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe dat zij de commissie binnenkort een samenvatting nog zal geven van wat Drenthe te kort komt in het bod van het Rijk, m.b.t. het ILG zodat de staten dat mee kunnen nemen in hun contacten met de leden van de Tweede Kamer		
6.	21-11-2005 SC OGB	Mevrouw HAARSMA zegt toe in gesprek te zullen gaan met de Milieufederatie en RECRON naar aanleiding van het mislukken van het project Westerveld en zal kijken welke mogelijkheden deze gesprekken haar zullen bieden. De resultaten van deze gesprekken zal zij terugkoppelen aan de commissie.		✓
7.	15-03-2006 SC OGB	Mevrouw HAARSMA zegt toe dat de commissie de cultuurhistorische waardenkaart zal ontvangen en dat zal worden uitgezocht of de cultuurhistorische waardenkaart als uitwerkingsplan van het POP in de commissie dient te worden behandeld.		
8.	23-05-2005 SC MWG	Mevrouw KLIP zegt toe de vragen over de tekorten bij de uitvoering saneringsprogramma industrielaawai schriftelijk te zullen beantwoorden.		✓
9.	23-05-2005 SC MWG	Mevrouw KLIP zegt toe dat de staten op niet al te lange termijn worden geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot het parkmanagementbeleid.		
10.	12-04-2006 SC OGB	Mevrouw KLIP zegt toe dat zij zal nagaan waar de informatie vandaan komt dat op het windmolenpark in		

		Coevorden het gewenste vermogen van 15 megawatt niet zal worden gehaald.		
11.	12-04-2006 SC OGB	Mevrouw KLIP zal onderzoeken wat nodig is en hoeveel tijd het kost om van Drenthe een energie-neutrale provincie te maken, afhankelijk van de hoeveelheid tijd die het ambtelijk apparaat in een dergelijke exercitie zal moeten steken.		
12.	12-04-2006 SC OGB	Mevrouw KLIP zegt toe dat zij de mogelijkheden voor een revolving fund voor particulieren die energiebesparende maatregelen willen nemen, zal onderzoeken.		
13.	12-04-2006 SC OGB	Mevrouw KLIP zegt de commissie toe zo snel mogelijk het uitwerkingsplan of de uitwerkingsnota die naar aanleiding van de Nota Energiebeleid wordt opgesteld, toe te zullen zenden.		
14.	31-05-2006 SC OGB	De heer SWIERSTRA zegt de commissie een overzicht toe van de redenen waarom groot onderhoud aan (vaar)wegen en infrastructuur wordt uitgesteld. Dit zal bij het verslag gevoegd worden.	28-06-06	
		Lange termijn		
1.	12-04-2006 SC OGB	Mevrouw KLIP zegt toe dat het college volgend jaar met een uitvoeringsprogramma zal komen dat aan de ene kant een terugblik op het afgelopen jaar en een vooruitblik op datgene waarmee wordt doorgegaan of wat de provincie nog gaat doen, gekoppeld aan de CO ₂ -winsten en het multipliereffect van het provinciale geld.		
		Moties		
1.	15-06-2005 PS	PS verzoeken het college vóór 1 september 2005 aan provinciale staten van Drenthe een actieplan met betrekking tot de positie van Emmen in de Nota Ruimte als in de overwegingen bedoeld ter kennisneming voor te leggen.	01-09-2005	
2.	14-06-2006 PS	PS dragen het college op af te zien van het voornemen te bezuinigen op de Natuur- en Milieueducatie.		
3.	14-06-2006 PS	PS draagt het college op de mogelijkheden van een starterslening, of andere gelijksoortige instrumenten, te onderzoeken en daarbij als voorbeeld het plan van de provincie Limburg te betrekken.		